

laški bilten

št. 61/16. avgust 2017

10 LET LAŠKEGA BILTENA ... STR. 4

PIREDITVE OB EVROPSKEM TEDNU MOBILNOSTI ... STR. 8

FESTIVAL PIVO IN CVETJE LAŠKO Z JASNO VIZIJO RAZVOJA ... STR. 20

ABONMAJSKI PROGRAM ZA SEZONO 2017/2018 ... STR. 23

SOBA POBEGA V ZGRADBI SAVINJA ... STR. 25

MARIJA GRADEC – BISER V SLOVENSKEM PROSTORU ... STR. 30

O BIVANJU V DOMU STAREJŠIH LAŠKO ... STR. 39

TABOR MLADIH PLANINCEV NA KOPITNIKU ... STR. 49

TRIKRAT PO REČIŠKI PLANINSKI KROŽNI POTI ... STR. 50

TABOR GASILSKE MLADINE NA ŠMOHORJU ... STR. 53

Odgovorna urednica:

Tanja Grabrijan

Pomočnica odgovorne urednice,

oglasno trženje: Stanka Jošt

Tehnični urednik: Tomaž Koprivc

Uredniški odbor:

Nina Pader Topole, Rok Deželak,
Nika Teraž, Miha Gartner, Tomaž Majcen

Izdajatelj: Občina Laško,

Mestna ulica 2, 3270 Laško

Naslov uredništva:

Laški bilten – Občina Laško,
Mestna ulica 2, 3270 Laško
tel. 03 7338 712,
faks 03 7338 740

internet: www.lasko.si

e-naslov: bilten@lasko.si

Lektoriranje: Nina Pader Topole

Oblikovanje in grafična priprava:

Design Demšar, d. o. o., Kamnitnik 18,
4220 Škofja Loka

Tisk: Present, d. o. o.,

Dolenjska c. 43, 1000 Ljubljana

Naklada: 5.150 izvodov

Brezplačen izvod glasila prejme

vsako gospodinjstvo v občini.

Glasilo je vpisano v razvid medijev

Ministrstva RS za kulturo pod

zap. št. 1191.

Fotografija na naslovnici:

Fotoatelj in galerija Pelikan,

fotograf Rok Deželak - Iz vasi v mesto

Laško 1927

Naslednja številka predvidoma izide

16. oktobra 2017.

Prispevke in oglase je treba

oddati do **30. septembra 2017**

na e-naslov bilten@lasko.si.

RADIJSKA ODDAJA ŽUPANOVA URA

Župan Franc Zdolšek je gost na Radiu

Celje vsak prvi ponedeljek v mesecu ob

14.15. Morebitna vprašanja za župana

lahko pošljete na elektronski naslov

info@radiocelje.com.

Naslednja oddaja bo 2. oktobra 2017.

POZDRAV IZ LAŠKEGA

Poletje se preveša v drugo polovico in ob standardnih vprašanjih: »Ali si že bila kaj na dopustu in kje,« z nasmehom na obrazu odgovarjam: »Ja, malo pa res. Doma. V Laškem.« Sledi začuden pogled sogovornika v stilu: »Ja, kaj je pa s tabo narobe?« Ne vem, ali je povezano z mojo matično številko ali z dejstvom, da se dnevne temperature višajo nad mojo telesno, ampak meni postaja preživljanje vrhuncev poletja v zeleno odetem mestu in okolici ne samo navada, ampak že kar užitek. In iz poletja v poletje ugotavljam, da imam kar nekaj somišljenikov.

Namesto, da bi stali v kolonah razbeljene pločevine proti precenjeni, Slovencem tako ljubi sosednji obali, zjutraj »poromamo« na Hum, Šmohor ali katerega od bližnjih gričkov. Drugi se na dveh kolesih podajo na del Laškega kroga. In uživamo. V neokrnjeni naravi in miru. Na poti domov si ogledamo za katero hišo, vas ali zaselek bomo letos ob spletni anketi pritiskali levi gumb na miški. In ker prazen žakelj ne stoji pokonci, si v mislih pripravljamo zajtrk in »kuhamo« kosilo. Katero jagodičevje z domačega vrta najbolj paše v domače kisló mleko? Ali bi mogoče danes raje tradicionalni slovenski zajtrk? Pri večini pade tudi odločitev, da s kuhanjem ne bomo segrevali svojega bivališča. Nenezadnje smo doma v krajih, kjer radi vrtnarimo in kuhamo v kuhinji pod milim nebom. Pa tudi pri lokalnih kuharskih šefih, ki vročini navkljub vrtijo svoje kuhalnice se da kaj zelo okusnega jesti. Skratka, »šporhet« odpade.

Ko se temperatura viša dnevnim vrhuncem, pa se tisti, ki brez vode ne morejo, v ritmičnem glasbenem hitu tega leta »počasi« odpravijo v laške ali rimske terme, na odprto kopališče, ob Lahomniški sopot, Počerenje ali Gračnico. S svojim najljubšim lokalnim časopisom, ki je pravkar dopolnil prvo desetko, v roki. Da izvedo, kaj se dogaja v mestu in na vasi.

In ker smo po večini družabna bitja, si želimo družbe tudi v realnem in ne samo v virtualnem svetu. Bolj kot se sonce bliža zatonu in temperature znosnim, bolj smo družabni. S pridom uživamo v poletnem programu v občini. Udeležujemo se razstav, prireditev in ostalih množičnih »romanj«. Na tradicionalnem dnevu Laščanov se naš krog razširi še za vse, ki sta jih delo ali ljubezen poslala po svetu. Z ljubeznijo zvarjeno tekočino, ki jo je lokalna pivovarna posvetila nam v užitek in v spomin smo tudi letos nazdravili dosežkom preteklosti in idejam prihodnosti. V čast 90. rojstnega dne nam tako ljubega mesta.

Za vse, ki nam male sive celice ne dajo miru pa je STIK Laško v sodelovanju z Enigmarij pripravil najbolj zabavno resničnostno igro - »pobeg iz edinstvene sobe na temo pivovarstva na svetu« ter napeto pustolovsko igro po starem mestnem jedru. Lokalna turistična in gostinska ponudba je res pestra in zanimiva. Za nas domačine so se nekateri ponudniki dodatno potrudili s posebnimi popusti in ugodnostmi, ki se jih splača izkoristiti. Potrošiti kakšen evro doma in poganjati lokalno ekonomijo.

Dragi bralci, pošiljam vam lepe poletne pozdrave iz večkrat nagrajenega najlepšega zdraviliškega kraja, evropske destinacije odličnosti, občine po meri invalidov, čebelam prijazne občine, sotočja dobrega in prostovoljstvu prijaznega mesta. Vse to in še več je Laško in naša občina, zato je tudi moja odločitev, da vrhunce poletja preživljam doma čisti privilegij.

Stanka Jošt

O NASLOVNICI ...

Na pomlad, najkasneje pa v mesecu maju, se začno prvi pogovori med Zvezo možnar in Pivovarno glede naših nastopov na prireditvi Pivo in cvetje. Vsako leto pripravimo osrednjo temo in s kratkimi opisi po dnevih in nekaj leto dni starih fotografij pošljemo organizacijskemu odboru, da predlog potrdi, fotografije pa uporabi pri promociji. A letos ... no, letos smo se seveda odločili, da bomo obeležili letnico 1927. Drugače, novo, nekaj, kar še nismo delali. Idej sem imela veliko, a vsem se seveda niso zdele tako zanimive kot meni. Nekaj pa nas je vztrajno skupaj razmišljalo, kako bi bilo najbolje, najceneje, najbolj funkcionalno, najlepše, pa trajnostno, izvirno, naše ... In jasno, nobene stare (fotografirane na Pivo in cvetju) fotografije ne moremo uporabiti, saj je bila do letos naša prireditev imenovana Lepo je res na deželi, letos pa Iz vasi v mesto Laško – poudarek na meščanskih šegah ... Pri raziskovanju in branju starih izvodov Slovenca in Nove dobe sem naletela na Josipa Pelikana in fotografski atelje Mu-

zeja novejšje zgodovine Celje, ki ima prav vse, kar smo potrebovali – pravi studio in oblačila tistega časa! Manjkal je fotograf in ni bilo treba prav dolgo tožiti o tem Roku Deželaku, ki je pristal, da nas ovekoveči na prav poseben način. Muzeju in Roku se na tem mestu še enkrat iskreno zahvaljujem za sodelovanje! Da bi v sliki prikazali vse tri dni (Stan rudarski, bodi nam pozdravljen, Matejev sejem 1927 in Ohcet po stari šegi), smo se posamično in skupaj slikali Drago, Anja, Gorazd, Jan, Ivan in jaz. In Rok. Rudar v rudarski uniformi, ženin in nevesta...kaj pa sejem? Na sejmu lahko kupiš lect, pa sladkarije, pa glasba je, kupci in prodajalci; Bogomilo sem prosila, če mi posodi enega otroka, Medota, da prinese največji instrument – berdo, sama pa sem se obložila s starinskim make upom in se delala, da sem gospa. In tako so nekje sredi junija nastale čudovite fotografije, ki so, poslane v svet, naletete na enkratno odziv. Zagotovo jih še boste videli – v živo pa v soboto, 23. septembra, na letnem prikazu Zveze Možnar Matejev sejem s prihodom kralja Aleksandra, kjer bomo tudi za vas poiskali fotografe, ki bodo ustvarjali portrete za spomin!

Urška Knez,
Etno odbor Jureta Krašovca
pri Zvezi Možnar

Vabljeni na 32. Prikaz ljudskih šeg in delovnih opravil
občine Laško –
Matejev sejem s prihodom kralja Aleksandra
v soboto, 23. septembra 2017, na Aškerčevem trgu.
V čast 90. obletnici pridobitve mestnih pravic se bomo
preselili v leto 1927.

90 LET MESTNIH PRAVIC

Na uvodnih straneh letošnjih števil biltena smo pisali že o nastanku trga Laško, o laškem grbu in privilegijih. Tokrat bomo namenili poudarek mestni podobi Laškega in Laškemu kot naselbinskemu spomeniku.

O mestni podobi Laškega

Na arhitekturne in urbanistične značilnosti Laškega kot mesta je v velikem

obsegu vplival tudi zgodovinski razvoj kraja, ki ga najprej na kratko povzemam.

Prve omembe Laškega sežejo v uradne listine iz l. 1182, ko je omenjeno kot posest vojvode Otokarja VI. Traungavskega. Laško gospostvo je imelo tu svoj sedež (grad, graščino in deželno sodišče) in bilo do konca fevdalne dobe deželnoknežja last, prek Babenberžanov do grofov Vetter von der Lilie. Vseskozi je bilo tudi pomembno cerkveno (pražupnija) in kulturno središče. Od zgodnje pridobitve trških pravic l. 1227 pa je imelo tudi bogato zgodovino trga ter temu pripadajočih pravic in privilegijev.

Do 19. st. je bil ves laški okoliš precej odmaknjen, z gradnjo ceste na desnem bregu Savinje (1816) in izgradnjo železnice med Celjem in Ljubljano (1849) pa je Laško postalo pomembno prometno in turistično središče Spodnjega Posavinja. V drugi polovici 19. st. je tako v Laškem delovalo okrajno sodišče, davkarija, pošta, finančna in orožniška postaja, šola, nekaj manjših industrijskih obratov in zdravilišče.

Ob začetku pregleda zgodovinskega urbanističnega razvoja Laškega izpostavimo dejstvo, da je mestno jedro

ovrednoteno kot naselbinski spomenik državnega pomena. Vzrok za to je v dobro ohranjeni in posebni prvotni urbanistični zasnovi, pomembni prostorski vlogi mestnega jedra in večjem številu arhitekturnih spomenikov.

Laško je gručasto naselje z rimsko tradicijo, ki se je razvilo ob prehodu čez Savinjo (najprej z brodom, že pred l. 1444 pa z mostom). Razporejeno je po terenu, ki se stopničasto dviga od rečnega nivoja Savinje do skalnega grebena Tabora. Njegova ploskovita parcelacija na terasah kaže na nastanek v 11. st. Prvotno naselje (cerkev z župniščem in spremljajoči gospodarski objekti, upravni dvor ter niz trških hiš na vzhodni strani) je bilo v vznožju grajskega griča na območju današnjega Aškerčevega trga. Že v času 12. in 13. st. je Aškerčev trg verjetno dobil obliko, ki jo je v osnovi ohranil do danes. Prvotna romanska cerkev je bila dozidana in preoblikovana, severneje od cerkve pa so že stale prve mogočne zasnove župnišča. V zaledju trga je postopoma v obliki polkroga raslo naselje. Oblikovale so se majhne, ozke, nepravilne ulice in kaskadni lijakasti trgi. Naselbina

je rasla nepravilno in razgibano, prilagojč se terenu in svojim potrebam. Naravne terase so bile uporabljene za zunanje prostore (interne parcele in javni trgi), z objekti pa so obvladali nivoje. Največji del prostorske slikovitosti mestnega jedra izvira prav iz tega začetnega obdobja pozidave.

Med 12. in 17. st. so bili v Laškem zgrajeni številni pomembni fevdalni, trški in sakralni objekti, ki so zaradi prostorskih omejitev izoblikovali gosto pozidano strukturo. Ker je imel trg obrambno ugodno lego med grajskim gričem in Savinjo, je potreboval le delno zaščito, saj so ga na severu, vzhodu in jugu branila mogočna poslopja, medtem ko ga je z zahodne strani ščitila Savinja. L. 1676 je bila južno od starega trga, ob Savinji, pozidana mogočna renesančna graščina, ki je bistveno spremenila in obogatila veduto naselja. Leta 1840 je celotni srednjeveški del naselja prizadel verjetno zadnji v nizu velikih požarov, ki so pustošili v mestu. Najbolj prizadeto je bilo območje med graščino in cerkvijo (današnji Valvazorjev in Aškerčev trg).

Urbanistični in arhitekturni razvoj Laškega do konca 19. st. je bil zelo kvaliteten. Naselje je skozi stoletja dobilo zgradbe, ki so po pomenu presegle lokalna trška merila in so skupaj z nekaj bližnjimi objekti tvorile znamenito veduto. To je pogled na Laško v njegovi najbolj prepoznavni pojavi z naravno kuliso slikovitega Tabora, dominantnega Huma in Savinje.

Ob koncu naštejmo še arhitekturno najpomembnejše zgodovinske stavbe Laškega (vsak izmed njih ima svojo zanimivo zgodovino, a tokrat nam prostor ne dopušča podrobnih opisov). To so: cerkev sv. Martina iz 13. st., grad Tabor (stari grad) iz 12. ali 13. st., župnišče in stari špital (danes glasbena šola) iz 15. st., Weichslbergerjev dvorec (danes knjižnica), novi špital (danes objekt Savinja) in kaplanija iz 16. st., graščina grofov Vetter von der Lilie iz 17. st. (danes Občina) in zdravilišče iz 19. st. Če si dovolimo malo domišljije, si lahko zamislimo še imenitnejšo podobo naselja z nekaterimi objekti, ki jih po 18. st. ali že prej ni bilo več: dve kapeli na nekdanjem

pokopališču ob farni cerkvi, novi grad (kot sedež deželnega sodišča) na severni strani Aškerčevega trga (do 16. st.), špitalska cerkev sv. Elizabete, kmečki špital in stara mežnarija.

Po napisanem smo si lahko enotni, da je Laško podelitev mestnih pravic l. 1927 dočakalo s pravo mestno podobo. Vsi raziskovalci pa 20. st. označujejo kot obdobje nenačrtne pozidave ter obžalujejo številne posege, ki niso spoštovali dediščine, zgodovinske zasnove in silhete mestnega jedra.

Kljub temu je Laško v urbanističnem smislu in glede zgodovinskih stavb ohranilo precej sijaja in lahko ponosno rečemo, da je lepo mesto. Radi bi, da bi se tega kot domačini zavedali in to tudi upoštevali pri nadaljnjih arhitekturnih posegih.

*Po prispevku Jožeta Curka
v Laškem zborniku 1976
in Dunje Gorišek
v Laškem zborniku 2002
povzel Matej Jazbinšek.*

RAZSTAVA NAJLEPŠIH NASLOVNIC OB 10. OBLETNICI IZIDA PRVE ŠTEVILKE LAŠKEGA BILTENA

Otvoritev razstave se je pričela z nastopom skupine Strojmachine.

Pred nekaj več kot 10 leti smo se člani uredniškega odbora prvič sestali za mizo v občinski sejni sobi ter začeli pregledovati in sestavljati vsebinsko shemo prve številke Laškega biltena, ki je izšla 15. junija 2007 na 28 straneh. Z leti se je bilten tematsko širil in število strani je strmo naraščalo – danes jih ima skoraj 70. Veseli nas, da se je Laški bilten razvil v močno glasilo in da se na skoraj vsaki seji uredniškega odbora soočamo s težavo, kako vse članke vključiti na strani biltena. To je dokaz, da se naša občina ponaša z mnogimi prireditvami in aktivnimi društvi ter da so v občini ljudje z zanimivimi življenjskimi zgodbami.

Ob prvi okrogli obletnici je bil čas, da tudi sami priredimo dogodek, na katerem lahko poklepetamo s prijatelji in soustvar-

Dogodek je popestril tudi kantavtor Rihard Kotar.

Nevenka Fantinato je za dobro delo čestitala uredništvu. Za prejet šopek in domiselno sliko se ji iz srca zahvaljujemo.

jalci biltena. Z uredniškim odborom smo tako pripravili razstavo najlepših naslovnih Laškega biltena in jo v Muzeju Laško otvorili točno 10 let od izdaje prve številke glasila. Izbor nikakor ni bil enostaven, saj se je v vseh teh letih nabralo kar 60 fotografij in vsaka pripoveduje svojo zgod-

bo. Razstava poleg naslovnih vključuje še izseke iz naših najljubših uvodnikov.

Z udarnimi ritmi in svojevrstnim zvokom kolektiva Strojmachine se je začela otvoritev razstave, v nadaljevanju pa so notranji ambient muzeja zapolnili zvoki kitare in glas domačega kantavtorja Richarda Kotarja. Razstava je bila odlična priložnost za druženje ob vrčku piva Pivovarne Laško Union ter slastnih prigrizkih in sladkih dobrotah, ki so jih pripravili v Thermani Laško, Rimskih termah in pekarni Vudi.

Vedno znova poudarjamo, da Laškega biltena ne bi bilo brez vas – posameznikov, društev in organizacij, ki vsaka dva meseca pišete nove zgodbe in skrbite, da je utrip v občini vedno živ in prelit na papir. Verjamemo, da bo v prihodnosti bilten pomemben arhiv življenja in utripa v laški občini.

Razstava trenutno gostuje v stavbi Občine Laško, kjer si jo lahko ogledate v prvem nadstropju.

Nika Teraž

Foto: Tilen Cestnik

Del uredniškega odbora, ki ustvarja Laški bilten že od začetka: Tanja Grabrijan, Tomaž Majcen, Stanka Jošt in Tomaž Koprivc.

Razstavo si je ogledal tudi dr. Tomo Korošec.

Del uredništva: Tomaž Koprivc, Tomaž Majcen in Nika Teraž.

Dogodek je povezovala Nina Pader Topole (na desni), članica uredniškega odbora, ki je zadolžena tudi za lektoriranje glasila.

PROSLAVA OB DNEVU DRŽAVNOSTI

Letošnja proslava ob dnevu državnosti je bila v četrtek, 22. junija, v Kulturnem centru Laško. Pripravili so jo učenci Osnovne šole Primoža Trubarja Laško in jo v duhu letošnjega jubilejnega leta posvetili praznovanju 790-letnice trških in 90-letnice mestnih pravic.

Skozi zgodovino so vse prisotne najprej udarno popeljali učenci Osnovne šole Primoža Trubarja Laško, ki so s palicami udarjali po plastičnih sodih in tako uprizorili zelo zanimive ritme. Naprej je bil prikazan modni razvoj Laških mažoretk.

Letošnji slavnostni govornik je bil domačin Rok Matek, ki je končal študij dramske igre in umetniške besede na AGRFT Ljubljana. Že v času svojega študija je sodeloval v različnih predstavah in že v času študija prejel študentsko Severjevo nagrado. Po študiju je delal kot svobodni umetnik v raznih gledaliških projektih, od sezone 2009/2010 pa je član Gledališča Koper, kjer je že odigral več vidnejših vlog. V letu 2016 je prejel nagrado tantadruj za igralsko stvaritev za vlogo Marije (Gašper Tič *Trio*, Gledališče Koper). V svojem govoru je najprej spregovoril o Laškem, ki ga je poimenoval »biser med čudovitimi hribi in vodnimi sotočji«. Naprej pa je nagovoril nagrajence občinskih priznanj »Zlate učence«. Povedal je, da naj ne pozabijo na igro na igrišču z žogo, na svoje prijatelje in sošolce in ne pustijo, da jim

telefoni in televizija odnesejo nasmeh in predvsem razmišljanja ter da bodo tako znali ustvarjati ne le zase, ampak tudi za druge. Opozoril je, da v toku življenja ne smejo pozabiti na ljubezen, na ljudi, ki jih imajo radi - svojo družino in pa na kraj, kjer so odrasli in od koder so prišli.

Zgodovina se je nadaljevala s spominom na Sokolski dom, zdaj Kulturni center Laško in predstave, ki so se včasih odvijala v njem.

Nadalje je župan Franc Zdolšek izbranim učencem v šolskem letu 2016/2017, ki so v drugi in tretji triadi dosegli odličen uspeh oziroma so razrede končali s povprečjem zaključnih ocen 4,5 ali več in so v zadnji triadi dosegli na tekmovanjih najmanj 12 točk po Točkovniku o šolskih tekmovanjih, ki ga sprejme župan Občine Laško, podelil priznanje »Zlati učenec«.

Nagrajenih 29 zlatih učencev

Priznanje je prejelo 29 zlatih učencev občine Laško in sicer: Jon Bezgovšek, Anita Blatnik, Ivana Čačič, Tjaša Gračner, Barbara Grešak, Kaja Gričar, Andreja Guček, Nik Hrastnik, Anja Jazbinšek, Katarina Knez, Urša Kodrin, Marija Terezija Kolman, Gaja Kolšek, Gaja Lapornik, Neja Lapornik, Nik Matek, Zarja Nemeč, Katja Pajk, Tilen Pasarič, Matjaž Pinter, Jakob Pirš, Tina Seme, Gašper Škorja, Petra Špan, Alja Špec, Iza Verbovšek, Karolina Vidic, Tina Vorina in Eva Vujasinović.

Ob svečani priložnosti so bili podeljeni še trije kristalni grbi Občine Laško, ki jih župan podeli zlatim in diamantnim maturantom, posamezniku ali skupini ljudi, ki so v koledarskem letu dosegli enkratni večji dosežek ali uspeh na gospodarskem, kulturnem, znanstvenem, športnem, razvojnem, humanitarnem, izobraževalnem ali drugem področju hkrati pa ima njihov dosežek ali uspeh pomen za ugled in prepoznavnost Občine Laško na področju Republike Slovenije ali v tujini. Kristalne grbe so prejeli:

- Nik Matek za izredne uspehe na strelskih tekmovanjih,
- Košarkarska ekipa fantov OŠ Primoža Trubarja Laško za osvojeno 1. mesto na Košarkarskem Superšolarju,
- Mladinski pevski zbor Trubadurji za osvojeno zlato priznanje na mednarodnem tekmovanju VALLIS AUREA CANTAT v Slavonski Požegi.

Proslava se je zaključila s petjem in plesom, župan Franc Zdolšek pa je vse dobitnike priznanj ter njihove najbližje povabil na pogostitev v Thermano Laško, kjer so večer zaključili ob lahkotnem pogovoru.

Jasna Kermelj, foto: Foto Fleš

ENERGETSKA SANACIJA PODRUŽNIČNE OSNOVNE ŠOLE SEDRAŽ

V začetku avgusta so se zaključila gradbena dela pri energetske sanaciji Podružnične osnovne šole Sedraž. V sklopu energetske sanacije so se zamenjala vsa okna in vrata na lupini stavbe ter izvedla nova toplotno izolacijska fasada ter izolacija podstrešja.

Izvajalec del je bil AA GRADING, d. o. o., iz Trbovelj, nadzor pa je opravljalo podjetje GRIN, d. o. o., iz Zagorja ob Savi. Pogodbena vrednost gradbenih del je znašala 183.390,40 EUR z DDV.

Operacijo delno financira Evropska unija, in sicer iz Kohezijskega sklada. Operacija se izvaja v okviru »Operativnega programa Evropske kohezijske politike za obdobje 2014 - 2020«, prednostne osi 4 »Trajnostna raba in proizvodnja energije in pametna omrežja«, tematskega cilja 4 »Podpora prehodu na nizkoogljično gospodarstvo v vseh sek-

torjih«, prednostne naložbe 4.1 »Spodbujanje energetske učinkovitosti, pametnega upravljanja z energijo in uporabe obnovljivih virov energije v javni infrastrukturi, vključno z javnimi stavbami, in stanovanjskem sektorju«, specifičnega cilja 1 »Povečanje učinkovitosti rabe energije v javnem sektorju«.

OBČINSKE INVESTICIJE

Obnova Trubarjeve ulice I. faza

V maju in juniju so se odvijala in bila zaključena obnovitvena dela infrastrukture (vodovod, kanalizacija, cesta, pločnik, javna razsvetljava) z urbano opremo na območju 320 metrov odseka na Trubarjevi ulici od bivše pekarnice do železniške proge.

Obnova javnih poti v Laškem

V avgustu se bo pričelo z veliko obnovo javne infrastrukture na Trubarjevi ulici, II. faza (pošta - bivša pekarnica), Poti na grad, Stegenškovi ulici, delu Mestne ulice. V prometnem pogledu bo prihajalo do popolnih in delnih zapor. Za obvoze in parkiranje bo primerno poskrbljeno, službe pa se bodo potrudile, da bodo gradbena dela čim manj obremenjevala ustaljen utrip mestnega jedra.

Cesta skozi Spodnjo Rečico

V pomladnih dneh je potekala in bila julija zaključena gradnja kanalizacijskega omrežja na območju Spodnje Rečice. Na

omrežje bo tako v letu 2017 možno priključiti na novo 27 stanovanjskih objektov ter 10 gospodarskih družb vključno s podjetjem Fragmat, d. o. o. Glavni vodi so bili položeni v lokalno cesto, katera je bila posanirana.

Večja rekonstrukcijska dela ceste bodo potekala, ko se bo hkrati gradilo plinovodno omrežje od trgovine market TUŠ do Montinga in obrtne cone. Ob obnovljeni cesti bo pločnik, javna razsvetljava in cevi za optiko.

Obnova Keršetove ulice

Konec julija so bila zaključena dela obnove javne poti, vodovodnega omrežja na Keršetovi ulici z izgradnjo fekalnega kanalizacijskega omrežja, javne razsvetljave in sanacije plazov. Odvod drenažnih, meteornih in fekalnih vod s tega dela Lahomška se zdaj vodi pod železniško progo in se pri Bezgovšek priključuje na obstoječe ločeno omrežje. 18 objektov (del Šercerjeve ulice, Keršetova ulica, del Ceste na Lahomšek) je na novo priključenih na fekalno omrežje in obnovljeno vodovodno omrežje.

Luka Picej

EVROPSKI TEDEN MOBILNOSTI

16. - 22. SEPTEMBER

VABLJENI NA PRIREDITVE OB EVROPSKEM TEDNU MOBILNOSTI

Občina Laško se bo tudi letos pridružila obeležitvi Evropskega tedna mobilnosti, ki bo potekal med 16. in 22. septembrom. Vabimo vas na naslednje prireditve:

- **sobota, 16. september 2017: kolesarjenje Laško – Rimske Toplice (med 9. in 12. uro)**

Laščani bodo startali v Marija Gradcu pri teniških igriščih, postojanka z okrepčili pa bo v Rimskih Toplicah pri železniški postaji, kjer bo start za krajanje Rimskih Toplic, ki pa se bodo lahko okrepčali v Marija Gradcu. Na obeh točkah kot postojankah bodo otroci prejeli žig, s katerim bodo na končni postaji ob prihodu nazaj posebej nagrajeni, posebnih ugodnosti pa bodo deležni tudi ostali udeleženci. V Marija Gradcu bo potekala tudi predstavitev električnih koles, katere bodo udeleženci kolesarjenja in mimoidoči lahko brezplačno preizkusili. Prav tako bodo na tem mestu prikazani temeljni postopki oživiljanja z uporabo defibrilatorja, predstavljeno pa bo tudi reševalno vozilo Zdravstvenega

doma Laško. Kolesarjenje organizira Kolesarsko društvo Laško v sodelovanju z Občino Laško. Več informacij bo objavljenih na občinski spletni strani www.obcina.si.

- **nedelja, 17. september 2017: pohod na Kuretno (ob 9. uri)**

Pohodniki bodo startali pred Zdraviliščem Laško, pot pa jih bo vodila na Šmihel, Kuretno, Spodnji Ivšek, Spodnjo Rečico in nazaj v Laško.

Pohod organizira Planinsko društvo Laško.

- **petek, 22. september 2017: zaključna prireditev na parkirišču za Kulturnim centrom Laško in v parku**

Že v dopoldanskem času se bo med 8. in 12. uro v Parku Laško izvajal test hoje, ki ga bodo predstavili in analizirali zaposleni v Zdravstvenem domu Laško.

Ob 16. uri se bo pričela zaključna prireditev z nastopi, delavnicami in stojnicami. Zdravstveni dom Laško bo poleg testa hoje predstavil tudi reševalno vozilo in temeljne postopke oživiljanja z uporabo defibrilatorja. Thermana Laško bo v okviru programa Bodi zdrav s Thermano Laško poskrbela za izvedbo joge za odrasle in otroke, pilates na trati, voden energijski sprehod po parku, predstavitev ročnih kolesarjev in teka na vozičkih, Wellness kotiček z mini masažo rok, »Mini kuharico« za otroke ter promocijo fitnesa v vodi, konopljinih tretmajev in kopanja. Občina Laško bo predstavila Celostno prometno strategijo, STIK Laško pa pohode »Po laških poteh«. Dogodek bodo popestrili tudi tematski nastopi vrtčevskih in osnovnošolskih otrok. V primeru slabega vremena prireditve odpadejo.

NOVOSTI PO ZAKONU O DIMNIKARSKIH STORITVAH

Zakon o dimnikarskih storitvah (ZDimS) je bil objavljen v Uradnem listu RS, št. 68/2016 in 19. 11. 2016 dejansko začel tudi veljati, uporablja pa se od 1. 1. 2017. Kaj dejansko prinaša ZDimS lastnikom kurilnih naprav? Najpomembnejše je to, da ni več monopolnega položaja dimnikarjev, poleg tega pa bomo lahko po novem tudi izbirali dimnikarsko družbo. Konkurenca pa bo postopoma izločila nekvalitetne izvajalce dimnikarskih storitev.

Ker številne zadeve še niso urejene s podzakonskimi predpisi, je zakonodajalec v nekoliko obširnejših prehodnih določbah določil ravnanje dimnikarjev in lastnikov kurilnih naprav v tem obdobju.

Pravica do izbire dimnikarske družbe

V 5. in 7. odstavku 33. člena ZDimS piše, da moramo uporabniki najkasneje do 30. junija 2017 izbrati dimnikarsko družbo iz objavljenega seznama, ki ga bo izdelalo MOP na osnovi podatkov o podelitvi licenc, ki jih podeljujejo upravne enote. Če v roku ne bomo izbrali dimnikarske družbe, potem bo imel pravico opravljati dimnikarske storitve dosedanji koncesionar. Uporabnik dimnikarskih storitev iz seznama dimnikarskih družb izbere družbo za opravljanje dimnikarskih storitev na svoji mali kurilni napravi za obdobje najmanj 12 mesecev.

Do kdaj izbrati dimnikarsko družbo

Za izbiro dimnikarske družbe smo se lahko odločili takoj po novem letu, vendar najkasneje do 30. junija 2017. Kar pomeni, da je bil dosedanji koncesionar v skladu s 6. odstavkom 33. člena ZDimS upravičen izvajati storitve na kurilni napravi, dimnih vodih in zračnikih le še do 19. januarja 2017, dejansko pa se ga je po novem letu lahko zavrnilo, če smo se odločili za drugega izvajalca.

Kako po novem kontrolirati dimnikarja oz. dimnikarsko družbo

Dimnikar (oz. predstavnik dimnikarske družbe) je na zahtevo lastnika kurilne naprave dolžan predložiti dimnikarsko izkaznico in osebni identifikacijski dokument. Na ta način bomo ugotovili, če ima dimnikar dejansko podeljeno licenco, oz. če je kvalificiran za opravljanje dimnikarskih storitev. Z osebnim dokumentom pa se mora identificirati, če ga ne poznamo. Na ta način bomo preprečili, da bi dimnikarske storitve izvajal nekvalificiran delavec, ki bi se predstavljal s tujo dimnikarsko izkaznico.

Nove obveznosti lastnikov kurilnih naprav

Uporabnik dimnikarskih storitev mora omogočiti, da se do 31. decembra 2017 izvedejo dimnikarske storitve skladno s 13. členom tega zakona (gre za čiščenje, meritve, preglede, svetovanje ...). Kar pomeni, da je sedaj obveznost lastnikov kurilnih naprav, da se odločijo in pokličejo dimnikarja.

Cene dimnikarskih storitev

Država si je pridržala pravico, da bo določala maksimalne dovoljene cene storitev. Ni pričakovanega bistvenega odstopanja od dosedanjega cenika. Zgornja urna postavka je že določena in znaša 25,20 EUR/uro + DDV. Vsaka dimnikarska družba naj bi imela cenik storitev, kar naj bi bilo tudi pomembno pri izbiri družbe.

Zakon predvideva, da imajo dimnikarske družbe pravico obračunavati kilometrino, če je do uporabnika več kot 25 kilometrov od sedeža družbe.

Kaj se bo dejansko spremenilo?

Lastniki malih kurilnih naprav lahko pričakujemo, da se bo spremenil predvsem odnos dimnikarskih družb (oz. dimnikarjev) do lastnikov kurilnih naprav. Če so sedanji izvajalci dimnikarskih storitev grozili in prijavljali neposlušne lastnike, bodo morali biti v prihodnje bolj prijazni, saj imamo lastniki kurilnih naprav pravico zamenjati dimnikarsko družbo enkrat letno.

Doslej je bil dimnikar zavezan, da nas je obveščal, kdaj bo prišel, odslej pa smo lastniki kurilnih naprav zavezani, da vsako leto opravimo predpisane storitve, sicer lahko sledi kazen.

Več informacij o Zakonu s dimnikarskih storitvah si lahko preberete na spletni strani Ministrstva za okolje in prostor: http://www.mop.gov.si/si/delovna_podrocja/dimnikarska_dejavnost/dodatna_pojasnila_o_zakonu_o_dimnikarskih_storitvah/

Andrej Kaluža

Obvestilo o objavi javnega razpisa za enkratno denarno pomoč za študij v tujini za šolsko leto 2016/2017

Na podlagi 2. člena Pravilnika o enkratni denarni pomoči za študij v tujini (Uradni list RS, številka 40/2016) občinska uprava Občine Laško obvešča, da bo dne 1. 9. 2017 objavljen javni razpis za enkratno denarno pomoč za študij v tujini za preteklo šolsko leto 2016/2017. Razpis bo objavljen na oglasni deski ter na spletni strani Občine Laško.

Jasna Kermelj

Zbiramo predloge za podelitev občinskih priznanj

Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja Občinskega sveta Občine Laško je v junijski številki Laškega biltena objavila javni razpis za podelitev občinskih priznanj v letu 2017. Predloge za podelitev zlatega, srebrnega in bronastega grba ter naziva častni občan lahko oddate **do petka, 15. septembra 2017**, na naslov Občinski svet Laško, Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja, Mestna ulica 2, 3270 Laško, s pripisom »za občinska priznanja«, osebno ali po pošti. Prav tako lahko predloge oddate po elektronski pošti na e-naslov obcinski.svet@lasko.si.

Tanja Grabrijan

21. SEJA OBČINSKEGA SVETA LAŠKO

Občinski svet se je sestal 5. julija. Obravnaval je Poročilo o izvajanju koncesijske pogodbe koncesionarja Adriaplin v letu 2016 in plan gradnje za leto 2017 ter Poročilo o posledicah poplave zaradi močnih padavin dne 28. 4. 2017. V prvi obravnavi so bile sprejete spremembe Odloka o oskrbi s pitno vodo na območju občine Laško ter Odlok o nadomestilu za uporabo stavbnih zemljišč v občini Laško.

Potrjena sta bila Odlok o rebalansu proračuna Občine Laško za leto 2017 ter Načrt ravnanja z nepremičnim premoženjem Občine Laško za leto 2017 (V. dopolnitev).

Na področju družbenih dejavnosti so bile po skrajšanem postopku sprejete spremembe:

- Odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda OŠ Primoža Trubarja Laško, s katerimi se je določilo, da se šolski okoliš, ki je spadal pod PŠ Reka, priključi OŠ Primoža Trubarja Laško. Spremembe so posledica ukinitve PŠ Reka. Šmo-

hor, ki je spadal pod PŠ Rečica, spada po novem pod PŠ Debro, del naselja Tevče, ki je do sedaj spadal pod PŠ Vrh nad Laškim, pa po novem spada pod OŠ Primoža Trubarja Laško. Spremembe so posledica organiziranega prevoza otrok in prometnih povezav.

- Odloka o ustanovitvi JZ STIK Laško. Turistična ponudba se bo popestrila s t. i. »sobo pobega« in igrifikacijo mestnega jedra, zato je bilo potrebno odlok dopolniti z novo dejavnostjo (dejavnost zabavišnih parkov).

S 1. avgustom pa se uporabljajo tudi nove cene v skladu s sprejetim Sklepom o soglasju k ceni socialno varstvene storitve Pomoč družini na domu v občini Laško.

Odloki in Sklep so bili objavljeni v Uradnem listu RS št. 41 z dne 28. 7. 2017.

Gradiva za seje Občinskega sveta in posnetki sej so dostopni na občinski spletni strani www.lasko.si. Prav tako so na občinski spletni strani objavljeni vsi sprejeti občinski predpisi.

Tanja Grabrijan

Poletje naj bi bil čas političnega zatišja. Parlamentarne klopi se izpraznijo, vlada preneha z zasedanji, iz dnevnih poročil pa se obrazi politikov za nekaj časa poslovijo ali jih ni videvati toliko kot med letom.

Abstinenca političnega dogajanja pa je morda samo navidezna. Zadnje poletje pred volitvami - tako predsedniškimi kot parlamentarnimi - politične stranke že kujejo načrte za prihajajočo, že pregovorno vročo politično jesen. Temu v prid priča dogajanje zadnjih mesecev pred poletjem; napovedi interpelacij, napenjanje mišic določenih političnih strank ...

Še več, politično zatišje nekatere stranke vidijo kot enkratno priložnost pridobiti si nekaj prepotrebne politične prednosti, ko se ni treba toliko soočati z argumenti in vsebinskimi razpravami, temveč se raje po proslavah in na govorniških odrih kazati kot prava in edina rešitev. Nemalo je tudi takih

politikov in strank, ki poletni čas izkoristijo za »prave« zgodovinske lekcije, ko govorniški odri postanejo malodane tekmovanja, pravcati resničnostni šovi: kdo je večji poznavalec polpretekle zgodovine, kdo večji partizan, kdo nosi večjo rdečo zvezdo, lepše prepereva partizanske pesmi ... Na drugi strani pa pogostokrat ti isti zardevajo, ko se odpre vprašanje sprave.

Osebo sprave ne vidim kot prvovrstno politično vprašanje, odgovor, ki razkrije, kdo je bolj ali manj za narodnoosvobodilni boj. Sam sem še kako ponosen na ta boj, na naše partizanke in partizane, ki so nam omogočili, da danes na svobodni zemlji govorimo slovenski jezik. Sprava tudi ne bi smela biti polje političnega prestiža. Žal temu ni tako, ko ta postaja le še predvolilna kategorija več, namesto, da bi imel vsakdo možnost, da vprašanje sprave predela sam, brez političnih napotkov, da sprava ostane v domeni posameznika, ne politike.

Skupaj s predsednikom republike se nas je nedavno kar nekaj politikov različnih političnih opcij udeležilo odkritja spomenika vsem žrtvam vojn in vojnega nasilja. Tako levi kot desni, razen »najbolj« levih in »najbolj« desnih, smo se med spremljanjem programa verjetno vsak pri sebi spraševali o pomenu sprave. Ne kot politik, kot človek, predstavnik povojne organizacije, ki si želi Slovenijo

brez delitev, sem takrat sam pri sebi razmišljal, kako lepo bi bilo enkrat za vselej pomiriti se s polpreteklo zgodovino in s polnimi pljuči zadihati prihodnost, za nas in naše otroke. Brez »tradicionalnih« vaših in naših. Delati za razvoj, za boljše življenje tu in zdaj, ne pa vedno znova odpirati rane preteklih delitev.

In delitev, spoštovani, ni bilo, ko sva s predsednikom republike, skupaj, že po tradiciji, obiskala letošnji praznik Piva in cvetja v Laškem. Nisva stala na odru, opremljena z velikimi besedami, temveč se pod odrom družila z vami, spoštovane Laščanke in Laščani, z vsemi generacijami. Pogovor ni tekel o politiki, o delitvah, razlikah, o naših in vaših. Nekaj ur smo skupaj preživeli v duhu prijateljstva in druženja, ob pomenkih o vsakodnevnih rečeh, tudi težavah. In ko mi je ob odhodu neki gospod iz okolice Laškega rekel: »Matjaž, važno je, da se razumemo, vse ostalo bo prišlo ...» sem vedel, da politika ne potrebuje velikih besed o vaših in naših. Bolj kot to potrebuje kaneček zdravega razuma, da potrebujemo dobre odločitve za življenje tu in zdaj, za prihodnost. In do teh politiki ne bodo prišli, ko bodo - pospremljeni z bučnimi aplavzi - sestopali z govorniških odrov, temveč pod njimi, v pogovoru z ljudmi.

Vaš Matjaž Han

EU kartica ugodnosti za invalide

Slovenija uvaja novost na področju dostopnosti in boljšega vključevanja invalidov v družbo – evropsko kartico ugodnosti za invalide. Kartica bo invalidom omogočila uveljavljanje posebnih komercialnih popustov na področju umetnosti in kulture, turizma, športa, izobraževanja, trgovine in transporta. Seznam ponudnikov ugodnosti se bo ves čas dopolnjeval, aktualne ugodnosti pa bodo upravičenci lahko ves čas spremljali na spletni povezavi www.invalidska-kartica.si, kjer je objavljena baza ugodnosti. Na njej bo mogoče iskati podatke po vrsti ugodnosti in krajih. Uporabniki bodo imeli možnost uporabe baze ugodnosti tudi preko

mobilne aplikacije na svojem mobilnem telefonu. Mobilno aplikacijo bodo uporabniki lahko poiskali pod naslovom invalidska kartica.

Upravičenci lahko na katerikoli upravni enoti, v času uradnih ur, brezplačno vložijo zahtevek za izdajo Evropske kartice ugodnosti za invalide, pri čemer bodo poleg osebnih podatkov in dokazila o stopnji invalidnosti potrebovali tudi fotografijo za osebni dokument. Kartico bodo na dom prejeli v približno desetih dneh.

Več informacij na spletni strani:

- http://www.mdds.gov.si/si/delovna_podrocja/invalidi_vzv/evropska_kartica_ugodnosti_za_invalide/
- https://www.facebook.com/Evropska-kartica-ugodnosti-za-invalide-704407539694924/?ref=aymt_homepage_panel

Anica Leskošek

BREZPLAČNO PRAVNO SVETOVANJE

Že od decembra 2015 v Laškem uspešno deluje brezplačno pravno svetovanje, ki je namenjeno vsem občanom občine Laško. V tem obdobju se je na svetovalce obrnilo več kot 50 občanov.

Pravne težave občanov obsegajo različna pravna področja – dedno, delovno in stvarno pravo, veliko vprašanj je povezanih z upravičenostjo do socialnih prejemkov, z višinami pokojnin, izvršbami. Opažamo tudi, da ima ogromno ljudi težave z nerazumevanjem listin, ki jih prejme od državnih organov in da ne vedo, na koga se v danih situacijah sploh obrniti.

Ekipo svetovalcev sestavljamo univerzitetni diplomirani pravniki, pridružili pa so se nam tudi študentje višjih letnikov pravne fakultete. Trudimo se, da strankam na preprost način razjasnimo zadevo, jim obrazložimo njihove možnosti in jih usmerimo na pristojne organe. V primerih, ki zahtevajo sodno reševanje, jim ponudimo možnost brezplačne pravne pomoči, ki jo izvajajo sodišča.

V kolikor imate za nas tudi sami kakšno vprašanje, se za sestanek predhodno naročite na telefonski številki 031-692-832 in dogovorili se bomo za termin. Vrata naše pisarne so na občinskem dvorišču, poleg glavne pisarne.

Lea Mačkovšek Zorko in Enej Kirn
Foto: Rok Deželak

KS JURKLOŠTER PRAZNUJE

Ob praznovanju 16. krajevnega praznika Krajevne skupnosti Jurklošter vas vabimo na osrednjo prireditev,

ki bo v soboto, 26. avgusta 2017, ob 17.30 na dvorišču kartuzijske Pristave.

Prireditve se bo pričela s kulturnim programom, v katerem bodo sodelovali MPZ Jurklošter, učenci iz podružnične osnovne šole in otroci iz vrtca Jurklošter, zbrane pa bo nagovoril župan Občine Laško Franc Zdolšek.

Ob 19.00 bo koncert vokalne skupine »Fantje z vseh hribov« z naslovom »S prijatelji v 4. leto«.

Po osrednji prireditvi bo sledil zabavni in družabni program.

Vabljeni tudi na vse spremljajoče prireditve, ki jih pripravljamo za vas in se bodo zvrstile v dneh pred osrednjo prireditvijo, to je od 18. avgusta 2017 dalje (več na www.jurkloster.si).

KS Jurklošter

KS REČICA

Za nami so topli dnevi, so dogajanja, ki so ob prireditvah ob krajevnem prazniku privabila številne obiskovalce in ko se ozremo nazaj, se spomnimo prve prireditve ob praznovanju in sicer tradicionalnega Pohoda po rečiški krožni poti v organizaciji PD Laško. Številni pohodniki in dobra organizacija je tista popotnica, ki bo še v prihodnje privabila marsikaterega pohodnika v našo sredino. Množična prireditev, ki so jo organizirali rečiški gasilci in se je imenovala gasilsko športno tekmovanje GERES 2017 je privabila gasilce iz celotne Slovenije. Uživali so v druženju in športnih aktivnostih, skupna številka udeležencev tega dne je bila preko 300 ljudi. Tudi ta prireditev je organizacijsko izjemno lepo uspela in dobra volja in nasmejani obrazi tekmovalcev so nas kot organizatorje prepričali, da znamo s skupnimi močmi pripraviti dobro in predvsem pestro dogajanje.

2. julija smo na Zavratih bili priča dveh dogodkov, in sicer Festivalu rudarske kulture v organizaciji Rudarsko etnološkega društva Brezno – Huda Jama in osrednji prireditvi v organizaciji KS Rečica. Obe prireditvi sta uspeli, se pa v prihodnosti kaže resen razmislek ob organizaciji takšnih prireditev na isti dan. V programu so se nam predstavili člani bobnarske skupine Godbe na pihala Laško in s svojim programom dodobra osvežili naše poglede na to zvrst igranja. Kakor sem že na prireditvi navedel, hvala vam za izvrstno predstavitev in mogoče ste res odgnali dež. Pevski nastop Brigite Šuler, ansambla Kvinton, nagovor župana in podelitev krajevnih priznanj so dali

Nastopajoči na Zavratih z Brigito Šuler.

prireditvi čar domačnosti in prijetnega druženja. Vsem, ki ste kakor koli sodelovali pri organizaciji vseh prireditev, iskrena hvala, posebej pa Občini Laško in županu Francu Zdolšku.

Na področju obnove cest smo obnovili kar nekaj makadamskih odsekov, vgradili smo preko 300 ton tampona. V mesecu juliju smo izvedli redno košnjo brežin in pričeli z obnovitvenimi deli v Sindikalnem domu, kjer bomo obnovili prostore proti galeriji. V začetnih dneh meseca avgusta pa smo pričeli z obnovo javne poti Sp. Rečica – Brečko v dolžini 80 metrov. Cesto bomo popolnoma obnovili, položili asfaltni ustroj in uredili odvodnjavanje. Predhodno smo uredili vsa potrebna dela za prenos lastništva na Občino Laško. Izvajalec del je Branko Selič, s. p. Celotna investicija bo znašala cca. 10.000 evrov.

V okviru tekmovanja za najbolj urejene vasi in objekte smo letos prijavi

novanjsko hišo Dragice in Stanka Maček iz Zgornje Rečice in športno rekreacijski center v Hudi Jami. Že vnaprej iskrena hvala udeležencema za sodelovanje. Želimo si čim lepšega uspeha. S sklepom Okrajne volilne komisije vas obveščamo, da bo v prihodnje na območju KS Rečica potekalo glasovanje samo na enem volišču, in sicer v prostorih Sindikalnega doma. V kolikor bo mogoče, bomo do naslednjih lokalnih volitev uredili tako, kot je bilo do sedaj, in sicer da bo imela KS Rečica dve volišči.

V juliju je praznoval naš krajan **Stanko Gotar** iz Spodnje Rečice 90 let. Ob tem dogodku vse lepo in naj njegov ustvarjalni duh še dolgo razvaja in ustvarja. Iskrene čestitke pa prav tako namenjamo zlatoporočencema **Mariji in Albinu Mrvar**, ki sta konec julija obeležila 50 let skupnega življenja. Srečno!

Matjaž Pikel, predsednik KS Rečica

Gasilsko tekmovanje Geres

KS LAŠKO

Tokrat pa nekaj o vodi

Kaj nam pomeni voda, vemo vsi. Najbolj pa takrat, ko odpremo vodovodno pipo in iz nje nič ne priteče. Marsičemu se lahko odgovorimo, le vodi ne. V naši državi imamo pravico do pitne vode zapisano celo v ustavi. Žal pa v ustavi nimamo zapisane dolžnosti, da morajo ljudje drug drugemu omogočiti napeljavo vodovoda, tudi če le-ta poteka preko njihovih parcel. Tu pa se velikokrat zatakne, saj je slovenska nevoščljivost neizmerna. Še tako dober projekt lahko zaradi pridobivanja služnostnih pravic precej zamuja, ali pa celo propade. Že pred leti smo se v naši krajevni skupnosti z občinskim vodstvom dogovorili in začrtali plan izgradnje vodovoda v severnem delu naše občine. Na našo žalost se plan odvija prepočasi. Morda širši javnosti ni znano, zato naj povem, da naselja oziroma vasi, ki ležijo v severnem delu Krajevne skupnosti Laško, kot so Tovsto, Brstnik, Doblatina, Požnica, Rifengozd in precejšen del Debra (Ladna raven in Mulenca) nimajo javnega vodovoda. Vse našete lokacije se napajajo iz lastnih privatnih vodovodov. Javni vodovod se konča v Jagočah in

v vasi Debro (tudi hidranti). Kako kvalitetna voda se pretaka po teh vodovodih, vedo le lastniki sami, saj kolikor mi je znano, občinske službe te kvalitete ne nadzirajo, pač pa »kasirajo« nadomestilo za uporabo vodnega vira. Kot že rečeno, pred leti smo se dogovorili, kako in kaj z razvojem vodovoda, pa vendar razen nekaj parcialnih rešitev večjega uspeha na tem področju nismo zabeležili. Na vrhu v vasi Ojstro še vedno čaka vodni priključek, ki naj bi svojo pot nadaljeval v smeri Tovstega in potem naprej v ostala naselja na levem bregu Savinje. Kako občinski možje razmišljajo za desni breg Savinje, nam ni znano.

Ker so nekatere zgoraj omenjene vasi udarom strel precej izpostavljene, smo pred leti imeli tudi nekaj požarov. Gasilci so se sicer izkazali, pa vendar se ob takih trenutkih vsi spomnimo na javni vodovod in hidrantne priključke, ki bi takšne posege gasilcev in lokalnih krajanov precej olajšali. Ob zadnjem požaru na Dobladini, kjer so domačini z lastno iznajdljivostjo zaščitili bližnja poslopja, smo občinskemu organu podali pismeni predlog, s katerim bi po vaseh namestili vsaj osnovni protipožarni pribor. Kljub obljubam pristojnih do danes na tem področju ni bilo storjeno nič. Tako ostajajo odročni kraji odvisni predvsem od iznaj-

dljivosti posameznih krajanov in pa od hitrosti gasilcev, žal.

Kot vedo povedati dobro obveščeni, denar ni vedno vzrok za neizvedbo nekaterih projektov, tudi vodovodov. Težave so predvsem v pridobivanju že omenjenih služnostnih pravic. Zato ob tej priliki apeliramo na naše krajanke in krajanke, da sodelujejo s pristojnimi službami, ki se trudijo, da bi birokratske in lastniške ovire čimprej uspešno rešili ter tako pridobili potrebna dovoljenja za izpeljavo načrtov izgradnje javnih vodovodov v naši krajevni skupnosti. Že vnaprej hvala vsem, ki pozitivno delate v tej smeri.

*Martin Kokotec,
Krajevna skupnost Laško*

KS MARIJA GRADEC

Obnovljeni kapelici in lokalna cesta

31. maja smo svojemu namenu predali del lokalne ceste Tevče-Šempeter-Olešče-Bezgovje in javno pot proti cerkvi sv. Peter. V obeh primerih so podlago financirali krajanji sami, asfalterna dela na LC je krila Občina Laško, asfalterna dela na javni poti pa Krajevna skupnost Marija Gradec. Na omenjeni povezovalni lokalni cesti je ostal še popravljen potreben krajši vmesni del, za katerega upam, da se bo uredil v bližnji prihodnosti. Pripravo je izvedla Gradbena mehanizacija Hercog Ferdinand s. p., asfalterna dela pa Gradnje Žveplan d. o. o. Vsem

uporabnikom ceste želim srečno, predvsem pa varno vožnjo.

Kot ste opazili predvsem uporabniki ceste skozi Marija Gradec, sta kapelici pod cerkvijo Matere božje dobili svojo končno podobo. Bili sta v veliko slabšem stanju, kot je bilo sprva videti, vendar ju je mojstroma Stanetu Seliču in Francu Vrbovšku, pod budnim očesom spomeniškega varstva, uspelo obnoviti v prvotno obliko. Velikokrat sta jima prišla v pomoč tudi tamkajšnja soseda Zeme in Knez. Omeniti moram, da se v prvi kapelici nahaja majhen zvon, na katerega lahko ob skromni želji tudi pozvonite. V prihodnosti imamo v načrtu, da bi se ti kapelici primerno osvetlili in bili tako v nočnem času še lepši. Seveda pa ne morem mimo pobožne želje, da bi se v doglednem času uredili še ostali dve kapelici.

Nov koncept pri proizvodnji plastike

Proizvodnja plastike se je začela kmalu po drugi svetovni vojni in se od takrat naprej nenehno povečuje, saj nadomešča druge materiale, predvsem steklo in kovino. Približno polovica plastike, ki je bila proizvedena od takrat pa do danes, je nastala v zadnjih 15 letih. V državah zahodnega sveta povprečna oseba porabi okoli sto kilogramov plastike letno, največ v obliki embalaže, v nerazvitih državah je ta količina sicer petkrat manjša, a se zelo hitro povečuje. Ameriški znanstveniki poudarjajo, da je bilo do sedaj proizvedene že več kot devet milijard ton plastike. Ob vsej tej proizvodnji pa se seveda stopnjuje tudi problematika odpadne plastike. Ob sedanjem trendu povečevanja bi se ta količina lahko v naslednjih dveh desetletjih povečala za tretjino. Ker večina te plastike ni biorazgradljiva, bomo z njo živeli še naslednjih nekaj sto let. Problematika je še bolj pereča, ker več kot polovico uporabljene plastike zavržemo že po nekaj letih uporabe. Večina te plastike konča na odlagališčih odpadkov in v oceanih. Po grobih ocenah na odlagališčih konča več kot tretjina vseh plastičnih odpadkov, ki tako zavzemajo pomemben prostor in obremenjujejo ljudi in njihove skupnosti. Preostala odpadna plastika pa v obliki več tisoč milijard kosov plava po vseh oceanih. Strokovnjaki opozarjajo, da ima plastika sicer nekatere pozitivne učinke (hrana v njej ostane dlje časa sveža, v njej so lahko shranjena zdravila in medicinska

oprema, ima manjšo težo in volumen kot ostali materiali), vendar nas številni negativni vplivi spodbujajo k razvoju in uporabi okolju bolj prijaznih alternativ. Poleg teh pa je potrebno več pozornosti nameniti tudi zbiranju in recikliranju plastičnih odpadkov ter njihovi ponovni uporabi.

Razkorak med hitro rastjo porabe in dolgotrajno razgradnjo plastike je že nekaj časa izziv za znanstvenike, ki so s svojimi rešitvami že povzročili, da se v industriji ustvarja nova veja gospodarstva - bioekonomija, v okviru katere poteka proizvodnja bioosnovane plastike, ki jo pridobivajo iz biopolimerov iz biorafinerij. Glavna prednost tako izdelane plastike je biorazgradljivost, kar pomeni, da se plastika ekološko razgradi, ko postane odpadek in se odloži na odlagališču. V Sloveniji nimamo nobene biorafinerije, kjer bi lahko pridobivali biopolimere za proizvodnjo bioplastike, tako da obstaja bojazen, da nas bo (tudi) ta trend zaobšel. Kljub temu pa so nekatera slovenska podjetja pravočasno prepoznala prednosti bioekonomije in imajo v nekaterih evropskih projektih že vodilne vloge (vir: STA).

Nova vladna uredba prepoveduje brezplačne plastične vrečke

Nova vladna uredba določa, da bodo v Sloveniji s 1. januarjem 2019 na vseh prodajnih mestih blaga ali izdelkov prepovedane brezplačne plastične nosilne vrečke ne glede na debelino njihove stene. Vlada je namreč sprejela spremembo uredbe o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo, s katero želi trajno zmanjšati potrošnjo lahkih plastičnih nosilnih vrečk. S tem se je tudi v slovenski pravni red prenesla evropska direktiva glede zmanjšanja potrošnje lahkih plastičnih nosilnih vrečk, ki članicam med drugim nalaga sprejetje ustreznih ukrepov za

zmanjšanje potrošnje omenjenih vrečk. S sprejetimi ukrepi naj bi se odpravilo smetenje, spremenili naj bi se vedenjski vzorci potrošnikov in spodbujalo preprečevanje nastajanja odpadkov.

V uredbi je v skladu z direktivo določen okoljski cilj, da se do konca leta 2019 zmanjša letna raven potrošnje lahkih plastičnih nosilnih vrečk pod 90 takih vrečk na osebo, do konca leta 2025 pa pod 40 lahkih plastičnih nosilnih vrečk na osebo.

S tem ukrepom želi vlada spodbuditi trajno zmanjšanje potrošnje lahkih plastičnih nosilnih vrečk, obenem pa preprečevati splošno povečanje proizvodnje embalaže in doseči zmanjšanje potrošnje lahkih plastičnih nosilnih vrečk. Iz ukrepov so v skladu z evropsko direktivo izvzete zelo lahke plastične nosilne vrečke, ki so namenjene za primarno embalažo svežih živil, ki niso predpakirana. Skladno z direktivo se v uredbi ureja tudi ozaveščanje potrošnikov na institucionalni ravni o vplivu lahkih plastičnih nosilnih vrečk na okolje, da se poveča ozaveščenost najširše javnosti o vplivu takih vrečk na okolje in da se konča sedanje dožemanje plastike kot neškodljivega in poceni blaga.

V uredbi je urejeno tudi poročanje Evropski komisiji o potrošnji lahkih plastičnih nosilnih vrečk. Država mora komisiji o tem poročati v okviru sporočanja podatkov o ravnanju z odpadno embalažo. Za zdaj se v okviru podatkov o dajanju embalaže v promet ne zbirajo podatki po posameznih embalažnih izdelkih, ampak samo po embalažnih materialih. Za poročanje o potrošnji lahkih plastičnih nosilnih vrečk pa bodo potrebni tudi podatki o dajanju posameznih embalažnih izdelkov, in sicer plastičnih nosilnih vrečk, v promet.

*Tomaž Novak,
direktor Komunale Laško*

Trdota vode v javnem vodovodu v občini Laško

Uporabniki ob nabavi novih pomivalnih strojev, parnih likalnikov in podobnih aparatov pogosto postavljajo vprašanja v zvezi s trdoto vode v vodovodnem sistemu. Kaj sploh je trdota vode? Trdota vode je naravna lastnost pitne vode in je največkrat izražena v nemških trdotnih stopnjah (°dH), kjer ena stopnja pomeni vsebnost 10 mg CaO na liter vode. Voda v našem vodovodnem omrežju ima trdo-

to večinoma okrog 13 nemških stopinj oziroma 13°dH in spada tako med srednje trde vode.

V pitni vodi so raztopljene različne snovi, katerih količina in vrsta je odvisna od področja, kjer voda izvira, od kemične sestave podlage preko in skozi katere voda teče preden pride na plan. Trdoto vode povzročajo raztopljene mineralne snovi, predvsem kalcijevi in magnezijevi hidrogenkarbonati ter kalcijev sulfat. Čim več jih naravna voda raztopi iz prsti in kamnin, tem trša je (apnenčasta in do-

lomitska gorovja ter tla, ki vsebujejo sadro).

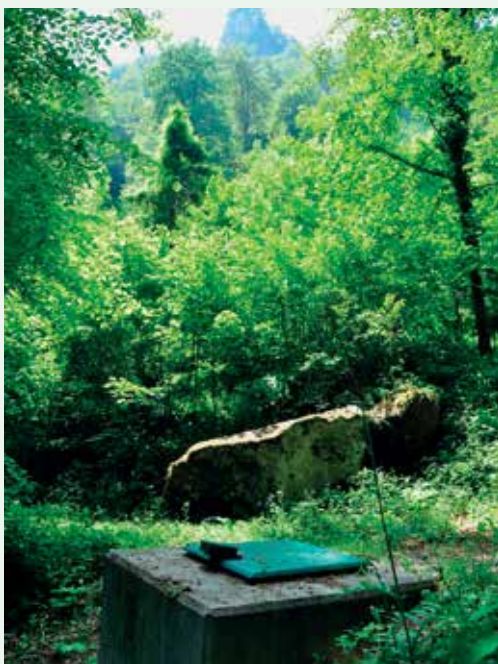
Voda, ki izvira v področjih prastarih kamnin in drugih malo preperelih silikatov, je mehka, ravno tako kot deževnica. Skupna trdota vode je sestavljena iz začasne (karbonatne) trdote in trajne (nekarbonatne) trdote. Začasno trdoto vode lahko odstranimo s prekuhavanjem; pri segrevanju vode se namreč kalcijevi in magnezijevi hidrogenkarbonati pretvorijo v netopne karbonate. Izločeni karbonati so tako imenovani vodni kamen

ali kotlovec, ki se nalaga v ceveh, parnih kotlih, bobnih pralnih strojev ipd. in ovira prenos toplote, hkrati pa trda voda zmanjšuje moč mil in pralnih praškov. Vse ostale mineralne snovi, ki se pri prekuhanju ne izločijo, sodijo v trajno trdoto (sulfati, kloridi, natrijev karbonat itd.).

Lestvica trdote vode:

< 4 °dH	zelo mehka
4 - 8 °dH	mehka voda
8 - 18 °dH	srednje trda voda
18 - 30 °dH	trda voda
> 30 °dH	zelo trda voda

Trdota vode v posameznih sistemih javnega vodovoda:

Vodovodni sistem	Trdota vode
Huda jama	14 °dH
Laško	12 - 14 °dH
Brezno	12 °dH
Trije studenci	10 - 13 °dH
Rimske Toplice	13 °dH
Jurklošter	15 °dH
Polana	14 °dH
Poreber	19 °dH
Šmohor	11 °dH
Zidani Most	15 °dH

Ivan Verbovšek,
vodja vzdrževanja vodovoda

Cvetlično urejanje javnih površin

Javno podjetje Komunala Laško, d.o.o., v okviru dejavnosti upravlja in vzdržuje 55.000 m² zelenih površin in 27.000 m² travnikov. Poleg tega skrbi za cvetočo ureditev javnih površin v Laškem in Rimskih Toplicah. Na javnih površinah se vsako leto zasadi pet velikih cvetličnih gred, 25 betonskih in približno 130 plastičnih korit, za kar se je v letošnjem letu nabavilo približno 3.900 sadik enoletnic in 30 sadik trajnic. Za samo zasaditev se je porabilo tudi približno 5.500 l zemlje.

Vzdrževanje cvetličnih nasadov, korit in grmovnic zahteva poleg zalivanja, pletja, obrezovanja in gnojenja, nemalokrat tudi

veliko vrtnarskega znanja, saj škodljivci in bolezni ne izbirajo med »javnimi« in »zasebnimi« nasadi.

Poleg škodljivcev in bolezni, ki napadajo nasade, pa se soočamo tudi z vedno več primeri kraje mladih sadik. Upamo, da vsaj končajo v kakšnem domačem loncu s kvalitetno zemljo in se ne odvržejo kje za vogalom.

Člani Hortikulturnega društva pa v času Piva in cvetja še dodatno okrasijo Laško, tako da nabavijo in postavijo cvetlične nasade za razstavo in domiselno okrasijo podeste na mostu čez Savinjo, za katere potem vse do jeseni skrbijo naši vrtnarji in vzdrževalci. Tako Laško dobesedno cveti do zlate jeseni, ko se nasadijo novi, prezimni nasadi. O tem veliko povedo tudi slike, ki se nemalokrat znajdejo tudi na družbenih omrežjih.

Čiščenje javnih površin v času Piva in cvetja

Tradicionalni festival Pivo in cvetje vsako leto v začetku julija prinese v laško središče kar nekaj sprememb in živahnosti tudi na področju vzdrževanja javnih površin.

Že v začetku meseca je potrebno javne površine pripraviti na spremembe prometnega režima, zavarovati območja, kjer bi se obiskovalci lahko poškodovali, in umakniti vso premično komunalno opremo, ki jo bi številčni obiskovalci festivala lahko uničili. V tem času se iz mestnega središča umaknejo vsa cvetlična korita, namestijo se varovala na podeste mostu čez Savi-

njo, namestijo se montažne varovalne ograje na mestih, ki jih je potrebno ograditi z namenom fizičnega varovanja obiskovalcev, pripravi se prostor za kampiranje in še nešteto drugih malenkosti, ki so nemalokrat drugim očem nevidne.

Poleg vsega navedenega Komunala Laško vsako jutro festivala poskrbi tudi za sprotno vsakodnevno čiščenje mestnega jedra, tako da je mesto v grobem očiščeno in oprano predvidoma do časa, ko ljudje odhajajo v službo. V ekipi vsako leto sodeluje med 12 do 15 ljudi, ki so v glavnem vzdrževalci javnih površin in vozniki. V zadnjih letih je čiščenje močno olajšal tudi »sesalec«, ki je nameščen na komunalno vozilo in je bil nabavljen za potrebe čiščenja mesta v času med in po prireditvah. Delavci najprej ročno pripravijo kupe odpadkov, ki jih potem posesajo v komunalno vozilo. Seveda pa ostane še mnogo skritih kotičkov, kjer so potrebne spretno roke, da se vse lepo ure-

di in pomete. Ceste se vsakodnevno tudi strojno operejo, da so pripravljene na nov festivalski dan.

Po končani prireditvi se skriti kotički, kamor se ne da priti s komunalnim vozilom, očistijo ročno. Pospravi in očisti se tudi prostor za kampiranje, kjer je zaradi travne površine spet potrebno vse narediti ročno. Ko je čiščenje po prireditvi končano, je potrebno znova namestiti komunalno opremo in vzpostaviti režim, kakršen je bil pred festivalom.

V vseh teh letih sta priprava in čiščenje postali že skoraj rutina. Utečeni sta tako ekipa kot tudi organizacija, čeprav festival vsako leto prinese kakšno novost in presenečenje. Ključno pri vsem tem pa je, da so meščani in obiskovalci zadovoljni s čiščenjem in da mesto po festivalu znova zaživi v vsej svoji lepoti.

*Marko Klinar,
vodja vzdrževanja javnih površin*

**ENERGETSKO
SVETOVALNA
PISARNA LAŠKO –
Eko sklad**

Lokacija:

Občina Laško, Mestna ulica 2,
3270 LAŠKO

Delovni čas pisarne:

vsak petek od 13:00 do 15:00

**Prijave za brezplačno svetovanje
v pisarni:**

tel. 03 733 87 26

[sprejemna pisarna] ali

tel. 031 622 441

[svetovalec Robert Seme]

**Svetovanje po elektronski pošti:
vprašanje posredujte na robert.seme@gmail.com**

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

**KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD
CELJE**

Oddelek za kmetijsko svetovanje
Izpostava Laško
Trubarjeva ulica 3, 3270 Laško
tel. 03 734 08 71, 03 734 08 73
slavica.hudina@ce.kgzs.si,
jozica.krasovec@ce.kgzs.si

OBVESTILO ZA KMETE

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je v Uradnem listu objavilo dva nova javna razpisa, in sicer:

1. 8. Javni razpis iz naslova podukrepa 4.1 **Podpora za naložbe v kmetijska gospodarstva za leto 2017, ki je namenjen vsem vrstam naložb na kmetijskih gospodarstvih;**
 - ureditev hlevov in drugih gospodarskih poslopij, ureditev skladiščnih kapacitet za živinska gnojila, ureditev greznic in čistilnih naprav, nakup in postavitve rastlinjakov in pripadajoče opreme, ureditev trajnih nasadov, nakup in postavitve mrež proti toči,
 - ureditev pašnikov in obor za rejo domačih živali oziroma gojene divjadi, izvedbo agromelioracij, zaščito čebeljih panjev pred medvedji, ureditev cestnih, vodnih oziroma vodo-

vodnih ter energetskih priključkov do javne infrastrukture, ureditev zasebnih namakalnih sistemov, ki imajo enega uporabnika, ter nakup in postavitve namakalne opreme, ki je lahko samostojna naložba na gorskih območjih.

Nakup kmetijske mehanizacije ni predmet razpisa.

2. 3. Javni razpis za Podukrepa 4.2 **Podpora za naložbe v predelavo, trženje oziroma razvoj kmetijskih proizvodov kmetijskega gospodarstva za leto 2017, ki je namenjen kmetijam, samostojnim podjetnikom posameznikom ter za mikro, mala in srednja podjetja (MSP).**

Predmet podpore so naslednje vrste naložb za namen predelave ali trženja kmetijskih proizvodov:

- ureditev objektov oziroma nakup opreme za predelavo ali trženja kmetijskih proizvodov,
- ureditev skladiščnih kapacitet, ureditev objektov in nakup opreme za oskrbo z vodo, posodobitev sistemov za varčno uporabo vode, shranjevanje vode, ureditev greznic in čistilnih naprav, ureditev objektov in nakup opreme za proizvodnjo električne in toplotne energije za lastno porabo, nakup opreme za posodobitev energetsko učinkovitih ogrevalnih sistemov in energetsko varčnejše opreme ter rekonstrukcija objektov, ki prispevajo k zmanjšanju toplotnih izgub,

- nakup opreme in naprav, ki povečujejo varnost pri delu.

Upravičenci lahko vlogo v elektronski sistem vložijo od 21. 8. 2017 do vključno 29. 11. 2017, do 24. ure oziroma 30. 11. 2017 do 24. ure.

Vse, ki bi želeli kandidirati na omenjenih razpisih prosimo, da se oglasite na izpostavi Kmetijske svetovalne službe Laško po dodatne informacije glede pogojev in obveznosti (tel. 03 734 08 71, 03 734 08 73), predvsem zaradi pridobitve zahtevane dokumentacije v primeru gradnje, ki jo je potrebno priložiti vlogi.

Podrobnejše informacije lahko pridobite tudi na spletnih straneh www.program-podezelja.si.

V letošnjem jesenskem času se predvideva razpis za majhne kmetije, to je podukrep 6.3 – Pomoč za zagon dejavnosti, namenjen razvoju majhnih kmetij, ki redijo travojede živali in katerih kmetijska zemljišča pretežno ležijo na OMD. Upravičenci do podpore bodo kmetije, ki imajo v upravljanju najmanj 3 ha in manj kot 6 ha primerljivih kmetijskih površin (PKP), na kmetiji se redijo travojede živali in bodo izpolnjevale še ostale razpisne pogoje, ki še niso znani. Po objavi tega razpisa v Uradnem listu bodo dobile obvestilo o dodatnih pogojih vse kmetije, ki imajo od 3 do 6 ha primerljivih kmetijskih površin.

ZELENJAVA Z NAŠIH KMETIJ

Lokalni ponudniki:

Ekološka kmetija Očko, Zgornja Rečica 1, tel. 070 419 094

Ekološki pridelki: kumare za vlaganje, jajčevci, paprika različnih barv, zelje, ohrovt, blitva, bučke, rdeča pesa, kolera-ba, korenje, solata, zelena, stročji fižol, ameriški slamnik, melisa, sladki pelin

Kmetija Belej, Zgornja Rečica 6, tel. 031 474 071/ vsako soboto na tržnici pri Marketu TUŠ v centru Laškega

Ekološki pridelki: krompir, paradižnik, paprika, kumare, česen, čebula, šalotka, bučke in drugo

Kmetija Lapornik, Sedraž 1, tel. 041 763 755

Ekološki pridelki: paradižnik, paprika, solata

Kmetija Klezin - Novak, Trojno 1, tel. 031 576 458 /vsako sredo dopoldne v Domačem koticu na zgornjem vrtu Savinje

Ekološki pridelki: česen, rdeča pesa, fižol v zrnju

Kmetija Šolinc, Požnica 6, tel. 031 596 845

Ekološki pridelki: fižol stročji in v zrnju, pesa, korenček, krompir

Kmetija Pertinač, Olešče 45, tel. 040 361 449

Ekološki pridelki: rdeče in rumeno korenje, hokaido buče, česen, paradižnik in drugo

Razveseljivo je, da je na njivah naših kmetij vse več zelenjave. Na fotografiji pridelava na ekološki kmetiji Očko (Foto: Andrej Gobec).

VARSTVO VRTNIN PRED BOLEZNIMI, ŠKODLJIVCI IN PLEVELI V DOMAČEM VRTU

Varstvo rastlin pred boleznimi, škodljivci in pleveli ima že tisočletno zgodovino, saj je človek pri pridelavi rastlin vedno uporabljal različne načine za zmanjševanje negativnega vpliva bolezni, škodljivcev in plevela. Tradicionalne metode, ki so se preko preizkušanja in opazovanja razvijale, so se prenašale iz roda v rod in veljajo še danes za steber varstva, le da smo te metode dopolnjevali še s sodobnejšimi tehnikami. Varstvo vrtnin v domačem vrtu je pogosto nezavedno zasnovano na posrednih (preventivnih) in neposrednih (direktnih) ukrepih. Preventivni ukrepi zmanjšujejo tveganje za pojav škodljivih organizmov

Znamenja fižolovega ožiga na strokih in listih fižola.

ali preprečujejo stik med njimi in gostiteljsko rastlino, direktni ukrepi pa so naravnani na zatiranje že navzočih škodljivih organizmov.

V vrtu dajemo prednost preventivnim ukrepom

Pomen preventivnih ukrepov najbolj ponazori rek »Preprečevati je bolje kot zdraviti«. Varstvo vrtnin se prične že z izbiro zemljišča, saj že na podlagi izkušenj naših prednikov in nas samih pogosto vemo, da na določenem zemljišču ne uspeva na primer rdeča pesa, krompir, zelje ... in se zato že pri načrtovanju vrstenja vrtnin (kolobarju) na vrtu takšnemu delu z občutljivimi vrstami preprosto izognemo. Večina gospodinj natančno ve oziroma si vsako leto sproti zabeleži, katero vrtnino prideluje na kateri gredici in ob nadaljnjih setvah in presajanjih upošteva, da sorodnih rastlin ne seje ali sadi na isto gredico.

Ob upoštevanju širokega kolobarja mine daljše obdobje, preden se za nek škodljiv organizem občutljiva ali njej sorodna vrsta rastline vrne na isto zemljišče, medtem se populacije škodljivcev zmanjšajo ali pa propadejo. Primer, ki ga lahko zasledimo tudi v domačih vrtovih, je okužba kapusnic s črno žilavko kapusnic, bakterijsko boleznijo, ki jo zelo težko zatiramo in se prenaša z okuženim semenom, posledično okuženimi sadikami ter preko okuženih rastlinskih ostankov v tleh. V primeru, da na tej površini tri do štiri leta ne bomo pridelovali križnic, bo bakterija v tleh propadla. To pa se ne bo zgodilo, če bomo na isti gredici pridelovali katero drugo križnico ali pa je gredica zapleveljena s pleveli iz te družine. Kot sem že omenila, se veliko bolezni in škodljivcev lahko prenese tudi z okuženim semenom in sadilnim materialom, zato nikoli ni odveč previdnost. Pri pridelavi semena doma ali pri zamenjavi s sorodniki ali z znanci pred setvijo seme preglejmo in odstranimo semena

Črna žilavka kapusnic na zelju.

z znamenji obolelosti z različnimi boleznimi, semena nepravilnih oblik in podobno.

Znan primer prenosa bolezni preko semena je na primer fižolov ožig ali fižolova vdrtja pegavost. Previdnost velja tudi pri prenosu sadik. Tako je na primer pogosta pot vnosa rastlinjčkovega ščitkarja in resarjev prav preko napadenih sadik bodisi vrtnin ali okrasnih rastlin. V boju proti škodljivim organizmom je pogosto zelo pomembna tudi izbira sorte oziroma hibrida. Vsem je verjetno že iz izkušenj v domači pridelavi znano, da se koloradski hrošč raje prehranjuje in odlaga jajčeca na nekaterih sortah krompirja kot na drugih, da določene sorte krompirja prej obolijo z glivo, ki povzroča krompirjevo plesen, kot druge in podobno.

Vpliv na pojav škodljivih organizmov imata tudi način in rok setve. Verjetno ste že slišali, da je v izogib težavam s porovo zavrtaško primernejše zasnovati posevek čebule iz semena ali čebulčke ali sadik čebule čim bolj zgodaj ali pa raje nekoliko bolj pozno, tako da čebula ni v najbolj občutljivi fazi za muho ravno v času, ko je populacija škodljivca velika ali le-ta odlaga jajčeca. Podobno velja tudi za bolezni. Pogosto se ob odločitvi za pospešeno spravilo pridelka sicer odločimo za manjši pridelek, prekinemo pa nadaljnji razvoj posameznih bolezni ali preprečimo okužbo, ki bi nastala. Poleg izbire ustreznega roka setve ali saditve je na manjših površinah smiselna in dobrodošla uporaba vlaknastih prekrivk (kopren) ali protiinsektnih mrež, ki posevek varujejo pred škodljivci. Seveda je pri tem potrebno dobro poznati škodljivca, da s prekrivkami ali mrežami posevke pravočasno zavarujemo pred dostopom škodljivcev in da le-teh ne odstranjujemo prehitro. Pomembno vlogo na razvoj bolezni in škodljivcev ima tudi gnojenje. V domačih vrtovih pogosto uporabljamo hlevski gnoj, vendar ne pozabimo, da naj bo pred uporabo primerno uležan ali kompostiran in da ni priporočljivo gnojenje celega vrta naenkrat, ampak je priporočljivo vrt razdeliti na štiri dele in vsak del s hlevskim gnojem pognojiti v posameznem letu. Iz prakse vemo, da čebula, korenček, rdeča pesa in še katera vrtnina ne bodo dobro uspevale na gredici, ki je bila obilno pognojena s hlevskim gnojem tik pred setvijo, nasprotno pa bodo na takšni gredici dobro uspevali paradižnik, kumare, buče, krompir. Hkrati pa je svež hlevski gnoj zelo zanimiv za nezaželene prebivalce – navadnega bramorja. Tudi vrtnine, ki so predobro prehranjene z dušikom, so običajno bolj bujno

rastoče, kar spremeni mikroklimo v posevku, da je ugodnejša predvsem za glive, ki se lahko zaradi gostega sklopa še hitreje širijo po posevku. Napačno pa je prepričanje nekaterih, da so z dušikom podhranjene rastline bolj odporne. Iz praktičnih izkušenj vemo, da so pomembne tudi razdalje sajenja in na primer tudi odstranjevanje zalistnikov pri paradižniku. V gostem rastlinskem pokrovu se običajno dlje časa zadrži vlaga in ustvari se drugačna mikroklima, ki je pogosto ugodna za razvoj številnih bolezni. Težave predvsem s škodljivci lahko pri pridelavi vrtnin zmanjšujemo tudi z medsetvami in medsaditvami različnih rastlin. Primer dobrega soseda, ki bo vaše kapusnice malo 'osvobodil' bolhačev (drobni hroščki, s katerimi je v toplejših letih veliko težav) sta rukola in pak choi, saj se bolhači raje odločajo za naselitev in prehranjevanje na teh rastlinah. V večini vrtov rastejo tudi kamilice. Ste že opazili, da so zelo zanimive za uši? Če ste pozorno opazovali posevke fižola in pojav črne fižolove uši na fižolu, ste verjetno opazili, da je manj težav z ušmi na fižol, kadar v bližini fižola raste navaden šetraj, bob, njivski osat...

Tudi s skrbjo za redno oskrbo rastlin z vodo (zalivanjem) bomo vplivali na zmanjševanje težav z boleznimi in škodljivci. Pogosto si v bitki s pleveli pri pridelavi vrtnin pomagamo tudi z uporabo zastirk tal. Primerne so zastirke iz organske snovi (slama, mlada pokošena trava, ki še ne semeni), ki pa jih položimo pod rastline šele, ko so se gojene rastline že dobro ukoreninile. Pri zastirkah pa ni odveč tudi opozorilo, da niso najbolj primerne na območjih, kjer imate težave s polži, saj se bodo pod njimi dobro počutili in smo jim pripravili še dobra dnevna skrivališča.

Neposredno (direktno) varstvo vrtnin

Zajema fizikalne, biotehniške, biotične in kemične ukrepe. Od fizikalnih ukrepov se v vrtovih najpogosteje poslužujemo ukrepa okopavanja. S tem ustvarjamo ugodnejše pogoje za razvoj rastlin in hkrati prizadenemo še plevel, ki sicer z gojenimi rastlinami tekmujejo za vodo, hranila, življenjski prostor in še kaj. Številne škodljivce spremljamo in hkrati nekoliko zmanjšujemo velikost njihove populacije z obešanjem barvnih lepljivih plošč. Najpogosteje posegamo po rumenih, redkeje po modrih (primernejše za spremljanje tripsov) ali npr. oranžnih (primerne za spremljanje korenjeve muhe). Pri uporabi barvnih lepljivih plošč ne pretiravajmo, saj niso selektivne in se nanje pogosto nehote ujamejo tudi čebele, koristni organizmi in včasih celo kakšna ptica. Vodilo naj bo pravilo, da plošče obešamo tako, da visijo približno 20 cm nad rastlinami (obesimo jih tako, da jih bomo skladno z rastjo rastlin lahko dvigovali), izobešene pa naj bodo le v času pričakovanega leta škodljivca, ki ga želimo spremljati ali zmanjševati. Med fizikalne ukrepe prištevamo tudi odstranjevanje obolelih delov rastlin in ročno pobiranje koloradskega hrošča ali pa ulov voluharja ali polžev s pastmi oziroma vabami.

Uporaba feromonskih vab (biotehniški ukrep) se v pridelavi vrtnin še ni splošno razširila, jih pa pogosto uporabljamo za namene spremljanja posameznih škodljivcev.

Že od naših prednikov smo ohranili navado, da sta naš vrt in njegova okolica preko celega leta čim bolj pisana. To je dobrodošlo za oči vseh domačih, obiskovalcev in mimoidočih, hkrati pa cvetoč, pisan obrobek privablja koristne organizme, saj običajno nudi hrano za določene razvojne faze teh organizmov. Tako v naših vrtovih pogosto zasledimo polonice, navadno tenčičarico, muhe trepetavke, plenilske hrčice, ple-

nilske pršice in resarje, ki so v našem okolju našli svoj dom in hrano, v zameno pa skrbijo za zmanjševanje težav s škodljivci. Z neuporabo ali vsaj umno uporabo fitofarmaceutskih sredstev v vrtovih še dodatno vplivamo na biotsko pestrost in vzpostavljamo naravnega ravnovesja med vsemi organizmi.

Naše vodilo v primeru potrebe po uporabi fitofarmaceutskih sredstev pri pridelavi vrtnin naj bo pravilna uporaba, manj obstojnih ter uporabniku in okolju bolj prijaznih sredstev. Ponudba tovrstnih sredstev je iz leta v leto večja.

Z doslednim izvajanjem preventivnih ukrepov varstva rastlin lahko uporabo fitofarmaceutskih sredstev zmanjšamo na najmanjšo možno mero, v posameznih, vremensko za razvoj bolezni in škodljivcev neugodnih letih, pa se lahko njihovi uporabi tako celo popolnoma izognemo.

*mag. Iris Škerbot, univ. dipl. inž. agr.
Specialistka za varstvo rastlin
KGZS-Zavod Celje*

IZLET DRUŠTVA ROSA

V četrtek, 21. julija, smo se članice Društva ROSA zbrale pred avtobusno postajo, od koder smo se odpravile na strokovno ekskurzijo v osrčje Kozjanskega.

Na poti nas je pričakal lokalni turistični vodič g. Kolar, ki nas je popeljal po trgu Pilštanja. Ogledali smo si farno cerkev, trške hiše z bogatimi portali, pranger (sramotilni steber), pastirsko gmajno, ajdovo ženo, staro šolo, kip sedečega Kristusa, Emin gaj in znameniti pilštanjski dren.

Posebnost Pilštančanov ali Drnulčanov je še danes predelava drnulj v marmelado, drnulovec. Dren ima izredno trd les, drenovi listi pa se uporabljajo za pripravo zdravilnega čaja. Zaradi rumenega cvetenja zgodaj spomladi zelo izstopa v naravi, zato na cvetno nedeljo v pilštanjskih butarah dren ne sme manjkati.

Ogled smo nadaljevale pri čebelarstvu Kozmus, kjer nas je sprejel dr. Peter Kozmus, ki je strokovnjak na področju čebelarstva. Razkazal nam je čebelnjak, predstavil vlogo čebelarja, razložil, zakaj

so čebele ogrožene, kako jih lahko skupaj varujemo in zakaj slovensko čebelarstvo v svetu uživa tako velik ugled. Na koncu smo degustirale različne vrste medu s pirinim kruhom in domačim vinom. Ogledale smo si še manjši zeliščni vrt, nasajen predvsem z medovitimi rastlinami.

V Zagorju smo si ogledale romarsko cerkev Matere Božje in Lurško jamo. Ta leži v gozdu ob vznožju naravnega skalnega previsa približno 250 m južno od Marijine cerkve v Zagorju. Tam je oltar ter v steni niša, kamor ob romanjih postavijo kipec Lurške Marije. Ob oltarju je izvir vode. Romarji, ki so hodili na romanje k Mariji Pomočnici v Zagorje, so romali tudi skozi Lurško jamo, saj je veljalo prepričanje, da je v potoku, ki teče skozi, zelo zdravilna voda za oči. Domače kulturno društvo jamo večkrat uporabi kot prizorišče za božične igre in koncerte.

Imele smo postanek na kmetiji Sinkovič v Bučah. Vodilna dejavnost kmetije je pridelava mleka, ki ima že več kot 40-letno tradicijo. Kmetija je srednje velika, na njej obdelujejo približno 10 ha kmetijskih površin in redijo okoli 30 glav živine lisaste pasme. Izdelujejo probiotične sad-

ne in navadne jogurte, skuto, namaze ter mlad sir, vse smo seveda tudi degustirale.

Pot nas je vodila do Dragice in Danijela Štus, ki sta nam prikazala ročno brušenje kristala. Po ogledu smo si lahko izdelke tudi kupile. Čakala nas je še zadnja postojanka, in sicer Turistična kmetija Mramor na Bučah. Nahaja se na lepo ohranjenem in preurejenem slovenskem kozolcu, v katerem smo imele pozno kosilo s prekrasnim pogledom na okoliške griče in vinograde.

Vročino smo lažje premagovale v družbi odličnega šoferja ter muzikanta Tinčka, ki nas je vse spravil v dobro voljo, kar pa je bil tudi namen izleta. Na poti domov se je naša predsednica Marjanca Deželak zahvalila Mileni Kozmus, ki je bila pobudnica izleta z željo, da spoznamo Kozjansko, kar ji je tudi odlično uspelo, saj smo rade prisluhnile njenemu pripovedovanju zgodovine Jurkloštra in krajev v okolici. Minil je še en lep dan, poln vtisov in veselja. Če ste bile zraven, se vam zahvaljujemo, če pa ne, ste vabljeni, da se nam pridružite drugič.

Društvo ROSA

Festival PIVO in CVETJE LAŠKO

ODLIČEN FESTIVAL Z JASNO VIZIJO RAZVOJA

53. izvedbi festivala Pivo in cvetje Laško je bilo naklonjeno tako rekoč prav vse. Vreme je vzdržalo od srede do nedelje, glasbeniki so prišli na festival v najboljši umetniški in odrski formi, priprave na pester etnografski in hortikulturni program so obrodile bogate sadove z zgodbami, ki so obeležile

790 let trških pravic, 90 let mestnih pravic Laškega in izjemno cvetlično razstavo. Odlična je bila kulinarčna ponudba, ki je segla širše od standardne ponudbe lokalnih dobrot in bližnjega Balkana ter ponudila tudi mojstrovine španske in tajske kuhinje ter klasičnih burgerjev. Vstopnina je pričakovano nekoliko zmanjšala število obiskovalcev, a je hkrati omogočila, da so tisti, ki so prišli, imeli odlično festivalsko izkušnjo. Laško je dihala, ostalo »pretočno« in gostom mnogo bolj prijazno. Mestni vrvež in vsakodnevni ulični program sta se lahko razvila v vsej svoji vsebini, tudi hudomušnosti in razposajenosti, gledalci pa so ob tem imeli dovolj prostora za prijetno sobivanje z nastopajočimi. Preizkušnja vstopnine je kljub neodobravanju nekaterih dobro prestala prvo izvedbo in potrdilo se je, da se večina obiskovalcev zaveda, da se takšen festival lahko dolgoročno razvija le na način, da k temu prispevajo nekaj tudi gledalci. V Pivovarni Laško Union želijo, da v prihodnje Pivo in cvetje Laško postane vodilni regionalni glasbeni festival in ponuditi obiskovalcem izvajalce najvišje glasbene ravni.

Glasbeni del festivala se je zaključil z izjemnim sobotnim večerom. Vodno-ognjena multimedijška predstava in ognjemeta sta navdušila publiko in simbolizirala uspešnost letošnje izvedbe. Glasbeni izbor je bil po mnenju glasbenih strokovnjakov, uglednih glasbenih urednikov, na najvišji ravni do sedaj in publika ob odrih je to nagradila z izvrstnim odzivom pozno v noč in v zgodnje jutranje ure.

navdušil s cvetličnim čolnom. Za izjemno lepo razstavo, osredotočeno okoli Kulturnega centra, si umetniki zaslužijo globok poklon.

Prav tako pa si ga zaslužijo ustvarjalci zgodb »Lepo je res na deželi« v etno vasi, ki so še enkrat dokazali, da Laško z okolico daje članom zveze Možnar izjemen navdih za preslikavo zgodb preteklosti v današnji čas. Pristnost podob in prikaza življenja prevzame vsakega obiskovalca in odpira prostor razmisleku o življenju v teh krajih v naši polpretekli zgodovini.

Nedeljska zaključna povorka z imenitnimi podobami pivovarstva, hortikulture in živih zgodovinskih slik ter mednarodni festival pihalnih godb tradicionalno ostajata festivalsko sidrišče, ki ga pravi privrženci nikoli ne zamudijo.

Dobrodošli na festivalu Pivo in cvetje 2018!

Festival Pivo in cvetje Laško je v resnici edinstven festival na svetu, kjer z roko v roki sobivata in rasteta tako glasba, kot odgovoren odnos do naše polpretekle zgodovine. Te izkušnje ne ponuja noben tovrstni dogodek na svetu in to je pomembna festivalska konkurenčna prednost, ki vztrajno gradi njegovo prepoznavnost in tudi prepoznavnost Laškega kot turistične destinacije. Ob tem se organizatorji festivala zavedajo njegove več kot polstoletne tradicije, znotraj katere so ga obiskovale različ-

ne generacije družin, zato ostaja še naprej zvesto naravnani vsem generacijam obiskovalcev. Za najmlajše je bil letošnji festival izjemno doživetje. Dogajanje v Mavrični deželi jim je ponudilo možnost športnih vragolij in resnih izzivov, kreativnih delavnic, zabave, pravljničnega sveta, celo mali gasilci so lahko postali.

Cvetje vsako leto ozaljša pogled na Laško, na obrežje Savinje, na most čeznjo, celo pogled na letos precej osušeno reko je

DAN LAŠČANOV 2017

Za nami je še en prijeten dogodek, 17. Dan Laščanov. Zbrali smo se tisti, ki se v Laškem srečujemo vsak dan kot tudi tisti, ki jih/vas

je življenjska pot odpeljala iz našega kraja.

12. julija 2017 smo prijazno gostili vse, ki so želeli odkrivati stare in nove obraze, obujati pozitivne spomine, klepetati, se vpisati v knjigo Laščanov in nazdraviti z vrčkom Laščana.

Spóštljivo smo se ozrli na preteklost našega kraja in večer preživeli s sloganom **PONOSNI NA PRETEKLOST - ZAZRTI V PRIHODNOST!**

Foto: Jaka Teršek

Za organizacijo in izvedbo večera smo poskrbeli: Občina Laško, STIK Laško, Turistično društvo Laško. Za pomoč se zahvaljujemo Pivovarni Laško Union, Društvu ŠMOCL, Hortikulturnemu društvu Laško, M&M Tours - Turistični agenciji, Gostilni in Pizzeriji Oštirka, Thermani Laško, Rimskim termam, Cvetličarni Palaška, Gostilni Bezgovšek ter sodelujočim v programu: Laška pihalna godba, Mažorete Laško, skupina Kvinton, Gal Jazbinšek, Rihard Kotar, TV KR PAN, Mojca Knez Jovan. Velika hvala gre tudi vsem, ki so sodelovali pri snemanju filmov ter tistim lokalnim ponudnikom, ki so svoje dobrote predstavljali na stojnicah.

SODELOVANJE PREKO DRŽAVNIH MEJA

Že četrto leto zapored se ne le nadaljuje, ampak tudi nadgrajuje sodelovanje med Laškim in Novigradom. Prijatelje iz Istre smo gostili v času festivala Pivo in cvetje Laško, ko smo sestankovali na temo novih projektov. Teden dni kasneje pa smo Laško zelo dobro predstavili na dogodku Slovenske noči v Novigradu, ki vsako leto beleži okoli 1.200.000 nočitev, od tega kar tretjino predstavljajo slovenski turisti.

V razstavišču Kulturnega centra smo pripravili novinarsko konferenco, na kateri smo natančneje predstavili sodelovanje obeh občin, najavili prihajajoči dogodek in uradni del zaznamovali tudi z otvoritvijo razstave likovnikov iz Galerije Atele Agata iz Novigrada. Za prijetno vzdušje je poskrbela klapa Gambrinus (na fotografiji skupaj z županom Novigrada, Antonom Milosom), ki je bila ustanovljena z namenom, da laški duh pivovarstva ponese v glasbene vode. Vsi njeni člani so zaposleni v Pivovarni Laško Union in ni naključje, da so bili z nami, saj je

ravno njihov član Marjan Obrez zaslužen za začetek povezovanja obeh občin.

V soboto, 22. julija, smo se pred več tisočglavo množico zares lepo predstavili v Novigradu, kjer so v programu sodelovali: Godba na pihala Laško skupaj s svojimi mažoretami in bobnarji, folkloristi kulturnega društva Anton Tanc Marija Gradec, ljudski pevci Šentlenartčani. Člani likovnega društva Laško (na fotografiji) so sodelovali v likovnem ex-tempore, ponudniki spominkov in domačih dobrot so svoje izdelke in pridelke razstavljali in prodajali na stojnicah. Naše barve v Novigradu so tudi letos zastopali Okrogli muzikantje, ki so dodobra zagreli množico turistov.

ABONMAJSKA SEZONA 2017/18

Spoštovane ljubiteljice in ljubitelji prireditve Kulturnega centra Laško, pred nami je nov pester izbor različnih kulturnih dogodkov, ki se bodo odvijali v Kulturnem centru Laško v sezoni 2017/18. Tudi tokrat so prireditve skrbno izbrane, a se vendarle nekoliko razlikujejo od preteklih sezon.

Namesto Glasbenega abonmaja vam predstavljamo štiri glasbene večere z žanrsko različnimi izvajalci, ki so slovenski publikli dobro poznani:

- Vlado Kreslin, Pojezije, koncert, petek, 29. 9. 2017, ob 19.30
- Klapa Šufit, koncert, petek, 13. 10. 2017, ob 19.30
- Siddharta, Dolga pot domov, akustični koncert, petek, 1. 12. 2017, ob 19.30
- Tadej Toš & Bend, Rokezije, koncert, petek, 16. 2. 2018, ob 19.30

Stalnica ostaja Gledališki abonma z izborom petih odličnih komedij:

- Jonas, avtokomedija, Špas teater, november 2017, ob 19.30
- Buh pomagej, vsemogočna komedija, avtorska komedija, december 2017, ob 19.30
- Pašjon, komedija, SNG Nova Gorica in Gledališče Koper, januar 2018, ob 19.30
- Še vedno mame, komedija, Siti teater, marec 2018, ob 19.30
- Tarzan, eksotična drama, komedija, SNG Drama Ljubljana, april 2018, ob 19.30

Narodno-zabavni abonma, naslovljen Hop v Laško s Poskočnim Dejanom prinaša šest zanimivih večerov, ki se bodo odvijali vsak tretji četrtek v mesecu, od oktobra do marca, z domačinom Dejanom Krajncem:

- Laška Mavrica, četrtek, 19. 10. 2017, ob 19.30
- Skupina Eros in Ansambel Sekstakord, četrtek, 16. 11. 2017, ob 19.30
- Ansambel Igor in Zlati zvoki ter Fantje iz Praprotna s Poskočnimi muzikanti, četrtek, 21. 12. 2017, ob 19.30
- Ansambel Modrijani in Ansambel Murni, četrtek, 18. 1. 2018, ob 19.30
- Skupina Gadi in Klapa Skala, četrtek, 15. 2. 2018, ob 19.30
- Ognjeni muzikanti, Kvotropirci ter Uroš in Tjaša, četrtek, 15. 3. 2018, ob 19.30

Več informacij o posameznih predstavah najdete v knjižici Abonmaji 2017/18 ali na spletni strani www.stik-lasko.si.

NAPovedujemo

KULTURNI CENTER LAŠKO

Vlado Kreslin
Pojezije, koncert
29. 9. 2017, ob 19.30

Klapa Šufit
koncert
13. 10. 2017, ob 19.30

Siddharta
akustični koncert
1. 12. 2017, ob 19.30

Informacije in nakup vstopnic:
TIC Laško, 03 733 89 50 ali tic@stik-lasko.si.

AVGUST POD ZVEZDAMI

VABLJENI NA OBČINSKO DVORIŠČE

Petek
25.
avgust
Ob 20.30 uri

Moška copata,

monokomedija

Predstava traja 1 uro 25 min
Cena vstopnice: 15 €
V primeru slabega vremena bo predstava izvedena v Kulturnem centru Laško.

Informacije in nakup vstopnic: TIC Laško, 03 733 89 50 ali tic@stik-lasko.si

ALPSKA SAGA

MUZIKAL Z GLASBO SKUPINE **AGROPOP**

Kulturni center Laško

Torek, 5. 9. 2017, ob 19.30

Cena vstopnice: 33 €

Informacije in nakup vstopnic:
TIC Laško, 03 733 89 50 ali tic@stik-lasko.si

041 33 33 39
www.spasteater.com

Točni datumi predstav bodo znani naknadno in objavljeni na spletni strani www.stik-lasko.si ter v mesečnih Koledarjih prireditev v občini Laško. STIK Laško si kot organizator pridržuje pravico do spremembe datumov in prireditev.

Vpis abonmajev poteka do 22. septembra 2017. Do 8. septembra 2017 si lahko lanskoletni abonenti rezervirate svoje dosedanje sedeže.

Vpis, rezervacije in podaljševanje abonmajev potekajo v TIC-u Laško, Val-

vasorjev trg 1, vsak dan od ponedeljka do petka, med 8.00 in 18.00, ter ob sobotah, med 9.00 in 14.00, preko telefona 03 733 89 50 ali e-pošte tic@stik-lasko.si.

Vabljeni!

TURISTIČNO DRUŠTVO LAŠKO

5. Kavarniški večer

V sredo, 21. junija, se je odvil 5. kavarniški večer v organizaciji Turističnega društva Laško. Gostili smo izjemnega gosta, avstrijskega pisatelja Martina Pollacka, avtorja knjige »Smrt v bunkerju«. V knjigi opisuje družino svojega očeta, družino Bast, ki izhaja iz Laškega. To je bila tudi tema večera, ki ga je od-

lično vodila Alenka Hren Medved. Številni obiskovalci so prisluhnili zgodbi družine, opisu časa pred in med obema vojnama v našem mestu ter zgodbi Pauline Drolc, o kateri Martin Pollack piše knjigo.

Bil je prijeten večer, ki so ga s ponudbo popestrili prijazni gostitelji v Vili Monet, omogočili pa nepogrešljivi fantje iz TvLaško Šmolc.

Vabimo vas na 6. Kavarniški večer

Petek, 8. 9. 2017, ob 19.30 uri

Vila Monet

Organizator: Turistično društvo Laško

Pokrovitelj: Krajevna skupnost Laško

Volna Laško - preteklost in prihodnost?

Skupaj obudimo spomin na tekstilno industrijo v Laškem ter razmišljajmo o možnosti vključitve industrijske dediščine v turistično ponudbo Laškega. Na večeru bomo zbirali tudi slikovno in materialno gradivo o Volni (fotografije, izdelke ...).

Lepo vabljeni!

Osnove italijanščine

Turistično društvo Laško vabi na tečaj osnov komuniciranja v italijanskem jeziku. Na tečaju se bomo naučili osnovnega sporazumevanja in bo obsegal 6 terminov. Pet terminov bo teoretičnih, zadnji pa bo praktičen s sprehodom skozi mesto in prikazom pridobljenega znanja v vsakodnevnih situacijah. Tečaj bo vodila članica Turističnega društva Laško Nika Klepec, namenjen pa je predvsem vsem vam, ki se vsakodnevno srečujete z obiskovalci italijanskega jezikovnega območja na delovnem mestu ali v mestu.

Začetek tečaja bo v torek, 12. septembra 2017, ob 18.30 v VILI MONET LAŠKO. Tečaj se bo izvajal ob torkih in četrtek. Tečaj je brezplačen, potrebno bo le prispevati za gradivo (cca. 8 € na osebo).

Skupina bo štela 20 prijavljenih. V primeru večjega interesa bomo tečaj ponovili.

Prijave sprejemamo na mail turisticnodrustvolasko@gmail.com ali v TIC-u Laško do petka, 8. septembra 2017.

Boštjan Vrščaj

POROČNI DAN V LAŠKEM

VSE INFORMACIJE ZA PRIPRAVO VAŠE POROKE NA SOTOČJU DOBREGA

KULTURNI CENTER LAŠKO
7. OKTOBER 2017

POROČNI SEJEM

VSE KAR MORATE VEDETI O ORGANIZACIJI POROKE IN PREDAVANJA STROKOVNJAKOV

Foto: Miran Juršič, Model: Sara H., Nakit in obleka: MajaFermeFashion

PREDSTAVITEV
POROČNIH LOKACIJ

INFORMACIJE
UPRAVNE ENOTE

POROČNA PRIČESKA
SALON FANTAZIJA

POROČNO LIČENJE
MATEJA POZER

POROČNA FOTOGRAFIJA
ROK DEŽELAK

POROČNI STYLING
MAJA FERME

INFORMACIJE IN REZERVACIJE: TIC LAŠKO, 03 733 89 50, TIC@STIK-LASKO.SI

19. EVROPSKO PRVENSTVO MAŽORET

Laško, 7. - 10. september 2017

četrtek, 7. september
prihod udeležencev tekmovanja

petek, 8. september 2017
tekmovanje neformacij (solo in par programi)

sobota, 9. september 2017
uradna otvoritev tekmovanja in tekmovanje skupin v paradi

nedelja, 10. september 2017
tekmovanje skupin v figurativi in uraden zaključek prvenstva

1418 tekmovalk
57 formacij
176 neformacij
(solo & par programov)

VRATA BOMO
ODKLENILI
PRVEGA
AVGUSTA!

PRVI "ESCAPE ROOM" NA TEMO PIVOVARSTVA NA SVETU!

Nepozabna zabava za od dva do pet igralcev!

POBEŠNI IZ PRAVE, ZAKLENJENE SOBE! In to v eni uri!

V isti hiši, v kateri je bil zvarjen prvi vrček piva v Sloveniji, te čaka izvirna in noro zabavna preizkušnja, povezana z resnično zgodovino in pivom! Le najboljšim bo uspelo odkleniti pot do **pivovarjevega zlata**, najti skrite namige, rešiti uganke, dešifrirati kode, ter pravočasno najti ključ.

Ali pa se preizkusi v napeti zunanji pustolovski igri z elementi "escape" iger – **UNLOCK® Laško** – ter poišči starodavni zaklad, ki se skriva nekje v mestu!

Si upaš? Zberi ekipo
in rezerviraj termin
na **051 35 54 17**

ENA SOBA. ENA EKIPA. ENA URA. EN CILJ!

rezerviraj na

www.lasko.escape-room.si

ENIGMARIUM®

ESCAPE ROOM

Pivovarjevo zlato • Valvasorjev trg 1 • Laško
051 35 54 17 • enigmarium.lasko@escape-room.si

Vpis v novo študijsko leto Univerze za tretje življenjsko obdobje

Slovenske univerze za tretje življenjsko obdobje začenjamo novo študijsko leto v oktobru. September pa je čas za zbiranje prijav in oblikovanje krožkov, zato krajšo informacijo podajamo že v tej številki biltena. **Bolj natančne pisne informacije o krožkih**, ki bodo potekali v novem študijskem letu, o njihovi vsebini, okvirni ceni, terminih, trajanju ipd. bodo na voljo od začetka septembra dalje. **Rok za prijave v programe UTŽO je 25. september.** Pred tem pa bomo imeli tudi skupno srečanje dosedanjih in novih članov UTŽO, na katerem se bomo podrobneje pogovorili o vsem v zvezi s študijskim letom 2017/18.

Jeseni bodo z delom nadaljevali domoznanski, potopisno-popotniški krožek, osnovne in nadaljevalne skupine računalniškega krožka, obe skupini angleškega jezikovnega krožka ter eventualno nemški jezikovni in zdravstveni krožek. Ob zadostnem interesu bomo za kakšen drug jezik (npr. italijanski) ter dodatno za angleški ali nemški oblikovali nove skupine. Razmišljamo tudi o mesečnih srečanjih s praktičnimi predavanji za vse člane UTŽO. Če bo dovolj zanimanja, pa bomo oblikovali še kakšen nov krožek. Do konca avgusta zbiramo vaše ideje in konkretne predloge.

Že zdaj se veselimo prvih septembrskih aktivnosti in začetka krožkov v oktobru ter vas lepo vabimo k skupnemu učenju, delu in druženju tudi v novem študijskem letu.

Matej Jazbinšek

Razstava domačinke, likovne pedagoginje Helene Maček

V Knjižnici Laško se trudimo z našimi razstavami približati občanom tudi delček ustvarjalnosti ljudi, ki žive v našem okolju. Ljudi, ki so s srcem zapisani iskanju, izražanju in deljenju tega še z drugimi.

Helena Maček, ki je odraščala na Reki pri Laškem, od leta 2011 dela v zavodu CUDV Dobrna kot likovna pedagoginja z otroki in mladostniki z motnjami v duševnem in fizičnem razvoju. Ljubezen do likovnega izražanja je začutila že v otroštvu, intenzivno pa je začela ustvarjati po študiju biologije in gospodinjstva, ko

se je vpisala na študij likovne pedagogike. Obiskovala je različne tečaje risanja. Delala je kot galeristka v Salonu umetnin in v Galeriji 22 v Ljubljani. Vključevala se je in tudi vodila nekaj slovenskih in mednarodnih likovnih ter drugih projektov v sodelovanju s številni ustanovami, društvi in posamezniki. Aktivna je bila tudi kot striparka in ilustratorka, pri čemer je sodelovala s Cirilom Horjakom.

Brez slik si ne predstavlja svojega življenja, tudi brez ustvarjanja ne. »Slikam, rišem, kiparim, če le imam vsaj malo časa za to.« Moto njenega življenja je delo, njen duh je nemiren in vedoželjen, volja do učenja in novega znanja neverjetna in je oseba, ki nikoli ne bo rekla Ne novim izzivom v življenju, kot je o njej zapisala prijateljica Meta Privšek.

Harlekin – akrobatka, študija po M. Chagallu, olje/platno

V knjižnici si lahko do konca septembra ogledate Helenine akvarele, študijske grafike v različnih tehnikah, figure in portrete ter različna dela, ki so nastala na likovnih kolonijah. Prav tako nam je odstrla nekaj utrinkov iz njenih »dnevnikov«, ki so zbir risarskih skic in ustvarjalskih zabeležk, dnevnikov s potovanj, vsakodnevnih doživljanj ter intimnih občutij in razmišljanj.

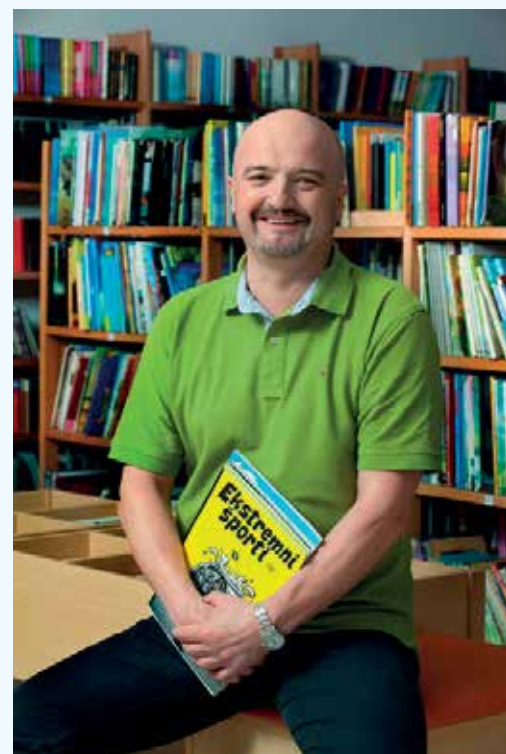
Lepo povabljeni, da spoznate Heleno Maček, ki ima rada življenje, svet, harmonijo, potovanja ... – tako prek njenih razstavljenih del kot tudi na večeru z njo v četrtek, 7. septembra, ob 19. uri.

Gabrijela Pirš

Poletni bralci 2017 – zaključek

Ker se poletje (pre)hitro izteka, se hitro izteka tudi naša bralna akcija Poletni bralci – ostalo vam je še 15 dni, da izpolnite vse naše pogoje in si pridobite možnost za kakšno nagrado.

Ker ste letos zelo pridni, smo se odločili, da v goste povabimo posebnega gosta, ki bo podaljšal brezskrbnost poletnih dni še tja v september in poskrbel za pravo zabavo - z nami bo priljubljeni otroški in mladinski pisatelj Primož Suhodolčan!

Poletni bralci – pozor! Rezervirajte si četrtek, 14. september, in se nam ob 17. uri pridružite na zabavnem zaključku s Primožem Suhodolčanom (vsak poletni bralec dobi simbolično nagrado in sodeluje v dodatnem nagradnem žrebanju)!

Se vidimo na knjižničnem vrtu! ☺

Jerica Horjak

Knjiga Zgodovina župnije sv. Mavricija v Jurkloštru ddr. Jožeta Mačka

Že v aprilski številki biltena smo zapisali novico o knjigi *Zgodovina župnije sv. Mavricija v Jurkloštru*, ki jo je izdala Občina Laško v sodelovanju z Mohorjevo družbo. Gre za že četrto knjigo ddr. Mačka o zgodovini krajev naše občine, napisano na podlagi župnijskih kronik.

Delo o Jurkloštru bomo predstavili v petek, 15. septembra, ob 19. uri v Knjižnici Laško, kmalu za tem pa verjetno tudi v Jurkloštru. (Za april napovedana predstavitev je bila zaradi zdravstvenih težav avtorja odpovedana.) Po 18. septembru bo knjigo mogoče kupiti v TIC-u Laško po ceni 25 eur.

Tokrat poleg zapisanega v aprilski številki navajam še nekaj osnovnih informacij o knjigi. V osnovi gre za prevod kritičnega prepisa zgodovine kuracije v letih 1856–91 in od l. 1891 naprej župnije, ki so jo na podlagi kuracijske kronike pisali – najobsežnejše jurkloštrski kurat Martin Ivanc, v nadaljevanju pa njegovi nasledniki – v nemščini in sprva v gotici. Prepis je ddr. Maček uredil ter ga dopolnil s številnimi opombami in dodatki, predvsem iz izvirnega arhivskega gradiva Štajerskega deželnega arhiva v Gradcu. Fotografije cerkva, znamenj in panoram na območju Jurkloštra, ki bogatijo knjigo, je v fotoaparatu ujel Boris Vrabc.

Ddr. Maček je na začetku knjige nekaj pozornosti posvetil cerkveni zgodovini Jurkloštra v času drugega kartuzijanskega samostana ter v času, ko je bilo jurkloštrsko gospostvo v lasti jezuitskega reda in so tukaj delovali graščinski kaplani. Nato je opisal prizadevanja za ustanovitev kuracije v Jurkloštru in naposled njeno ustanovitev. Sledijo bolj ali manj zaokrožena vsebinska poglavja, značilna za vsako kuracijo oz. župnijo v času njenega obstoja, in opis zgodovinskih dogodkov v njej po časovnem (kronološkem) redu, ki jih je ddr. Maček povzel še po drugih avtorjih. Kot takšna je pričujoča župnijska kronika tudi pomemben vir za lokalno, politično, gospodarsko, socialno in splošno zgodovino jurkloštrskega območja.

Lepo vabljeni na predstavitev in k prebiranju novega, za naše domoznastvo pomembnega zgodovinskega dela.

Matej Jazbinšek

Začetek Bralne značke za odrasle s Klariso Jovanović

Minulo prireditveno sezono smo pred poletjem zaokrožili v gosteh na Gradu Tabor. Bralci in knjižničarji smo se zbrali, da smo - veseli, ker smo z dogodkom stopili v deseto leto bralne značke - predstavili vsebine približno polovice knjig z novega priporočilnega seznama Bralne značke za odrasle. Na tem mestu se zahvaljujemo bralcem, ki so bili pripravljeni na glas priporočati! *Prebujenje gospodične Prim*, *Skrivni dnevnik Henrika Groena (starega 83 let in 1/4)*, *Nenavadno romanje Harolda Frya*, *Adamova zapuščina*, *Divja*, *In ljubezen tudi*, *Rešila me je solza*, *Čast*, *Filozof in volk*, *Donava*, *Hiša ...* so le nekateri romani izmed 30 naslovov, katerih vsebine smo slišali in ki jih prebiramo letos. Čeprav je v poletnih mesecih večina priporočenih knjig malodane ves čas izposojena, ne obupajte – k branju za bralno značko vas vabimo vse do aprila.

Junjski grajski večer pa je v drugem delu našega druženja s koncertom obogatila pevka, pesnica in prevajalka Klarisa Jovanović. Ob kitarski spremljavi izjemnega Luke Ropreta je tako zapela nekaj avtorskih priredb slovenskih ljudskih pesmi in uglasbene poezije, ki je v ušesih prijetno odzvanjala v večer. Njene zgoščenke *Od ljubezni*, *Medinteran* ter *Amandolat* si lahko, če ste jo zamudili ali vas je navdušila, izposodite tudi v knjižnici.

Še enkrat pa prijazno vabljeni k branju za bralno značko!

Barbara Rančigaj

Poletne ustvarjalnice

Poletje je v Knjižnici Laško rezervirano za poletna branja, posedanja na knjižničnem vrtu, za poletne bralce in ustvarjalne delavnice. Ne vem, katere delavnice so mi ljubše – zimske, ko vse že diši po praznikih in slastnih piškotih, ali poletne, ki dišijo po morju. Verjetno v tem trenutku te morske, poletne – in letošnje res dišijo po morju. Izdelali smo akvarij, v njem naselili mavrične, svetlikajoče ribice, meduze, rake, čisto prave školjke. Izvedli smo celo mini regato, z »jadrnicami iz domače ladjedelnice«. V sodelovanju s Hortikulturnim društvom smo se poučili o zdravilnih zeliščih in začimbah in delavnice zaključili, kot vedno, s pohajkovanjem v bližnjo okolico.

Martina Ajdnik

ZGODBE IZ DOMOZNANSKE KAMRE

Z Možnarjem po Laškem in okolici ... (11)

KULTURNO DRUŠTVO TROBNI DOL

V enem od zaselkov Krajevne skupnosti Šentrupert nad Laškim Trobnem Dolu že skoraj 40 let uspešno deluje Kulturno društvo Trobni Dol. Pred njegovo uradno registracijo pa so tamkajšnji krajanje že vrsto let prej pripravljali različne dogodke, od mitingov, gledaliških predstav in vrste drugih prireditev zase in obiskovalce od blizu in daleč. Danes v društvu delujejo gledališka, pevska in etno skupina.

Etno skupina KD Trobni Dol se že več kot 30 let aktivno ukvarja z obujanjem in prikazovanjem starih ljudskih šeg, običajev, starih obrti in nekdanjih ročnih kmečkih delovnih opravil. Tako je bilo tekom tega časa na različnih prireditvah in raznih prizoriščih v glavnem prikazano: obdelava lesa z ročnim

tesanjem in žaganjem, mletje, »prešanje« in predelava sadja na star način, kuhanje oglja, ročna košnja in ročno grabljenje, rudarska dediščina, čiščenje in preja iz volne in lanu, ročna žetev, mlatenje žita in izdelava škopov, pokrivanje slamnate strehe, mletje žita na žrmlje in peka kruha v krušni peči, ličkanje koruze, luščenje fižola in koruze ter čiščenje buč, vezanje lončene posode z žico, ročna izdelava kmetijskega orodja, pletenje košev in košar, čevljarstvo, čebelarjenje, razna gospodinjska in hišna opravila kot so ročno pranje perila, ročna izdelava oblačil in likanje z likalnikom na oglje, ročna izdelava različnih gospodinjskih in gospodarskih pripomočkov. Večkrat so bili predstavljeni tudi običaji ob različnih dogodkih kot so: ohcet po stari šegi, razna praznovanja, »likofi« ob zaključku del ter razne družabne igre ob različnih priložnostih, kar vse je bilo skoraj vedno pospremljeno z domačo ljudsko pesmijo, ki je prav tako del bogate etnografske tradicije Trobnega Dola. Posebej se nam je vtisnil v spomin tudi prikaz življenja kmečke družine nekoč, z naslovom »Nekega dne na Kozjanskem«, ki so jo predstavili v Kulturnem centru Laško. V Trobnem Dolu so bili gostitelji in soorganizatorji 5., 20. in 28. prikaza starih ljudskih šeg in delovnih opravil.

Žetev v Curnovcu na Kozjanskem, 23. 7. 2010.
Foto: Vlado Marot

Ljudski pevci Curnovčani na »Domačem večeru v Mali Brezi« 9. 4. 1988.
Foto: Edi Masnec

Prekrivanje strehe s slamo na 1. prikazu v Škofcah 1984. leta.
Foto: arhiv društva

Predice so prišle na 3. prireditvi »Lepo je res na deželi« ob prazniku Piva in cvetja, leto 2004.
Foto: Jolanda Sojč

Pripravila Vlado Marot in Srečko Maček
Rubriko pripravlja Osrednja knjižnica Celje v sodelovanju z Zvezo kulturnih društev Možnar občine Laško

ALBUM LAŠKEGA

Konservator Viktor Povše

Letos obeležujemo pomembne obletnice, povezane s cerkvijo Marije Karmelske v Marija Gradcu. Že večkrat smo pisali o tem in o spremljajočih aktivnostih oz. dogodkih. Tokratni album Laškega posvečamo akademskemu konservatorju specialistu Viktorju Povšetju, ki je pred 50 leti konserviral poslikave v marijagraški cerkvi.

Viktor Povše se je rodil l. 1933 v Podturnu pri Dolenjskih Toplicah. Po konča-

nem podiplomskem študiju na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani se je s štipendijo Prešernovega sklada izpopolnjeval v Rusiji, nato pa še na Poljskem in Češkem. Službovati je začel v Novem mestu in Kostanjevici, v letih 1964–1966 je bil zaposlen na Zavodu za spomeniško varstvo v Celju, nato pa je vse do upokojitve deloval kot samostojni kulturni delavec.

S svojim velikim strokovnim znanjem, izjemno tehnično inovativnostjo in umeetniško tankočutnostjo je ogromno dragocenih umetnin rešil pred propadom in jih obudil v novo življenje. Konserviral je šte-

vilna imenitna slikarska in kiparska dela v Sloveniji in tujini. Med večjimi projekti izpostavljammo le njegovo delo v Celju v cerkvi sv. Danijela, Kapucinskem samostanu, cerkvi Marijinega vnebovzetja in v Kapeli žalostne matere božje ter v cerkvi na Ptujski Gori, na gradu v Sevnici, v Pleterjah in na gradu Ormož.

Za dosežke na področju restavratorstva je leta 2003 prejel srebrni celjski grb. Lani je postal častni član Društva restavratorjev Slovenije.

V Laškem je med letoma 1965 in 1968 odkrival in konserviral freske v

marijagraški cerkvi. Tu se je srečal z izredno težkimi razmerami: izpranim ometom na stropu, s freskami, preslikanimi z več kot 10 beleži, z mahom in debelo plesnijo na stenah ter s prezidavami pri stranskih oltarjih. Zato je moral uporabiti številne zahtevne, natančne in izvirne načine reševanja poslikav in podlage oz. ometa ter njihovega obujanja v življenje.

Na fotografiji je g. Viktor Povše pri konserviranju slikarije na oboku stropa marijagraške cerkve. Veliko dela je potekalo visoko nad tlemi. Bilo je tudi fizično zahtevno, ob slabi zavarovanosti pa je zahtevalo popolno koncentracijo in previdnost.

O konservatorskih delih na Marija Gradcu je g. Povše predaval v Knjižnici Laško konec marca letos, v kratkem pa bo pripravljena tudi razstava o tem, na katero vas že zdaj prijazno vabimo. Starosta slovenske umetnostne zgodovine in konservatorstva dr. France Stele je Povšetov poseg označil kot »veliko, pomembno in dobro opravljeno delo«, po zaslugi katerega lahko Marija Gradec občudujemo kot enega najpomembnejših slikarskih spomenikov pozne gotike in zgodnje renesanse na Slovenskem.

Prispeval: Matej Jazbinšek, fotografija je iz arhiva Viktorja Povšeta.

Rubriko pripravlja Knjižnica Laško.

Vir: www.kamra.si, Album Slovenije

JEZUITSKI PATRI – ŠTUDIRANI FIZIKI IN MATEMATIKI, DOMA IZ LAŠKEGA

Svetni (škofijski) duhovniki, doma iz Laškega, so večinoma zajeti v cerkvenih in splošnih zgodovinskih publikacijah o Laškem. Doslej pa ni nobenih podatkov o samostanskih (redovnih) duhovnikih iz tega kraja. Ker se nekoliko ukvarjam z laško zgodovino, sem naletel na razpravo Stanislava Južničiča: Spodnještajerski in prekmurski jezuitski matematiki in fiziki. Zgodovina za vse. Vse za zgodovino. XXIII. Št. 2, 2016, str. 67-81, v kateri so zajeti trije jezuitski patri iz Laškega, ki so poleg filozofije in teologije študirali na univerzi tudi matematiko in fiziko. O tem sem pripravil kratko notico.

Ime in priimek	Rojstvo, vstop k jezuitom, smrt	Študij teologije/filozofije	Delo/objave
Luka Berger (Perger)	1546 Laško, 1566 na Dunaju, 1624 Česki Krumlow		1600 Ljubljana, svetovalec
Janez Penitsch (Peniz, Penič)	1617 Laško, 1640 na Dunaju, 1678 Pleterje	na Dunaju 1653–1656	Ljubljana 1668–1669, vodja seminarja, 1676–1677 minister
Josephus Castelliz (Kastelic)	1710 Laško, 1726 Gradec, po 1774 Ljubljana	na Dunaju 1729–1731, 1736–1739	1732–1734 profesor gramatike, 1743–1744 pridigar, prefekt šole

Ves srednji vek in še dve stoletji novega veka se je večina mladeničev, ki so končali latinske šole, odločila za življenjsko pot

duhovnikov. Ti so vstopili v bogoslovna učilišča, ki so jih imele večje škofije ali večji in pomembnejši samostani. Ta bogoslovna učilišča pa so imela rang višjih šol, ki so trajale tri ali štiri leta. Po končani šoli so bogoslovce posvetili v svetne ali škofijske duhovnike in jih razporedili po farah za kaplane. Nekaj najbolj študijoznih in sposobnih absolventov pa so poslali na teološke ali pravne fakultete, kjer so na prvih študirali teologijo na drugih pa cerkveno ali kanonsko pravo. Na fakultetah pa so na koncu študija pridobili tudi razne akademske stopnje, bakalaariat, licenciat, magisterij in doktorat.

Skoraj vsi moški samostanski redovi so bolj redke menihe pošiljali na univerze, kjer so po dolgotrajnem študiju ter asistentskem in predavateljskem delu dosegli naziv univerzitetnih profesorjev. Univerze so bile stalno v denarnih stiskah, ker jih je država precej skromno podpirala, velik delež študentov pa ni mogel plačevati šolnine, zato so veliko šolnin morali znižati, prav revnim študentom pa šolnine sploh ni bilo treba plačati. Tako so bili civilni univerzitetni profesorji, ki jih je bilo treba plačati, dokaj redki. Največ profesorjev je bilo menihov iz redov, ki so imeli samostane v istem mestu, kjer so bile tedaj redke univerze. Profesorji, ki so predavali na univerzah, so živeli v svojih matičnih samostanih, kjer jih je njihov red vzdrževal, na univerzi pa so predavali zastoj.

Jezuitski red je ustanovil Ignacij Loyolski leta 1540, kot poseben papežu izrecno podrejen red, ki se je v Evropi uveljavil kot šolski red, ki je ustanavljal jezuitske kolegije, tedanje srednje šole, ustanovil pa je tudi nekaj univerz, pri nas npr. v Gradcu, v Avstriji pa v Innsbrucku, ki obstaja še sedaj. Jezuite kot elitni samostanski red so v duhovnike posvetili šele v starosti tridesetih let. Po vstopu v jezuitski red – pri starosti okoli dvajset let – so torej približno deset let študirali, seveda filozofijo in teologijo, poleg tega pa še tiste znanosti, ki so jih jezuiti kot profesorji poučevali na jezuitskih kolegijih (srednjih šolah, iz katerih so pozneje nastale gimnazije) in druge, ki so jih nekateri pozneje predavali tudi na univerzah. Kot učenjaki so bili vzgojitelji in privatni učitelji otrok v vladarskih družinah. Tam so bili tudi spovedniki. Številni so bili uspešni misijonarji v zunajevropskih deželah, posebej v Južni Ameriki. Jezuiti so tudi najostreje nasprotovali reformaciji.

Jože Maček

MARIJA GRADEC – BISER V SLOVENSKEM PROSTORU

Poleg pomembnih jubilejev pridobitve trških in mestnih pravic v občini Laško letos obeležujemo tudi obletnico, povezano s pomembnim odkritjem v cerkvi Marije Karmelske na Marija Gradcu. **Poznogotske oz. zgodnjerenesancne freske, ki so jih našli pod beležem leta 1927, datirajo pa v leto 1526, so bile ob odkritju ovrednotene kot posebno odlični spomenik.** Z njimi se v uveljavljajočem se jeziku renesanse izteka bogata dediščina slovenskega gotskega slikarstva, zato spadajo med likovno najzanimivejša slikarska dela zgodnjega 16. stoletja pri nas. Enkratni grisailli iz prezbiterijskega sklepa nam »s svojimi renesančnimi simboli vzbudijo osuplost, češ, kako se more takšen kalejdoskop pozemskih reči najti v cerkvi, tik ob oltarju ... a vsebinska poslanica, ki veže te heterogene motive v enotno misel, ni pozemska, temveč v celoti pripada duhovnemu življenju ...« (dr. Nataša Golob, Marija Gradec: *Vsebinska grisaillev v prezbiteriju*).

Neprecenljivi prispevek tega kulturnega spomenika ter nanj navezujočih se vsebin in dogodkov k razvoju slovenske kulture ter k duhovni Renesansi, ki jo še kako potrebujemo tudi v današnjem času, je bil uvodoma predstavljen v Knjižnici Laško marca letos. Akademski slikar in konservator specialist, mag. Viktor Povše, je številnim obiskovalcem dogodka predstavil zahtevne postopke z različnih področij konservatorske stroke, s pomočjo katerih je v letih 1965-1968 uspel rešiti freske pred popolnim uničenjem. Nanje se je namreč zaradi zamaknjenja naselila plesen, ki je z micelijem ločila vez med barvno plastjo in ometom, mag. Povšet pa je uspelo regenerirati barvno plast in tako priklicati original fresk nazaj v življenje. Ob tej destruktivni moči vode je predavatelj predstavil tudi ključni pomen vode pri ustvarjanju v tehniki fresco buono ali pravi freski ter razloge, zakaj je takšna tehnologija slikanja v primeru, ko omet ni izpostavljen prekomerni vlagi ali sončni svetlobi, najobstojnejša od vseh do zdaj znanih tehnologij.

Predstavljene vsebine si boste lahko ogledali tudi na tematski razstavi, ki jo bomo v Knjižnici Laško pripravili v sodelovanju z mag. Viktorjem Povšetom, umetnostno zgodovinarico Natašo Pod-

križnik z Zavoda za varstvo kulturne dediščine Celje, STIK-om Laško in Nadzupnijskim uradom Laško v zadnjem tednu septembra, v okviru letošnjih Dnevov evropske kulturne dediščine, katerih rdeča nit je voda – od mita do arhitekture. Pred tem pa vas bomo povabili v marijagraško cerkev na strokovno vodenje gospe Nataše Podkrižnik, ki bo vsebino fresk predstavila tudi v navezavi na širši kulturni pomen, ki ga je Laško imelo v času njihovega nastanka.

Slovenska turistična organizacija je za leti 2018 in 2019 kulturo opredelila za **nosilno tematiko slovenskega turizma**. Kot večni dokaz človeške ustvarjalnosti, skozi katero se v Sloveniji obiskovalcu kadarkoli odprejo čudovita časovna vrata, bo kulturno-turistično ponudbo Slovenije v tem obdobju promoviral slogan *It's Slovenia Culture Time!* Biser v slovenskem prostoru, kot je marijagraške freske poimenoval prof. dr. France Stele, predstavlja odlično priložnost za vključitev v predstavitev destinacije Laško, sotočje dobrega kot pomembne kulturne destinacije Slovenije, seveda ob hkratnem celovitem ohranjanju njene vloge v verskem življenju.

Marina Bezgovšek, Stik Laško
Matej Jazbinšek, Knjižnica Laško

FOTOGRAFIJE IN KNJIGA O STANKU VODIŠKU

Na poti proti Šentrupertu sem naletel na samotno domačijo. Zagledal sem starega človeka, ki se je pravkar pripeljal z mopedom od maše. Bil je praznično oblečen.

Vprašal sem ga, če ga smem fotografirati. Privolil je in me povabil v hišo. Tam me je čakalo presenečenje: pohištva je bilo malo, kar pa ga je bilo, je bilo borno, staro blizu sto let. Ker notranjost hiše ni bila beljena več desetletij, so bile stene razpokane, črne, zelene, vijoličaste in rumene, okna pa majhna, kar je dajalo prostoru posebno svetlobo. Na stenah so bili razobešeni stara ura, ki ni tekla, poročna slika, razpelo in okrušeno ogleda-

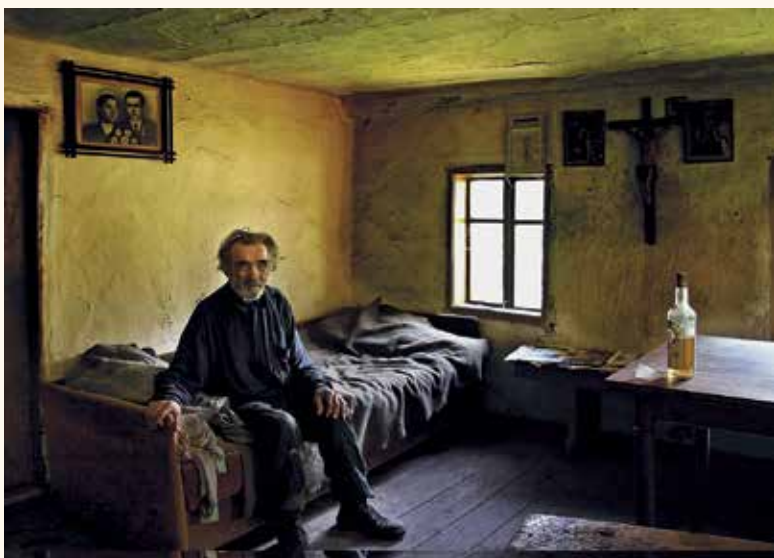
lo. V enem kotu je bila lončena peč, v drugem pa velika lesena miza, na kateri je bilo nekaj praznih steklenic.

Naletel sem na človeka, ki je v 21. stoletju živel v osrčju Slovenije, v neverjetnih razmerah. Bil je dvakrat poročen, v zakonu se mu je rodilo 11 otrok, živih je še devet, ki so razkropljeni po bližnji in daljni okolici. Obe ženi sta že davno umrli, potem je živel sam. Bil pa je srečen v hiši, kjer je živel od rojstva, in v okolju, ki je lepo. Ne glede na visoko starost (okoli 80 let), si je kuhal sam, pral, sekal drva in kosil travo za nekaj ovac. Njegova življenjska iskra je še vedno močno žarela, rad se je pošalil in nasmejal. Presenečala je njegova prvobitnost, navezanost na zemljo in vdanost v usodo.

Fotografije, ki so nastale, so zanimive z več stališč: nekatere se zdijo kot slike mojstrov izpred davnih dni, so pa tudi dokument, ki prikazuje ugašajoča ognjišča, ki bodo kmalu izginila s slovenske zemlje. Prikazujejo tudi usodo ostarelega moža; v njej vidimo morda svoje starše ali pa sebe. Vsi bomo nekoč ostareli in morda podobno kot ta mož, osamljeni šli koncu naproti ... Nikoli ne bom pozabil njegovih oči, v katerih so se zrcalili trpljenje, revščina in samota vseh ostarelih ljudi.

Jeseni je bilo svetlobe vedno manj. Prišla je zima. Njegov sin Stanko, ki živi le nekaj kilometrov od očetove domačije in je še najbolj skrbel zanj, mu je podrl nekaj dreves za drva in ga pogosto obiskoval. Skupaj sva bila pri njem za božič in na staro leto. Bil je shujšan, a ni kazal nobenih znakov bolezni. Takrat sem naredil njegove zadnje posnetke. Zima 2008/2009 je bila huda. Možakar je oslabil. Ni si mogel več zakuriti. Sin Stanko je onemoglega našel v postelji. V vseh posodah je bil led. Stanko Vodišek je v noči na 16. januar 2009 umrl.

Od časa do časa se vračam v prazen Stankov dom ter fotografiram predmete, ki jih je zapustil, in obnovo hiše, ki se je je lotil sin Stanko.

Že prve Stankove fotografije so na vseh kontinentih, kjer sem z njimi sodeloval na razstavah oz. tekmovanjih, doživele izjemen uspeh. Presenetilo je dejstvo, da so bile enako sprejete povsod, ne glede na vero ali narodnost. Knjiga Stanko je dobila do sedaj devet mednarodnih nagrad, prav tako so posamezne fotografije dobile najvišje svetovne nagrade. Če omenim le nekatere: Grand prix v Abu Dhabiju, zlata medalja na Cipru, zlata in srebrna medalja v Moskvi, zlata medalja v Barceloni ... Predstavljen je v umetniških knjigah in razstavljen v mnogih svetovnih

galerijah. Jeseni bo razstava njegovih fotografij v Veliki Britaniji. Nekateri pisatelji pa so vzeli njegovo zgodbo kot osnovo za svoje ustvarjanje.

Knjiga Stanko je bila predstavljena v Knjižnici Laško, fotografije pa na samostojni razstavi. Potem so fotografije obkrožile svet in se dotaknile tisoče ljudi. Decembra lani smo Stankovi zgodbi in fotografijam namenili pozornost pri domoznanskem krožku v sklopu UTŽO pri Knjižnici Laško ter tudi obiskali Stankovo domačijo in njegovega sina.

Glede na ves mednarodni uspeh fotografij moža z obrobja laške občine, bi bilo prav, da se z njimi seznanijo tudi širša javnost občine Laško.

*Herman Čater,
mojster fotografije FZS, MFIAP*

Iz spremnih besed v knjigi Stanko

»Čater je prvi, ki je zožil svojo pripoved ene same hiše celjsko-laškega podeželja in govori o eni sami osebi. Tako je združil zanimanje za krajino, arhitekturo in za ambientni portret v celovito zgodbo. Njegovo pričevanje lahko zato razumemo kot malo topografsko študijo, ne moremo pa prezreti psihološke poglobitve njegove pripovedi. K temu nas ne vodijo le portreti starega Vodiška, ki sestavljajo večino posnetega fotografskega materiala, temveč omenjena tihožitja in interieri, ki nas s svojo umirjenostjo, na sam ton uglaseno prisotnostjo bolj kot nase usmerjajo na globlje, subtilnejše ravni doživljanja. Tako zapustimo svet dejstev, socialne ogroženosti in etnološke ekspertize, ter se podamo v tihe notranje svetove, kjer so vtisi pomembnejši od pomenov in so barve ter oblike sočnejše od besed.«

dr. umetnostne zgodovine Primož Lampič

»Čatrova serija fotografij o osamljenem možakarju iz zaselka pri Svetini je sociološka študija, a tudi fotografov razmislek o življenjskih vrednotah. Kompozicije zahtevajo tenkočutno in kontemplativno opazovanje; izogibati se je potrebno skušnjavam, ki bi nas povedle v senzacionalnost. Šele ko vsebino fotografij dojamemo na splošno človeški ravni in ko zaznamo njihove formalne vrednosti, se nam razprejo v vsej svoji sporočilnosti, ki tragično usodo pozabljenega starca postavlja v jedro izpraševanja o smislu bivanja.«

dr. umetnostne zgodovine Marjeta Ciglencečki

Več o fotografijah in fotografu:

<http://hermancater.simplesite.com/>

<https://www.dodho.com/forgotten-by-herman-cater/>

POLETJE, OBARVANO V GLASBENE IN PLESNE RITME

Laška pihalna godba, ki letos obeležuje 155. obletnico delovanja, praktično ne pozna počitnic in dopusta. Za nami je najaktivnejši teden v letu, saj smo vsak dan sodelovali na festivalu Pivo in cvetje Laško. Že v sredo smo nastopili na Dnevu odprtih vrat Pivovarne Laško Union, nato smo otvorili razstavo »Pivo za s sabo – razstava pločevink Pivovarne Laško«. Nastope smo zaključili na Dnevu Laščanov in na otvoritvi šotora Laških pivovarjev. Od četrta do sobote smo izvedli vrvež po ulicah Laškega, ki predstavlja vsakodnevni uvod v večerni del festivalskega dogajanja. Tokrat smo premierno korakali pod vodstvom dveh novih predvodnikov, Uroša Ulage in Luke Vindišarja.

Nedelja je bila tradicionalno obarvana v godbene zvoke, saj smo v sklopu Mednarodnega festivala plehmuzik iztočili zad-

nji sod piva in pipo do naslednjega festivala predali v hrambo. V goste smo povabili pestro zasedbo, ki se je predstavila s širokim repertoarjem in razvnela občinstvo – iz tujine nas je obiskal Puhački orkestar Zaprešič, z domače scene pa so se poleg domačinov predstavili Društvo godbenikov Šmarje pri Jelšah, KD Godba Domžale in Vaška godba Vrh nad Laškim. Mažorete so v goste povabile Twirling mažoretne klub Brda.

Mažoretno skupino pa največji izziv šele čaka. Od 7. do 10. septembra se bodo namreč udeležile evropskega mažoretne-ga prvenstva, ki ga bo letos gostilo prav Laško. Vabljeni, da z navijanjem podprete naša dekleta! Med posameznicami in pari bodo naše društvo zastopale Timeja Stožir, Neja Lapornik in Pika Penko v kategoriji solo junior, Lana Zajc in Tina Seme ter Nika Brečko in Ines Blatnik v kategoriji par junior in Ana Zabet v kategoriji solo senior. V formacijah bodo tekmovala prav vse starostne skupine, tako senior in junior kot tudi kadet, ki se bodo na evropski sceni predstavile prvič.

Tudi naši bobnarji ne počivajo. Bobnarska Laško letos praznuje 20. obletnico svojega obstoja. V septembru bo praznovanju namenjen festival »Evolucija ritmične kulture na Kozjanskem: »Od riflmašine do kahona«, ki se bo odvijal v soboto, 23. septembra, na občinskem dvorišču v Laškem. Na svoj račun boste prišli vsi ljubitelji tolkalskih zasedb, bobnarskih vložkov, plesnih in drugih ritmov. Na prvovrstnem spektaklu se bodo predstavile zasedbe, kot so Strojmachine, Kobra Rockshow, tolkalski oddelek Glasbene šole Laško-Radeče, prvotna zasedba Bobnarske Laško in drugi.

Marko Šantej

Foto: Arhiv Pivo in cvetje Laško 2017

LAŠKO 1927

Zveza Možnar na prireditvi Pivo in cvetje že 16. leto zopred pripravlja sklop etno prireditev Lepo je res na deželi. Letos so bili ti trije dnevi na prizorišču pred banko malce drugačni. Ob 90-letnici pridobitve mestnih pravic smo najprej spremenili naslov prireditev - Iz vasi v mesto Laško – 1927 in prikazom kmečkih šeg in opravil dodali še slabo raziskane in največkrat pojmovane kot neavtentične meščanske šege in običaje. Velika sprememba, a ne zaradi prej opisane obletnice, je bila tudi Ohcet po stari šegi, ki je bila po dolgih letih le prikazana, igrana in prestavljena z nedeljskega jutra v sobotni program. Mnogi so bili razočarani, da ni bilo pravega para in poroke, a so vsi, ki so si letošnjo Ohcet ogledali, lahko uživali v prizorih, ki jih običajno ne prikazujemo (kobilčvarji, na ženinovem domu). Celoten

četrtkov program so izvedli člani Rudarskega društva sv. Barbara Sedraž, ki so nas s prikazi, igro, kulinariko in pesmijo popeljali v rudarsko dediščino. Izjemen premik pri prikazovanju preteklosti pa smo dosegli na petkovi prireditvi Matejev sejem 1927, saj smo z oblačilno kulturo, glasbo in plesi uspeli prikazati vsaj delček meščanskega duha, ki je pred devetdesetimi leti bil, vsaj sodeč po pisnih virih in fotografijah, prisoten tudi v mlademu mestu Laško. Ob tej priložnosti se v imenu Zveze Možnar zahvaljujem vsem, ki ste nam pri tem podvigu pomagali in zopet vabim k sodelovanju vse Laščane – v soboto, 23. kimavca 2017, bomo v vsem svojem sijaju prikazali Matejev sejem 1927 in življenje v mestu med obema vojnama. Vabljeni!

Urška Knez,
Zveza Možnar

OŽIVELO KAMNITO OBELEŽJE

Globoko pri Rimskih Toplicah, 25. maj. Nekoč, v socialističnih časih, smo na ta dan praznovali Titov rojstni dan, dan mladosti. Vse je bilo podrejeno mladini in proslavam širom skupne domovine Jugoslavije. Mlade generacije o tem samo berejo in poslušajo ter zamahnejo z roko. Njih to ne zanima. Je pa res, da je mladost v svojem bistvu še vedno taka, kot je bila nekoč. Brezbrižna, razigrana in polna mogočih in nemogočih idej. No, to velja za tiste najmlajše, vrtičkarje.

Četrtekovo popoldne so moči združili krajani Globokega, Vrtec Ostržek Rimske Toplice in KD Anton Aškerc Rimske Toplice. Dan je bil namenjen rekreaciji, pohodu in nastopu pri Aškerčevem obeležju na Globokem. Kamnito obeležje, ki je del Aškerčeve poti, pogosto obiskujejo številni pohodniki. O tem priča knjiga vpisov, ki beleži že čez 1000 podpisov. Tokrat je zopet oživel, saj je bilo priča pesmi, petju, plesu in kasneje živžavu šte-

vilnih otrok in obiskovalcev, ki so se že petič udeležili prireditve Mlada poezija. Da je bilo doživetje še bolj razigrano, je poskrbel Florjan Ajdnik s kitaro. Razpoloženje je bilo prijetno, otroci pa so se razveselili sladkih dobrot, ki so jih pripravili skrbni Globočani.

Prav tisti, ki skupaj s člani kulturnega društva vestno skrbijo za obeležje in okolico. Pod lipami se skriva še prijetna mizica s klopco za prigrizek, na kozolčku je poleg vpisne knjige še nekaj informacij o Antonu Aškercu. Ob izviru vode, ki ga obdajajo veje vrbe, pa je mogoče posedeti in se zazreti na Senožete, kjer je pesnik preživel del svoje mladosti.

Tako smo na četrtekovo popoldne združili otroke, vrtičkarje, starše in stare starše, vzgojiteljice, krajane Globokega, člane kulturnega društva ... in še koga bi našli. In preživeli prijetno, zabavno in kulturno druženje v naravi. Brez tehnologije.

S tem in podobnimi dogodki KD poskuša ohranjati ime Antona Aškercu in potrditi pesnikovo misel »... v svojih delih sam boš živel večno ...«.

Milena Suhodolčan

MEPZ SPEV V ŠENTVIDU PRI STIČNI

Misel na letošnji 48. tabor slovenskih pevskih zborov se je začela že 12. novembra lansko leto, ko se je Jasna udeležila sestanka zborovodij. Dobila je knjigo pesmi, Blanki gre zahvala za pripravljene pesmarice za vsakega pevca, in tako se je začelo prepevanje.

Pod geslom »Veselje je pri nas« se je zbralo več kot 100 pevskih zborov na sončno in toplo nedeljo 18. junija v Šentvidu pri Stični. Organizatorji so si prireditev zamislili kot neprekinjeno spevoigro ljudskih pesmi, ki so jih razdelili v dva sklopa. Letos so posvetili slovensko ljudsko pesem temi vojske in veseljačenja ob vinu. Začelo se je s slavnostno povorko nato pa smo v dobro uro trajajočem sporedu sodelujoči pevski zbori odpeli

20 pesmi ob spremljavi Policijskega orkestra Republike Slovenije pod vodstvom odličnega dirigenta Igorja Švare. Koncert združenih pevskih zborov iz Slovenije in tujine je prenašala tudi TV Slovenija. Zahvala gre dobri organizaciji avtobusnega prevoza in šoferju Boštjanu, harmonikarjema Janezu in Jerneju ter Damjani, ki je poskrbela za jedačo in pijačo.

Helena Požin

SAMOKRES

Žena se je razjezila,
spravila se nad moža,
da jo vara ino laže,
kar brez nje od doma gre.

Nikar ne bodi ljubosumna,
vse, kar praviš, nič ni res,
ti preveč si ljubosumna
in prižigaš samokres.

Služba, delo, skrb, družina,
meni je to glavna stvar,
vzemi malo ti od tega
in ne delaj si utvar.

Sloneti tam na oknu -
od tega nimaš nič,
poišči kakšno delo,
da ne vzame te hudič.

Stanko Gotar

DOLINA GRAČNICE

Med skalovjem po soteski
teče voda Gračnica,
spremlja jo po vsej dolini soseda
cesta vijugasta.

Kadar Gračnica naraste,
takrat čisto podivja,
vso dolino opustoši,
nobene šanse ne pozna.

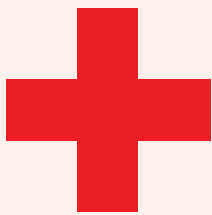
Tiha in med hribe skrita,
jo obdaja hosta in skale,
pusta, a vendar lepa,
je dolina Gračnice.

V tej dolini so dom imeli
menihi reda strogega,
spokorno naj bi živeli
in slavili stvarnika.

Med drugo svetovno vojno
tudi tu se godilo je gorje
smrt kosila je z mašincjo,
kri nedolžna tekla je.

Dolina lepega imena
zanimiva si,
tu je skrita pomembna zgodovina
davnih in novejših dni.

Leopold Maček

OBMOČNO ZDRUŽENJE
RDEČEGA KRIŽA LAŠKO

S slavnostnim zborom članov Območnega združenja Rdečega križa Laško-Radeče strnili obeleževanje 150-letnice Rdečega križa na Slovenskem

Območno združenje Rdečega križa Laško-Radeče, ki združuje, povezuje in usklajuje delo trinajstih krajevnih organizacij Rdečega križa laške in radeške občine ter vključuje 4.666 članov Rdečega križa, je v začetku julija v Thermani Laško imelo redno letno zasedanje. Na sejo zbora članov so bili poleg predstavnikov krajevnih organizacij povabljeni tudi člani območnega in nadzornega odbora ter gostje obeh občin.

Vsi navzoči smo se seznanili z vsebinsko bogatim poročilom o delu preteklega leta, finančnim poslovanjem in pregledu nadzornikov ter si zastavili program dela do konca koledarskega leta. V uvodnem nagovoru je sekretar Vlado Marot izpostavil najbistvenejše naloge, ki so bile opravljene v minulem letu in pri katerih je v različnih programih sodelovalo nekaj manj kot 10.000 udeležencev. V to število ni zajetih 390 družin in njihovih članov, ki so bili na petih delitvah hrane in obiskih v našem skladišču deležni pomoči Rdečega križa, in vseh individualnih obiskov na sedežu Območnega združenja RK in krajevnih organizacijah RK. Člani so bili seznanjeni tudi s tem, da veliko vrednost Rdečega križa predstavljajo številni prostovoljci, ki so v lanskem letu opravili več kot 15.000 ur prostovoljnega dela, vrednega okrog 110.000 EUR.

Pri Območnem združenju Rdečega križa Laško-Radeče smo ponosni tudi na mlade, ki trenutno delujejo v osmih kroških RK pod dobrim mentorskim vodstvom učiteljic, in na vse tiste učence osnovnih šol, ki pridno nabirajo znanje iz prve pomoči. Učenci so na letošnjem desetem območnem tekmovanju sestavljali kar deset ekip, ki so se med seboj pomerile v znanju iz prve pomoči.

Prisotni smo med drugim izrazili mnenje, da bi bilo dobro, če bi bili vsi prejemniki pomoči Rdečega križa tudi naši člani, zato bomo odslej vse prejemnike, ki niso člani RK, teh je kar nekaj, prijazno povabili k včlanitvi.

Po končanem uradnem delu se je druženje s prostovoljci Rdečega križa laške in radeške občine nadaljevalo. Na priložnostni slovesnosti – slavnostni seji zbora članov je navzoče nagovorila generalna sekretarka Rdečega križa Slovenije Renata Brunskole, zatem pa sta skupaj s predsednico Območnega združenja Rdečega križa Laško-Radeče Jožico Brilej podelili jubilejna

priznanja našim prostovoljkam in prostovoljcem ob 150-letnici delovanja Rdečega križa na Slovenskem. Jubilejna priznanja in plakete za izjemne dosežke in dolgoletno pomoč pri ustvarjanju pogojev za uspešno delovanje Rdečega križa nasploh in v okviru Območnega združenja Rdečega križa Laško-Radeče so iz laške občine prejeli: Slavica Aškerc, Darja Horjak, Alenka Kandolf, Marija Krajnc, Marjana Šantej, Marija Šmauc, Slavica Šraj, Franc Vrečar, Silva Vrečko, Marija Zeme in Fanika Železnik.

Slavnostni dogodek so obogatili člani glasbene skupine ORKESTER LUCKY & THE PIPES iz Celja s pevcema Andrejo Črešnar in Maticem Supovcem, dirigiral jim je Srečko Cizej.

S tem dogodkom smo v laški in radeški občini strnili obeleževanje 150-letnice Rdečega križa na Slovenskem, v znamenju katere so v lanskem letu tudi pri nas potekali vsi pomembnejši dogodki.

Krožki Rdečega križa zaključili svoje delo

Letošnje druženje in bogato ustvarjanje osmih skupin krožkov Rdečega križa na šolah laške in radeške občine smo strnili z zaključno ekskurzijo. Tokrat smo se z dvema avtobusoma podali v naravo, med zelenje in gorovje ter se s pogledi dotikali vsaj dveh naših bogastev. V dolini Vrat nam je jasen dan obetal pogled na vrh Triglava in res nam ga je uspelo videti, v dolini pod Poncami pa smo občudovali nov, lepo urejen nordijski center, vključno z našo velikanko – letalnico ter ostalimi skakalnicami, in prisluhnili zanimivi predstavitvi. Prijetno druženje je zaradi dolge poti, ki jemlje veliko časa, kar prehitro minilo.

Sicer pa je v tem šolskem letu krožke in skupine za prvo pomoč obiskovalo 142 učencev osnovnih šol laške in radeške občine. Marljivim mentoricam – Klavdiji Artank, Dragici Đerić, Ireni Grešak, Maji Leben, Suzani Oder, Magdaleni Stopinšek, Marici Trupej in Mileni Žohar – se za požrtvovalnost iskreno zahvaljujemo, prav tako hvala tudi vodstvom šol, ki v dejavnostih krožkov in programu prepoznajo njihovo vrednost.

Vlado Marot

KRIŽEM IN POČEZ PO KRAJEVNIH ORGANIZACIJAH RDEČEGA KRIŽA

Rečica – Znova zeliščarski piknik na Šmohorju

Krajevna organizacija RK Rečica je tudi letos v juniju pripravila zeliščarski piknik, ki se ga je udeležilo 31 naših članov in podpornikov. Ga. Fanika Burjan je na sprehodu ob travnikih

največ odgovarjala na vprašanja o zeliščih, prisotni pa so lahko sami sebe preverjali, ali določeno zelišče zares poznajo. Po prihodu na lovsko kočjo je Burjanova povedala, katera zelišča lahko gojimo na vrtu in jih nekaj tudi prinesla s seboj. Ponovno je za našo organizacijo pripravila brezplačno predavanje. V zahvalo za večkratno pomoč smo ji pripravili manjše presenečenje, česar je bila zelo vesela. Nadaljevali smo s pogostitvijo in celo malo zaplesali ob zvokih harmonike, ki jo je raztegoval Marjan Košir. Ob tem izrekamo zahvalo Lovski družini Rečica za brezplačen najem kočje, hvala pa tudi moškemu delu ekipe, ki nam je pomagala pri organizaciji.

Marija Šmauc

Laško – Volilni zbor članov in predavanje

V tem obdobju sta dve krajevni organizaciji Rdečega križa pripravili redni, letni in volilni zbor članov. Najprej so zbor pripravili v Laškem, v Centru starejših – Hiši generacij, ki se ga je udeležilo lepo število članov. Na njem so člani prisluhnili bogatemu poročilu po številu članov največji krajevni organizaciji Rdečega križa, finančnemu poročilu in predlogu programa dela za tekoče leto. Zatem so razrešili dosedanji odbor in izvolili 12-članski krajevni odbor za mandatno obdobje 2017–2021, ki mu bo še naprej predsedoval Mirko Štuhec, podpredsednica bo Jožica Rajh, tajnica Snežana Mančič in blagajničarka Irena Lazar.

Po zboru, ki ga je s petjem in igranjem na kitari popestrila Tjaša Ulčnik, učenka Glasbene šole Laško-Radeče, z mentorjem Matjažem Piavcem, smo prisluhnili še zanimivemu in aktualnemu predavanju Slobodana Vujasinovića, dr. med. spec. za kožne in spolne bolezni, ki si je vzel tudi čas za vrsto vprašanj prisotnih.

Šentrupert – Volilni zbor članov in predavanje

Volilni zbor članov so v začetku julija v dvorani Gasilskega doma Šentrupert pripravili tudi pri Krajevni organizaciji Rde-

čega križa Šentrupert, ki šteje 255 članov. Prisotnim so predstavili delovanje odbora v minulem letu, kako so gospodarili s sredstvi ter kaj načrtujejo in pripravljajo v letošnjem letu. Ker je tudi njihovem odboru potekel mandat, so na zboru izvolili nov, 14-članski krajevni odbor, ki bo skrbel za tekoče delo organizacije v naslednjem mandatnem obdobju do leta 2021. Organizacijo bo še naprej vodil predsednik Vinko Knafelc, Marija Zeme bo podpredsednica, Vlado Marot bo še naprej opravljal tajniška dela, blagajničarka bo Kati Centrih.

Tudi pri njih so se letos odločili tematiko prvega predavanja nameniti različnim kožnim znamenjem in drugih tvorbam na koži, ki ga je v poljudni in zanimivi obliki podal Slobodan Vujasinović, dr. med. spec. za kožne in spolne bolezni, in bili s slisanim zelo zadovoljni.

Krvodajalska akcija v Šentrupertu uspešna, naslednja bo v Rečici

Konec julija smo pripravili že četrto krvodajalsko akcijo, in sicer v Osnovni šoli Šentrupert nad Laškim, ter na njej s pomočjo 56 krvodajalcev zbrali prepotrebne količine krvi, ki jo za zdravljenje potrebujejo v Splošni bolnišnici Celje. Še zlasti so trenutne potrebe nekoliko večje po krvni skupini 0 neg, ki jo v zadnjem obdobju najbolj primanjkuje.

Naslednja krvodajalska akcija bo že v **četrtek, 24. avgusta, od 7. do 10. ure** v Sindikalnem domu Huda Jama. Prosimo vse krvodajalce, da se tudi slednje udeležijo v čim večjem številu.

Vlado Marot

KOTIČEK za STARŠE

Trma

Zagotovo ste že videli mamo, katere otrok se vztrajno meče po tleh in ob tem glasno kriči, ona pa samo nemočno stoji ob njem. Vaša prva misel je zagotovo bila: »Kaj pa je z njo? Zakaj nič ne naredi?«. Poznana vam je verjetno tudi situacija, ko pridete mirno v vrtec skupaj s svojim otrokom, tam pred garderobo pa drugi otrok leži in jezno cepeta. Mama sedi ob njem in potrpežljivo, nemočno čaka, da mine. No, to so situacije, v katerih se zagotovo vsaj enkrat znajde vsak starš.

V zgoraj opisanih situacijah je otrok izrazil trmo. Trma je nujna za otrokov razvoj in je odziv na vzgojne zahteve odraslih. Razvoj otroka poteka na način, da je najprej usmerjen sam vase in svet doživlja, kot da je on središče vsega. Kasneje tekom vzgoje oz. socializacije pa se uči, da so v družbi pravila in meje ter da se je potrebno prilagajati. Otrok se temu upira, saj si poskuša okolje, v katerem živi, podrediti sebi. J. Juul (2013) pravi, da majhni otroci stalno preizkušajo meje svojih staršev, česar ne smemo razumeti kot pomanjkanje spoštovanja. Otroci so prežeti z lastnimi željami in potrebami, hkrati pa veliko pozornosti posvečajo povratnim informacijam iz okolice. Namen njihovega vedenja je dvojen: zadovoljiti lastne potrebe in spoznati meje staršev in okolja.

Trma se pojavi med 1,5 in 2,5 starosti, najpogostejša pa je okoli tretjega leta. Pogosto je izbruh trme izraz stiske otroka in / ali lastnega jaza. Je razvojna značilnost otrok in z razvojem izgine. Zato je pomembno, da starši v tem razvoj-

nem obdobju ohranjamo strpnost, smo razumevajoči in potrpežljivi. Otroci ne vedo, zakaj so trmasti, najpogosteje pa je to zato, ker niso kos novim zahtevam in ob tem potrebujejo pomoč odrasle osebe. Kazen ni primeren odziv na trmo otroka, saj mora otrok dobiti primerno povratno informacijo o njegovem vedenju. Potem, ko se **umiri**, mu je potrebno jasno povedati, da njegovo vedenje ni bilo primerno.

Starši pa imamo tudi to možnost, da otroka ne postavljamo v situacije, kjer vnaprej vemo, da bi lahko odregiral s trmo. Meje in prepovedi otroku postavljamo na način, da vzpostavimo z njim očesni stik in mu z mirnim glasom sporočimo, kaj je za nas sprejemljivo in kaj ni dovoljeno. Moramo biti jasni in ne smemo popuščati, še posebej ne v situacijah, ki so lahko nevarne (npr. v prometu, ob vodi ...) – takrat moramo otroka tudi telesno zaščititi. Tudi, če otrok glasno vpije in to v nas vzbuja neprijetne občutke zaradi okolice, je pomembno, da kot starši vztrajamo. Ravnanje staršev mora biti enotno tako v situacijah zunaj, kot takrat, kadar smo sami z otrokom, saj se tako prepreči, da bi otrok trmo začel uporabljati, ko bi želel nekaj izsiliti. Ob trmi moramo starši biti dosledni.

Kot je že bilo zapisano, je trma izraz otrokove stiske in lastnega jaza, zato se tudi sam boji lastnih reakcij. Pomembno je, da mu sporočimo, da smo ob njem in da počakamo, da njegov napad trme mine. Ob tem ga lahko objamemo, vendar nam lahko to dovoli ali pa ne. Poskrbeti je potrebno za njegovo varnost. Ko se bo umiril, bo poiskal bližino in se bo počasi sprostil. Tedaj je naloga staršev, da

ga potolažimo. Najpomembnejše pa je, da otroku, kljub temu, da njegovega vedenja ne odobravamo in ni sprejemljivo, predamo sporočilo, da ga imamo radi in da ga sprejemamo celostno kot osebo.

V knjigi *Znanost o vzgoji* avtorice Margot Sunderland (2009) so povzeti načini, kako se odzvati na izbruhe besa zaradi stiske, ki jih lahko prenesemo tudi v situacije trme.

- Priporočljiva so preprosta, mirna dejanja ali pa otroku ponudimo preprosto izbiro npr. ali bi modre ali rjave hlače,
- otroka zamotimo (s kakšnim predmetom, reakcijo, pesmijo ...), saj se na ta način preusmeri njegova pozornost,
- otroka nežno držimo v naročju (če to otrok dovoli), vendar moramo biti pri tem **čustveno mirni**,
- včasih se bo otrok počutil varnega in sprejetega že samo, če bomo mirno sedeli ob njem in mu nežno govorili,
- odsvetuje se uporaba tehnike odmora, saj mu s tem ne pomagamo pri uravnavanju besa in stiske, čeprav pa se pri nekaterih otrocih pokaže kot primerna.

Ne pozabimo, da je otrokova stiska pristna, da izhaja iz njegovih intenzivnih občutij, katerih sam še ne zmore obvladovati in da pri tem potrebuje pomoč čustveno mirnega starša. V redu je, če v situacijah, kjer otrok izraža trmo, občutimo jezo in nemoč, saj je to normalen odziv. Pomembno pa je, da se umirimo, da otrokovega odziva ne razumemo osebno in smo v oporo in podporo otroku. V branje za takšne situacije priporočava tudi knjigo avtorice Elisabeth Pantley, z naslovom »Z otrokom lahko sodelujete«.

Literatura:

Juul, Jesper (2013). *Reci NE brez slabe vesti*. Didakta, Radovljica.

Sunderland, Margot (2009). *Znanost o vzgoji*. Didakta, Radovljica.

Klavdija Gorjup in Urška Gradišnik, strokovni delavki CSD Laško

Rezultati anketnega vprašalnika Skupine za starše

Zahvaljujemo se za vaše sodelovanje pri anketnem vprašalniku Skupine za starše (v nadaljevanju: vprašalnik) in vam v nadaljevanju predstavljamo rezultate vprašalnika. Vprašalnik je bil objavljen na spletni strani www.lka.si, v obdobju od 6. 12. 2016 do 6. 3. 2017. Izpolnjenih je bilo 268 vprašalnikov.

Na vprašalnik so večinoma odgovorile ženske (83 %) in 17 % moških. Največja zastopanost (75 %) je bila v starostni skupini od 21 – 40 let. Od tega je bilo 93 % vprašanih poročenih oz. v zunajzakonski skupnosti. Večino vprašalnikov so izpolnili starši iz občine Laško (80 %), 15 % iz občine Rimske Toplice in 5 % iz občine Radeče. Največ odgovorov so podali starši, katerih otroci so v predšolskem obdobju in v prvi triadi osnovne šole.

Pri vsebinskem delu vprašalnika so starši v 61 % odgovorili, da poznajo delovanje Skupine za starše in so informacije pridobili v vrtcu in šoli preko zloženek. 52 % staršev meni, da potrebujejo srečanja z vsebinami odgovornega starševstva v okviru Skupine za starše. Poleg tega pa so starši podali tudi razloge, zakaj se ne (z)morejo vključiti v Skupino za starše. Tukaj so predvsem izpostavili preobremenjenost s službenimi obveznostmi in

posledično pomanjkanje časa.

Vprašani so v svojih odgovorih glede predlaganih vsebin Skupine za staršev te v večini pohvalili – da so zanimive, strokovno zasnovane in koristne. 4 % vprašanih pa je povedalo, da vsebine Skupine za starše ne pozna. Podali so tudi konkretne predloge za teme prihodnjih srečanj Skupine za starše – razvojna obdobja otrok, krepitev pozitivne samopodobe otrok, spodbujanje samostojnosti otrok, postavljanje jasnih mej otrokom, odnosi med sovrstniki – medvrstniško nasilje, varna uporaba informacijske tehnologije (mobilni, internet) ipd.

Glede predlogov za termin in čas srečanj Skupine za starše pa so bili odgovori

zelo različni, znotraj let je bilo predvsem izpostavljeno težko prilagajanje terminov zaradi službenih obveznosti. Pri pohvalah in kritikah so bili podani predvsem pozitivni komentarji in spodbude za prihodnje delo.

Na podlagi pridobljenih podatkov je mogoče zaključiti, da starši opažate potrebo po temah za odgovorno starševstvo in da bi se srečanj udeleževali. Pri tem pa ste predvsem izpostavili težave z organizacijo časa glede na službene obveznosti. Da bi kljub temu lahko ustregli vašim potrebam in ohranili namen Skupine za starše, smo se za prihodnje šolsko leto odločili prilagoditi izvajanje Skupine za starše. Pri organizaciji srečanj smo se po-

vezali z Osnovno šolo Primoža Trubarja Laško, s katero bomo skupaj organizirali predavanja. Kot predavatelje bomo povabili priznane strokovnjake s področja vzgoje in predavanja se bodo izvedla v obliki enkratnega skupinskega srečanja. Termini bodo vnaprej dogovorjeni, zato boste lahko starši službene obveznosti prilagodili. Tudi v prihodnje bodo predavanja za starše brezplačna.

Nadaljnje informacije o predavanjih in predavateljih spremljajte v Kotičku za starše v prihodnjih številkah Laškega biltena.

*Klavdija Gorjup,
strokovna delavka CSD Laško*

POMOČ STAREJŠIM NA DOMU

Center za socialno delo Laško že več kot 20 let v okviru socialno varstvene storitve Pomoč družini na domu – socialne oskrbe, z zaposlenimi socialnimi oskrbovalkami oskrbuje starejše in bolne občane na domu, tako v občini Laško kakor tudi v občini Radeče.

Socialna oskrba na domu je namenjena upravičencem, ki imajo zagotovljene bivalne pogoje za življenje doma, a se zaradi starosti, invalidnosti ali kronične bolezni ne morejo oskrbovati in negovati sami, njihovi svojci pa jim zaradi različnih razlogov ne morejo nuditi ustrezne oskrbe. Gre za različne oblike organizirane praktične pomoči in opravil, s katerimi se upravičencem vsaj za določen čas nadomesti potrebo po institucionalnem varstvu.

Storitev se prilagodi potrebam posameznega upravičenca. Upravičenci se lahko odločijo za:

- **pomoč pri temeljnih dnevni opravilih**, kamor sodi pomoč pri oblačenju ali slačenju, pomoč pri umivanju, hranjenju, opravljanju osnovnih življenjskih potreb ter vzdrževanje in nega osebnih ortopedskih pripomočkov;
- **gospodinjsko pomoč**, kamor sodi priprava enega pripravljene obroka ali nabava živil in priprava enega obroka hrane, pomivanje uporabljene posode, osnovno čiščenje bivalnega dela prostorov z odnašanjem smeti ter postiljanje in osnovno vzdrževanje spalnega prostora;
- **pomoč pri ohranjanju socialnih stikov**, kamor sodi vzpostavljane socialne mreže z okoljem, s prostovoljci in s sorodstvom, spremljanje upravičen-

ca pri opravljanju nujnih obveznosti, informiranje ustanov o stanju in potrebah upravičenca ter priprava upravičenca na institucionalno varstvo.

Upravičenci do socialne oskrbe na domu so:

- **osebe stare nad 65 let**, ki zaradi starosti ali pojavov, ki spremljajo starost niso sposobne za popolnoma samostojno življenje,
- **osebe s statusom invalida** po zakonu o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb, ki po oceni pristojne komisije ne zmorejo samostojnega življenja, če stopnja in vrsta njihove invalidnosti omogoča občasno oskrbo na domu,
- **druge invalidne osebe**, ki jim je priznana pravica do tuje pomoči in nege za opravljanje večine življenjskih funkcij,
- **kronično bolni in osebe z dolgotrajnimi okvarami zdravja**, ki nimajo priznanega statusa invalida, pa so po oceni pristojnega centra za socialno delo brez občasne pomoči druge osebe nesposobne za samostojno življenje,
- **hudo bolni otrok** ali otrok s težko motnjo v telesnem in najtežjo motnjo v duševnem razvoju, ki ni vključen v organizirane oblike varstva.

Socialna oskrba na domu se v občini Laško in Radeče izvaja vse dni v tednu, tudi ob sobotah, nedeljah in praznikih, od 7.00 do 22.00 ure. Upravičenec do socialne oskrbe na domu ima lahko največ 20 ur pomoči na teden.

Ceno socialno varstvene storitve Pomoč družini na domu – socialne oskrbe sprejme občinski svet na svoji seji na predlog centra za socialno delo.

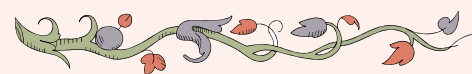
Cena neposredne socialne oskrbe na domu za uporabnika v občini Laško od

1. avgusta 2017 dalje znaša 3,57 € na uro od ponedeljka do sobote, ob nedeljah 5,00 € na uro in na praznični dan 5,35 € na uro.

Uporabniki storitve socialne oskrbe na domu z nižjimi prihodki kot je določena meja socialne varnosti lahko vložijo vlogo za uveljavljanje pravice do oprostitve plačila socialno varstvene storitve Pomoč družini na domu.

V kolikor potrebujete tudi vi pomoč pri socialni oskrbi na domu, lahko pokličete CSD Laško – Pomoč na domu na tel. št. 03/734-18-80 ali na GSM 041-415-021 ali pa več informacij najdete na www.csd-lasko.si

*Darja Trupi, univ. dipl. soc. delav.,
koordinatorka pomoči na domu*

POMOČ DRUŽINI NA DOMU SOCIALNA OSKRBA

Če se zaradi starosti, invalidnosti ali kronične bolezni ne zmorete oskrbovati in negovati sami, želite pa živeti doma, lahko pokličete

**Center za socialno delo Laško
(Hiša generacij Laško)
na telefonsko številko**

03/734 18 80 ali 041 415 021.

Obiskali vas bomo na domu in se dogovorili za oblike pomoči pri negi in gospodinjskih opravilih.

USTVARJALNO POLETJE S HIŠO GENERACIJ LAŠKO 2017

Med 17. in 28. julijem 2017 smo med 10. in 12. uro v Hiši generacij Laško s pomočjo prostovoljcev izvedli 8 druženj, katerih rdeča nit je bilo ustvarjanje. Tako smo iz papirja naredili v iris folding tehniki poletno sliko, si šivali z barvnimi prejicami veliko začetnico, iz najlon nogavic naredili čudovite cvetlice, s puščicami za pikado smo pokali vodne balone, ki so bili napolnje-

ni z barvo in tako slikali čudovite živopisane abstrakcije. Veseli smo bili, da si je čas vzela ga. Ruža Kostadinović in nas naučila izdelave mozaika iz prodnikov, ki smo ga okrasili z barvnim pe-

bučke, bučkin štrudelj in bučkino juho ter slano pito, jabolčno-cimetove rollice in tople tunine sendviče. Posebno doživetje pa je bila sama vožnja z vlakom, ko smo obiskali medgeneracijski center Pod Vrbcu, ki od letošnjega junija deluje v sklopu Doma starejših Šentjur. Pričakali sta nas koordinatorka aktivnosti Sonja Božič in direktorica doma Vesna Vodišek Razboršek ter nas povabili na barvanje mandal in tekmo v kegljanju na vrstico. Kljub temu, da smo imeli malico iz nahrbtnika, se nismo branili obilni pogostitvi s sadjem, sokom, obloženimi kruhki in domači potici. Za piko na i pa smo v dar prejeli še oranžne balone, s katerimi smo veselo »odvandrili« z vlakom proti domu.

Z brezplačnimi ustvarjalnimi delavnicami, ki se odvijajo med 10. in 12. uro v Hiši generacij Laško in so namenjene vsem generacijam od blizu in daleč, nadaljujemo tudi v mesecu **AVGUSTU**:

- Ponedeljek, 14. 8. – POLETNO PLATNO TISOČERIH MOŽNOSTI,
- Četrtek, 17. 8. – ŽEBELJ PRI ŽEBLJU - SLIKA,
- Petek, 18. 8. – POLETNA KUHINJA.
- Ponedeljek, 21. 8. – ZAŠIJMO SI PERESNICO BREZ ŠIVANJA,
- Torek, 22. 8. – STOJALO ZA SPOROČILA,
- Četrtek, 24. 8. – ORGANIZATOR PISAL in UNIKATNE NALEPKE ZA ZVEZKE,
- Petek, 25. 8. – POLETNA KUHINJA.

skom. Vsak petek pa smo si naredili predpasnike in kuhali: ocvrte

Petra Šuster,
koordinatorka aktivnosti v Hiši generacij Laško

DNEVI V DOMU STAREJŠIH LAŠKO

V Domu starejših Laško, ki deluje pod okriljem družbe Thermana že 16 let, se zavzemamo za strokovni razvoj in dobro počutje stanovalcev.

V letošnjem letu smo z investicijsko vzdrževalnimi deli doprinesli k višji kakovosti bivanja stanovalcev in boljšim pogojem za delo zaposlenih. Med drugim smo uredili skupni prostor, ki je namenjen aktivnostim in druženju stanovalcev in svojcev. Prostoru smo želeli vdahniti domačnost, zato smo vanj umestili kamin, stene pa pobelili z »valčkom«, kar v stanovalcih vzbudi spomine na preteklost.

Na strokovnem področju smo med drugim uvedli enotne kadrovske skupine, kar pomeni, da zaposleni ne krožijo, temveč opravljajo delo na določenih delih doma. S takim načinom dela smo zagotovili boljše poznavanje individualnih želj in potreb stanovalcev in vzpostavili pristnejše stike med stanovalci in zaposlenimi.

Stanovalcem, ki so zboleli za demenco in zaradi tega potrebujejo več individualnega pristopa, usmerjanja in osebnega vodenja, se v Domu starejših Laško storitve zagotavljajo v gospodinjski skupini, ki smo jo poimenovali Spominčica.

Veseli smo, da smo vedno bolj povezani s krajem in nas okolica vedno bolj sprejema. Trenutno biva v domu preko 70 stanovalcev iz UE Laško. Pred časom je veljalo prepričanje, da je naš dom dražji, kar pa ne drži več. Naše ceno so primerljive z ostalimi ponudniki tovrstnih storitev, cena osnovne oskrbe se začne pri 590 € mesečno.

Obisk Urada varuha človekovih pravic

V preteklem letu so nas obiskali predstavniki urada Varuha človekovih pravic, ki institucije po Sloveniji obiskujejo z namenom preverjanja kvalitete storitev in zadovoljstva uporabnikov. V njihovo končno poročilo o Domu starejših Laško so navedli: »Glede na koncept delovanja Doma, nadstandardno ureditev, pestrost aktivnosti in splošno dobro počutje stanovalcev smo mnenja, da se Dom lahko vzame kot zgled ustreznosti oskrbe starejših v državi.« Pohvala iz ust zaposlenih na Uradu Varuha človekovih pravic, ki imajo vpogled v delo različnih ponudnikov storitev institucionalnega varstva starejših in lahko dejansko primerjajo stanje na tem področju je za nas potrditev, da smo na pravi poti in da delamo dobro.

Na Brdo po priznanje za projekt »Zaplešimo skupaj«

V preteklem letu so člani KD Anton Tanc stanovalce Doma starejših Laško učili plesnih korakov. Družili smo se več mesecev in skupaj ustvarili uspešen projekt, ki smo ga poimenovali Zaplešimo skupaj. V juniju smo za projekt, ki je potekal na prostovoljni ravni, prejeli priznanje s strani Mladinskega sveta Slovenije. Za izvedbo projekta nam je čestital tudi sam predsednik Republike Slovenije gospod Borut Pahor.

Dan odprtih vrat

Vse, ki bi nas želeli поблиžje spoznati, vabimo na **Dan odprtih vrat Doma starejših Laško**, ki bo v **četrtek, 28. 9. 2017**. Ob 9.30 vas bomo popeljali po Domu in vam predstavili naše življenje, na ogled bomo postavili izdelke stanovalcev ter izvajali meritve krvnega sladkorja in krvnega tlaka.

Prav tako vse zainteresirane vabimo, da se nam pridružite na Skupini za urjenje spomina, ki v prostorih doma pod vodstvom delovne terapevtke Marjete Naglič poteka ob četrtrkih, ob 13.30. Skupina bo po poletnem oddihu znova aktivna od septembra dalje.

V domu dnevno zagotavljamo pestro izbiro kosil in malic, zato nas dnevno obišče tudi precej zunanjih gostov, še posebej zato, ker zagotavljamo vse vrste dietne prehrane.

Mnenja svojcev

Minilo je že leto, odkar je moja mama postala ena od stanovalk na oddelku za demenco Doma starejših v Laškem. Če se spomnim časov pred približno letom dni, ko je mamina bolezen postala zame neobvladljiva, moram danes, ko obe po zaslugi nastanitve v Domu, zopet preživljava življenje v nekako normalnih okvirih, izreči vse priznanje in zahvalo osebju.

Koliko strahu, nemoči, nenehnih skrbi za njeno stanje in žalosti ob spoznanju, da mama, kakršno sem poznala vse življenje, izginja in mi jo jemlje zahrbtna bolezen, sem preživela. In koliko takšnih občutij in strahov je preživljala šele ona! Ob tej bolezni trpimo vsi – izčrpani, nemočni svojci in prestrašeni, zgubljeni bolniki. Po več mesecih agonije, ko sem vsak trenutek trepetala v strahu ali se ji je kaj zgodilo, se je spet izgubila ... sem si s težkim srcem, kot edina hči in bližnji sorodnik, morala priznati, da ne zmorem več in da mama rabi nekoga, ki bo lahko 24 ur na dan pazil nanjo. Imela sem malo sreče in ob pomoči prijazne socialne delavke v Domu starejših Laško dokaj hitro uredila nastanitev na oddelku za demenco.

Zdaj sem pomirjena, ker kljub neozdravljivi bolezni vem, da je mama na varnem, da ji 24 ur dnevno nekdo lahko pomaga, še posebej pa sem zadovoljna, da mama Dom starejših Laško res sprejema za svoj dom. Navezala se je na zaposlene na oddelku in se dobro razume s stanovalci. Živijo v prijetni skupnosti, ki zglada kot večja družina. Z veseljem jo obiskujem, če je le mogoče, greva na daljši ali krajši sprehod, za kar ima Dom izredno dobro lokacijo. Veseli me, da v Domu lepo skrbi jo za notranjost in okolico, zaposleni so po mojih izkušnjah zelo prijazni in se trudijo tudi za čim bolj pestro dogajanje, prireditve ter tudi za vključevanje stanovalcev v različne aktivnosti po njihovih zmožnostih.

Maja Velikonja

V Domu starejših Laško imam moža, v domu je nastanjen že dobro leto in pol. Zaradi bolezni je nepokreten in povsem odvisen od pomoči drugih.

Vesela sem, da smo mu z otroci uredili namestitev v domu v Laškem. Zadovoljna sem jaz, pa tudi vseh pet otrok. Ko pridem na obisk, se počutim dobrodošlo, tako kot bi prišla domov. Zaposleni so prijazni, vedno pozdravijo in najdejo lepo besedo tako za stanovalce kot tudi za svojce. V vsem tem času se nikoli ni zgodilo, da bi bil mož zanemarjen. Razumljivo pa je, da osebje ne more biti ves čas prisotno pri enem stanovalcu.

Zadovoljni smo tudi s prehrano, kljub temu pa možu občasno prinesem kak priboljšek, kaj takšnega, kar je že doma rad jedel. Veliko mi pomeni, da osebje temu nikoli ne nasprotuje.

Silvestra Hrastnik

Mama prebiva v Domu starejših Laško že dobro leto dni. V času privajanja na novi dom je bilo v začetku opaziti predvsem pogrešanje domačega okolja ter stikov s sosedi s katerimi je preživela veliko časa.

Namestitev v domu pa jo je pomirila, saj ji ni potrebno več samostojno skrbeti za vsakodnevne potrebe in obveznosti. Sedaj ima v domu urejeno prehrano, redno prejema predpisana zdravila, poskrbljeno je za večino osnovnih potreb.

Redno se udeležuje aktivnosti, katere se odvijajo predvsem v dopoldanskem času, popoldne pa ji ostane čas za klepet z znanci, sorodniki in ostalimi stanovalci. Skratka, zadovoljna je z bivanjem v domu.

Vojko Kovač

V začetku delovanja Doma starejših v Laškem v letu 2001 je naš zdravstveni dom prevzel zdravstveno oskrbo tamkajšnjih stanovalcev. Ker smo bili zdravniki že takrat zelo obremenjeni s svojimi ambulantami, smo se dogovorili, da bomo v ambulanti DSO-ja ordinirali vsi, po razporedu, dvakrat tedensko. Ta način dela je kmalu pokazal pomanjkljivosti, saj gre za populacijo s pridruženimi več boleznimi in težavami. Zato je zelo pomembna stalna prisotnost enega zdravnika, ki stanovalce dobro pozna in jih lahko vsakodnevno sledi.

S prihodom zdravnice Mateje Marije Belej, ki je od leta 2011 zaposlena v Domu starejših Laško, se je obravnava stanovalcev dvignila na višjo raven, saj imajo stanovalci zdravnika tako rekoč ob postelji vsak dan, kadar je to potrebno. Kronični bolniki so tako lahko bolj urejeni. Z zdravnico kot tudi z medicinskimi sestrami DSO-ja zdravniki zdravstvenega doma strokovno dobro sodelujemo.

Melita Zlatečan, dr. med.

Z velikim veseljem in s hvaležnostjo lahko zapišem, da je sodelovanje župnije za potrebe duhovne oskrbe stanovalcev Doma starejših Laško zgledno. To še posebej občutimo, ko enkrat mesečno zanje v veliki jedilnici obhajamo sveto mašo in hkrati obiščemo tudi v sobah tiste, ki iz kakšnih razlogov ne morejo prisostvovati obredu.

Ne da se opisati hvaležnih oči, ki se včasih tudi orosijo, ko jih z nemalo truda osebje doma pospremi do skupnega prostora. Sicer se mnogim po končani maši »spet mudi« v svojo sobo, a te čakalne vrste pred dvigali zna osebje tako spretno miselno preusmeriti, da se vsi od srca nasmejimo.

Osebnostno izražene želje svojcev ali stanovalcev za obisk duhovnika nam vestno sporoča osebje doma po telefonu. Kot župniku se mi zdi to zelo pomembno, saj s tem kažejo veliko spoštovanje do oseb, ki si želijo duhovno tolažbo in prejemanje zakramentov.

V svoji duhovniški službi imam kar nekaj lepih spominov prinašanja duhovne tolažbe bolnim in ostarelim, ko zanje prihaja čas slovesa.

Rok Metličar

Mnenja stanovalcev

Marica Lesjak, »krancelpinterca«:

V domu se imamo fino. Vedno poskrbijo, da je kaj novega in zanimivega. Všeč so mi športne in dihalne vaje. Vesela sem, da imajo posluš za moje »krancelpinterstvo« in da mi marsikdaj pomagajo, kadar kaj potrebujem. Hvala Bogu, da obstajajo takšne hiše, še več bi jih moralo biti!

Albert Toplišek:

Dom zelo dobro poznam. Prej sem imel tu nastanjeno tudi ženo. Rad se udeležujem prireditve, ki jih pripravljajo, všeč mi je tudi senior vadbeni park, kjer lahko fino potelovadimo.

Franc Klopčič:

Prihajam iz Litije, v dom sem kot nepokreten prišel novembra, ko me po ostalih domovih zaradi težke zdravstvene situacije niso želeli sprejeti. Tukaj mi je zelo všeč. S pomočjo osebja sem si tako opomogel, da bi počasi lahko odšel v domačo oskrbo. Terapevtke so me znale motivirati, ko sem bil na robu obupa in če ne bi bilo njih, se danes ne bi premikal. Tukaj se odlično počutim.

Marija Kovač:

Sodelovala sem pri projektu s folkloro, kjer mi je bilo zelo všeč, saj sem se razmigala in spoznala nove prijatelje. Tukaj je ogromno aktivnosti in všeč mi je, da sem tudi sama sedaj bolj polna življenja.

Nikolov Živko:

V domu stanujem z ženo, ki prebiva na oddelku z demenco. Boljše kot je bivanje v tukajšnjem domu, se mi ni moglo zgoditi. Vse probleme sem pustil na prejšnjem naslovu, tukaj pa mi je vse zelo všeč, še posebej komunikacija z osebjem.

POTUJEM, TOREJ SEM ALI KAKO KRATKOHLAČNIK POTUJE IN RAZISKUJE SVET OKOLI SEBE?

Za devetimi gorami, za devetimi vodami stoji ... Kaj?

Ali res moramo sesti v letalo, avtomobil ali kakšno drugo prevozno sredstvo, da vidimo in občudujemo lepote sveta? V Vrtcu Laško, v skupini Čebelice, smo

se odločili, da bomo sodelovali s Turistično zvezo Slovenije pri projektu Z IGRO DO PRVIH TURISTIČNIH KORAKOV. Rdeča nit projekta je Potujem, torej sem. Zato smo potovali, raziskovali in občudovali lepote sveta. Ne tiste oddaljene, nekje na drugi celini, pač pa doma. Pogledali smo čez domači prag in našli bisere, ki jih otroci še niso odkrili. Potovali smo tako, kot zmore vsak ciciban in odrasel. Peš! Vzeli smo pot pod noge in se po zajtrku odpravili raziskovati in občudovati. S seboj smo nekajkrat povabili tudi babice, saj je z njimi izlet veliko lepši, in tudi one so vesele, ko se družijo z nami.

Odkrili smo, da je grad Tabor nekoč imel drugačno vlogo v življenju Laščanov in da je Krištof lepa razgledna točka. Ko se povzpneš do cerkve sv. Krištofa, se mesto odpre pred očmi v vsem svojem sijaju. Lahko smo iskali in poimenovali znane stavbe, si ogledali reko Savinjo in ob poti občudovali staro bukev. Stopili smo do čebelarstva Blagotinšek v Jagočah in se ob strokovni razlagi gospoda Jožija poučili o življenju čebel, ob gostoljubju gospe Zdenke pa smo se posladkali z domačim kruhom ter z obveznim medom na kruhu in v čaju. Občudovali smo živali na Turistični kmetiji Pirc, se seznanjali z delom na kmetiji in se ob prijaznosti gospe Katarine celo preizkusili v molži krave. Otroci so ugotovili, da molža ni mačji kašelj, čeprav je bila krava lesena, da so pujsi pametne in čiste živali in kako zelo glasno je mukanje krav. Pot nas je ponesla do današnje Thermane Laško, kjer smo si ogledali staro Zdravilišče in se poučili, da so termalno vodo odkrili že mnogo let nazaj. Staro mestno jedro daje

Laškemu poseben čar. In kaj vse se nahaja tukaj! Glava meduze, graščina lilijskih, davna trška kašča – Kislingerjeva hiša, ki je današnji muzej, cerkev sv. Martina in Primož Trubar, Knjižnica Laško – Weichelbergerjev dvorec.

S pomočjo staršev smo si ogledali Polhovo jamo v Padežu, na kmetiji Slapšak. Gospod Jože nas je popeljal v starodavni rudnik in upali smo, da bomo s pogledom ujeli rudarskega škrate Perkmandeljca, ki pa je ostal varno skrit v temni globini jame. Z gozdno učno potjo se je naš ogled končal, ni pa se končalo naše raziskovanje.

Še se bomo odpravili na kakšno zanimivo turistično točko, ki jo imamo pred svojim pragom, na dosegu roke. In ko odrastemo, bomo lahko ponosni, da poznamo svoj domači kraj. Laško.

*Otroci iz skupine Čebelice,
Natalija in Andreja*

Vrtec v akciji

V petek, 2. junija, smo se otroci in vzgojitelji Vrtca Laško odzvali na prijazno vabilo PGD Laško, ki je na parkirišču pri Kulturnem centru pripravilo predstavitev sil zaščite in reševanja. Komur ni uspelo predstavitve obiskati, mu je lahko žal, saj je že program na plakatu obljubljal zanimivosti. Vsi smo uživali in izvedeli nekaj novih stvari, nekatera znanja pa obnovili. Prišlo nas je veliko, a smo se lahko odlično razporedili po vseh postajah. Ogledali smo si lahko reševalno vozilo, prijazna reševalca Tomaž in Boštjan pa sta nam povedala, kaj so nujne naloge in kaj vse ob reševanju človeškega življenja uporabljata. Na naslednji postaji nas je pričakal Jernej, ki nam je

pokazal potapljaško obleko in opremo, ki jo uporablja, ko rešuje utaplajočo se osebo ali pri iskanju pogrešanih v vodah. Tu smo spoznali tudi reševalnega psa Sama in njegovega vodnika. Samo je bil seveda zvezda dneva, sploh zato, ker se je mirno pustil crkljati vsem desetnam ročic, ki so ga želele pobožati. Gašper nam je pri naslednjem vozilu predstavil gasilsko opremo. Lahko se pobahamo, da je naše znanje o tem že kar precejšnje, saj z gasilci pridno sodelujemo. Malo z rezervo, tako od daleč, smo opazovali postajo, na kateri so se večji otroci in odrasli trudili oživljati lutko. To je za nas zaenkrat še preveč. Smo jo pa hitro ucvrli do dimne hišice, iz katere smo lahko reševali drugo lutko, oblečeno v delovnega pajaca. Ugotovili smo, da so gasilci, ki se odpravijo

v zadimljen prostor iskat poškodovano osebo, pravi frajerji, saj se morajo pri tem zanašati le na tip in sluh. V tem dimu še drug drugega nismo dobro videli! Nadaljevali smo na naslednjo postajo, kjer nas je pričakala Mojca. Vodila nas je, da nam je uspelo z vodnim curkom zadeti ognjeno tarčo. Potem nas je prijazno sprejel Matej, ki nam je razložil nekaj stvari o gasilnih aparatih, kako delujejo, pa so poskusile vzgojiteljice in vzgojitelj, saj so aparati le malo pretežki za otroke. In še to: Spuščali smo se po gasilskem drogu! Tako, kot lahko vidimo v filmih ali risankah. Res! Na stolpu nas je pričakal Lado, ki nam je pomagal, da smo se droga dobro oprijeli, spodaj pa je za naš varen pristanek na tleh poskrbel Srečko. Odšli smo še do Žana in njegove postaje. Tam

smo si ogledali mini gasilski avto, ki ga uporabljajo na tekmovanju Gasilski boj, ki bo čez dobra dva tedna v Hudi Jami.

Hvala prostovoljnim gasilcem PGD Laško, PGD Rečica, pripadnikom PGE Celje, reševalcem ZD Laško in še vsem ostalim, ki so nam omogočili poučno in zabavno dopoldne.

Sabina Šmauc
Foto: Špela Kragolnik

Doživetje v dežju

Skozi celotno šolsko leto so otroci imeli veliko doživetij: obiskal nas je živi zajček, ogledali smo si reševalno vozilo, hodili smo na daljše sprehode okoli Laškega, otrokom pa se je najbolj vtisnilo v spomin, ko smo se na deževen dan odpravili na ogled policijske postaje Laško.

Po zajtrku smo odšli v garderobo, kjer so se otroci samostojno obuli in oblekli. Zunaj je deževalo, kar pa je otrokom privabilo na obraz velike nasmeške. Otroci so nestrpno pričakovali dežno ogrinjalo (pelerino) ter v nadaljevanju opazovali drug drugega in se veselili samega odhoda. Predvsem zaradi dežja so otroci zelo uživali in z velikim veseljem hodili proti policijski postaji, kjer nas je pričakal prijazen policist. Kljub temu, da je zunaj deževalo, mi pa smo si policijsko postajo ogledovali kar v dežju, je otroke govor policista neizmerno pritegnil. Policist nam je pokazal njihove pripomočke (najrazličnejše svetlikajoče predmete, lisice, policijske znake ...), policijsko vozilo in pa zapor. Otroci so vseskozi pozorno poslušali in policistu zastavljali najrazličnejša vprašanja. Izmed vseh policijskih pripomočkov pa je največjo pozornost prejelo policijsko vozilo. Otroci so opazovali modre utripajoče luči ter prisluhnili tudi policijski sireni. Napočil je čas odhoda, zato smo se vsi skupaj zahvalili policistu in ga lepo pozdravili. Odpravili smo se nazaj proti vrtcu, otroci pa so med seboj delili doživetja današnjega dne.

Anja Gotar, Mateja Jagrič, Irena Ščopič

Red je vedno pas pripet!

Kljub prvemu starostnemu obdobju (starost od enega do treh let) smo se v letošnjem šolskem letu odločili za izvedbo projekta Pasavček, saj smo verjeli, da nikoli ni prezgodaj za učenje o varnosti in prometu. S pomočjo različnega promocijskega materiala, ob sodelovanju s starši in policijo ter skozi različne zabavne delavnice, igre in dejavnosti smo poskušali otrokom čim bolj približati varen način vključevanja v promet ter seveda tudi osnovni namen projekta: spodbujati pravilno uporabo otroških varnostnih sedežev (OVS) in varnostnih pasov med vožnjo otrok in tudi odraslih, ki ga slogan »Red je vedno pas pripet« jasno sporoča. Otroci so glede na starostno skupino od projekta ogromno odnesli, svoje znanje so pokazali vsak na svoj način. Izbirali smo čim bolj pestre dejavnosti, ki bi bile zabavne tudi za najmlajše in bi se lahko iz njih česa naučili. Otroci so potrdili, da smo opravili dobro delo, saj so nam starši podali povratno informacijo o njihovem znanju. Starejši so začeli starše opozarjati na privezovanje v avtomobilu ter predvsem tudi na uporabo čelade na kolesu, mlajši pa so najbolj uživali v besednih igrah in gibalnih dejavnostih, povezanih s semaforjem. Naučili so se, da rdeča luč pomeni stoj, kar so vsakič tudi nakazali z roko ter ustavljali drug drugega. Uživali so na poganjalčkih in z veseljem upoštevali prometne znake, saj so popestrili njihovo vožnjo. Igre pretvarjanja (kotaljenje gum k avtomehaniku, vožnja avtomobila z zvočnim volanom itd.) so bile del njihovega vsakdana, materiali, po katerih so segali povsem spontano in ob njih učili drug drugega. Obisk policista jih je sprva prestrašil, toda tudi sam policist jim je povedal, da ima otroke rad in da jih ne

bo odpeljal s seboj. Takrat so se sprostiti in z veseljem in veliko radovednostjo ter vedoželjnostjo spoznali njegov poklic ter vstopili v njegovo vozilo. Pogumno so preizkusili tudi policijsko opremo in še nekaj dni po obisku policista spuščali sireni podobne zvoke v igralnici in tudi zunaj na sprehodu. S preprostimi gestami, znaki in telesnim izražanjem so nam potrdili, da smo dosegli željene cilje. Dodatna potrditev našega truda in uspešnega dela je bila tudi nagrada za nadpovprečno angažiranost in izvajanje projektnih dejavnosti, s katero smo si prislužili lutkovno predstavo Pasavček v prometu, ki so si jo otroci ogledali 1. 6. 2017.

Tjaša Hohkraut, vzg.

OŠ Primoža Trubarja Laško – Projekt Evropska vasi 2016/2017

Kot že vrsto let nazaj, so tudi v letošnjem šolskem letu naša matična šola in njene podružnične šole aktivno delovale v projektu Evropske vasi. Za raziskovanje smo si izbrali državo Dansko. V projekt so se najbolj množično vključili učenci in učiteljice razredne stopnje, k sodelovanju pa smo pritegnili tudi učence 8. razreda. Tako je bilo v **raziskovalni projekt** vključenih **161 učencev** naše šole in **13 mentoric**. Projekt je neposredno ali posredno dosegel vse učence na šoli.

Učenci 8. razreda so raziskovali Dansko s področja zgodovine, geografije, literature in športa in jo predstavili v slikah in angleški besedi. Glavne značilnosti Danske nam je v PowerPoint projekciji oblikoval učenec 4. razreda Miha Jančič. Mlajši učenci so dobili širši vpogled v pravljice Hansa Cristiana Anderse na, uživali ob njih prebiranju, po njih pa ob poustvarjanju razvijali in napredovali v ustnem in pisnem izražanju in se urili v doseganju ciljev fine in grobe motorike ter razvijali kreativnost. Po njih so tako nastale številne slike, risbe, kipci in ve-

liko zanimivih izdelkov v kombiniranih tehnikah. Učenci 1. razreda PŠ Šentrupert so se naučili zaplesati preprost danški dvorni ples.

Z ustvarjenimi izdelki smo se predstavili v torek, 9. maja 2017, na Krekovem trgu v Celju, kjer se je odvijala osrednja in zaključna prireditev s stojnicami in programom vseh sodelujočih osnovnih in srednjih šol celjske regije. Na prireditvi smo postavili bogato stojnico otroških izdelkov, ponudili tri vrste danskega peciva, ki so ga napekle naše učenke, na odru pa smo se predstavili z že omenjeno plesno točko. Naslednji dan smo oblikovali tudi razstavo vseh nastalih izdelkov v projektu Evropske vasi na OŠ Primoža

Trubarja Laško, in sicer na hodniku PŠ v Šentrupertu.

Učenci so postali bogatejši za mnoga znanja in spoznanja o Danski, dosegali smo zastavljene glavne cilje projekta Evropske vasi, ki so: spoznavanje drugih narodov oz. pridruženih članic EU, spodbujanje medkulturnega razumevanja, strpnosti, solidarnosti, zavedanje lastne kulturne identitete. Ob vsem tem pa so sodelujoči učenci dosegali še pozitivna čustva v ustvarjanju, komunikaciji in nenazadnje tudi v igri z znanimi danskimi lego kockami.

*Koordinatorica projekta
na OŠPT: Cvetka Teršek
Foto: Rina Medjčić*

Drugačni tako in drugače, a vsi s knjigo v roki

V noči iz četrtek, 20. aprila, na petek, 21. aprila, smo učenci in učiteljice pripravili in izvedli 5. noč branja na temo *Drugačni tako in drugače, Menjaj branje in sanje*. Dejavnosti se je udeležilo 31 učencev, ki so s seboj prinesli svoje knjige, spalne vreče in dobro voljo.

Na začetku noči branja se nam je predstavil bivši učenec Luka Horjak, ki na matematičnem področju dosega vrhunske rezultate. Predstavil nam je, kako se pripravlja na mednarodna tekmovanja, tudi na matematično olimpijado, možgane pa nam je prebudil tudi z nekaj nalogami, ki so bile le na videz enostavne.

Nato smo prisluhnili učencem naše šole, ki se lahko pohvalijo z izjemnimi talenti. Predstavili so svoje izkušnje, svojo drugačnost v primerjavi z ostalimi. Spoznavali smo strelstvo z Nikom Matkom, kako Lana Jošovc usklajuje šolo s košarko in izkušnjo Mihe Ocvirka z dolgotrajno boleznijo.

Za tem uvodnim delom pa smo se posvetili knjigam. Slepa učenka Mia Koritnik nam je predstavila knjige, ki so prilagojene slepim. Ker je bila ena od tem letošnje noči branja *Drugačni tako in drugače*, smo v šolski knjižnici spoznavali knjige, ki predstavljajo drugačnost med ljudmi in različne težave, ki lahko doleti-

jo vsakogar (nasilje, alkoholizem, bolezni ...).

Učenci so s seboj prinesli knjige, iz katerih so predstavili citate. Ti so bili hkrati tudi njihove vstopnice v noč branja. Po predstavitev knjig so si jih učenci zamenjali. S tem smo sodelovali pri Unesco projektu *Menjaj branje in sanje*. Ker so učenci izbirali zanimive citate, so s tem navdušili sošolce, da so si navdušeno izbrali nove knjige in jih prebirali.

S citati so učenci poskrbeli, da sta se povezali obe temi letošnje noči branja. Citati, ki predstavljajo letošnjo noč branja, so iz knjige *Spletna punca* na turneji: »Vse je mogoče, če res verjameš vase, pa naj zveni še tako klišejsko. Stremeti moraš višje, kot misliš, da zmoreš!«, iz knjige Nitke smo spoznali citat: »Pravo prijateljstvo premaga vse ovire«, iz Piflarja: »Ali se spet nisi učil? In to dober mesec pred konferenco!«. Kar dva učenca sta predstavila delo Mali princ, eden od citatov je: »Človek dobro vidi le s srcem.« Nekaj vrst drugačnosti smo spoznali tudi ob citatih: »Ted, ta tvoj sindrom, ki ga imaš, kako se poču-

tiš z njim? V redu, ker moji možgani delujejo kot računalnik.« in »Zakaj vedno jaz? Zakaj moram vedno jaz nasrkati? In zdaj bom do konca življenja slepa.« Tudi Princeska z napako opisuje drugačnost: »Drugačna je bila od drugih, zato je nihče ni maral. Ko se je Fatimi zgodilo nekaj neobičajnega in to si ni želela niti vedela, so jo

vsi imeli raje, se obnašali do nje lepo.« In za konec citat iz Gospodarja prstanov, vsem v poduk: »Celo najmanjši lahko spremeni prihodnost.«

Po predstavitev knjig smo se odpravili v krajevno knjižnico, kjer so se učenci v dveh skupinah pomerili v kvizu in pantomimi o pravljicnih in knjižnih junakih.

Ob tem so se zelo zabavali. Po nočnem sprehodu so se učenci udobno namestili v telovadnici na blazine, prižgali nočne lučke in začeli z branjem. Naglavne lučke in baterije so počasi ugasnile in cel prostor je zajela tišina, samo čajne lučke so meta-le migetajoče sence na stene telovadnice.

Karmen Ulaga z ostalimi mentoricami

Z Aškerčevo culico v svet knjig

»Če ne bomo brali, nas bo pobralo!« je dejal Tone Pavček. Mi, na OŠ Antona Aškerca Rimske Toplice, se s to mislijo zelo strinjamo. Ker imamo lepo in novo knjižnico, se veliko več učencev zadržuje v njej in si izposoja knjige.

Želimo pa, da bi brali knjige različnih žanrov, da bi spoznavali še kaj drugega in ne samo najbolj priljubljen fantazijski svet. Zato smo že lansko šolsko leto načrtovali knjižni nahrbtnik z izbranimi knjigami in zvezkom za vtise.

Letos smo uspeli in predstavili smo Aškerčevo culico. To je simpatičen ru-

men nahrbtniček - culica, z veliko rdečo črko A, v kateri so izbrane knjige, ki so primerne za različne starosti. V njej bo poleg različnih knjig tudi zvezek, kamor bodo bralci - učenci, starši, babice, dedki - lahko vpisovali svoje vtise o prebranem ali pa bodo tudi kaj narisali.

Culice je sešila ga. Kapun, za kar smo se ji zahvalili v ponedeljek, 12. junija, ko smo Aškerčevo culico pokazali učencem od prvega do petega razreda.

Upamo, da bodo učenci radi posegali po njej, naša naloga pa je, da jih zainteresiramo za branje. Tudi s tem, da se bo vsebina večkrat zamenjala in da bo zanimiva in raznolika.

In če končamo po Pavčkovo: »Če bomo brali, nas ne bo pobralo!«

Milena Suhodolčan

Foto: Klara Trkaj

OPZ Sončki so zapeli v Rogaški Slatini

Letošnjo pomlad smo se s pevci otroškega pevskega zbora Sončki pridno pripravljali na pevskih vajah, se učili lepega in pravilnega petja, saj smo si zadali cilj - predstaviti se na regijskem tekmovanju. Zadnje vaje so bile kar naporne, pesmice so nam gledale že skozi ušesa, pevci so prihajali na vaje po pouku, že utrujeni, željni igre in sprostitve na igralih

z njihovimi sošolci, zborovodkinja pa je kar vztrajala in želela udeležbo na vsaki vaji.

Z velikim pričakovanjem smo dočakali 17. maj, ko smo se odpeljali v Rogaško Slatino.

Nastopili smo na 1. koncertu. V dvorani je sedela le tričlanska komisija in nekaj poslušalcev. Pevci so se strumno postavili na stopničke, na oder sta prišli korepetitorica ter zborovodkinja, zbrali smo misli, prišli nasmeške na obraz in ... za-

čelo se je. Na tekmovanju smo ponovili program, ki smo ga zapeli že na letošnji občinski pevski reviji. Ob koncu našega nastopa smo sedli v dvorano in pozorno poslušali ostale zborčke. S strahospoštovanjem smo čakali razglasitev rezultatov. Napovedovalka je ob začetku 2. koncerta prebrala le delne rezultate. Bila so nas polna ušesa. Počlašeni smo bili z izjemnim rezultatom. Domov smo se vrnili kar s tremi odličnimi priznanji. OPZ Sončki iz Osnovne šole Antona Aškerca Rimske Toplice so prejeli: zlato priznanje z odliko, posebno priznanje za odličen nastop zbora, ki je prvič na tekmovanju, posebno priznanje za zborovodjo debitanta (OPZ) pa je prejela zborovodkinja Alenka Štigl.

Sedaj nas čakajo zaslužene počitnice, doživetja na morju in v naravi, septembra pa se zopet zberemo in začnemo z uresničevanjem našega novega cilja - nastopati na državnem tekmovanju v Zagorju, ki bo prihodnjo pomlad.

Ob tej priložnosti se zahvaljujemo vodstvu šole, odlični korepetitorici Mojci Lukmar, staršem in vsem, ki nam stojite ob strani in nas podpirate pri tej dejavnosti.

Alenka Štigl

VSAK MESEC NA POHOD!

Čistilna akcija in pohod na Kopitnik

V soboto, 8. aprila, smo se člani planinskega krožka udeležili pohoda na Kopitnik. Da nam na poti ne bi bilo dolgčas, smo hkrati opravili še koristno delo, saj smo pot izkoristili za čistilno akcijo. V Rimskih Toplicah smo si pred začetkom poti razdelili rokavice in vrečke za sme-

ti. Na zbirnem mestu se nas je zbralo kar 40 učencev, staršev in drugih spremljevalcev ter članov Planinskega društva Rimske Toplice. Po treh različnih poteh smo se podali proti Kopitniku, vodili pa so nas člani Planinskega društva Rimske Toplice. Zadovoljni smo prispeli na cilj, saj nas je spremljalo lepo vreme, imeli pa smo tudi skoraj prazne vreče smeti, kar nas je še posebej razveselilo. Pohodniki namreč lepo skrbijo za naravo in ne odlagajo odpadkov v okolje. Na Kopitniku so nas člani Planinskega društva Rimske Toplice pričakali s pijačo in golažem, kar se je po naporni poti še kako prileglo. Ko smo se okrepili in naužili sončnih žarkov, smo se podali nazaj v dolino in tudi srečno prispeli v Rimske Toplice. Za naslednji pohod si želimo samo še večje udeležbe učencev in njihovih staršev.

Pohod na Šmohor

V soboto, 13. maja, pa smo se člani planinskega krožka skupaj z gospodom Mirkom, članom in vodnikom Planinskega društva Rimske Toplice, odpravili proti Šmohorju.

Vzpenjali smo se po shojeni in označeni planinski poti do Šmohorja. Na poti do vrha smo uživali ob poslušanju petja ptic, obnavljanju znanja o drevesih, pridobivali pa smo tudi znanje o planinarjenju. Od kočice na Šmohorju smo se sprehodili še do cerkvice sv. Mohorja in si ogledali znamenite Šmohorske lipe. Pot nazaj v dolino nas je vodila po isti poti.

Spremljala sta nas smeh in dobra volja, tako kot na vsakem pohodu.

*Mentorici Martina Krebl
in Karmen Ulaga*

PŠ SEDRAŽ

Ekскурzija Maribor – Ptuj

Učenci 5. razreda so se 25. 5. odpravili na pot v vzhodni del Slovenije in sicer v Maribor ter na Ptuj.

Najprej so si v Mariboru v mestnem parku ogledali Terarij – Akvarij. Videli so različne vrste rib, plazilcev, žuželk, kač, njihovih telesnih značilnosti in okolja, v katerih živijo.

Nato so se odpravili na letališče Edvarda Rusjana v Maribor, kjer jih je sprejel Tone Polutnik in jim na zanimiv in celovit način predstavil njegovo delovanje. Še posebno so jim bila všeč gasilska in rešilna vozila. Ob predstavitvi največjega ga-

silskega vozila so uživali ob pršečih kapljicah, ki so padale z neba.

Pot so nadaljevali na Ptujski grad, kjer so imeli voden ogled. Ogledali so si različne vrste sob, peči, lestencev, ur, tapise-

rij, pustnih mask, orožja in glasbil.

Na koncu pa smo ekskurzijo zaključili z obiskom novega Mc'Donaldsa v Celju.

Vesna Stopinšek

Ko telovadnica postane spalnica

Sydney Smith, angleški pisatelj, je nekoč izjavil: »Ni očarljivejšega pohištva od knjig.« Ob tem se pri naših mlajših otrocih zagotovo poraja vprašanje, kako

je lahko knjiga pohištvo. Mar niso pohištvo stol, omara, postelja ... in vsak izmed njih služi svojemu namenu? Učenci in učiteljice Podružnične šole Sedraž smo ugotovili, da temu vendarle ni tako. V aprilu je namreč na naši šoli potekala

noč branja in v sladke sanje smo se zazibali ne na mehki postelji v svoji domači sobi, temveč v spalnih vrečah v šolski telovadnici.

Dogodek, ki smo ga vsi pričakovali z velikim veseljem, smo izvedli v noči iz četrta, 20. 4., na petek, 21. 4., in z njim obeležili tudi svetovni dan knjig, ki ga sicer praznujemo 2. aprila. Na ta dan se je, pred natanko 212 leti, rodil danski pravljicar Hans Christian Andersen, pisec priljubljenih otroških pravljic.

S spalnimi vrečami, knjigami, svetilkami in dobro voljo smo se pozno popoldan zbrali v šolskih prostorih. Učenci so se brez večjih težav poslovili od staršev in polni pričakovanj prisluhnili navodilom za potek dejavnosti.

V uvodnem delu je vse zbrane učence v šolski jedilnici pričakalo prijetno presenečenje – osvežilni sadni napitek, ki nas je napolnil z dodatno energijo, in knjižna kazalka, lep spomin na ta prijeten dogodek. Po sladki dobrodošlici in sproščnem kratkem klepetu smo druženje nadaljevali v šolski telovadnici, kjer so učenci tekmovali v igrah in ob tem pokazali svoje znanje, iznajdljivost in natančnost.

Vsi pa dobro vemo, da otroška radovednost in pustolovski duh nimata meja, zato smo se v nadaljevanju odpravili iskat skriti zaklad – ne samo enega, temveč kar tri in pri tem smo bili seveda zelo uspešni. Učenci so se zelo razveselili obeh skritih zakladov – dveh novih knjig. Za tretje

presenečenje pa sta poskrbeli ravnateljica Manica Skok in učiteljica Marija Kustura, ki sta nam na nadvse doživet način prebrali zgodbo o Mojci Pokrajculji, se z nami zabavali in peli. Učenci so morali nato poiskati Mojčin lonec. Ko so ga našli, se v loncu niso skrivale le ilustracije živali iz te znane pravljice, marveč je bilo v njem tudi vabilo na slastno večerjo.

Pozno popoldne se je tako na hitro prevesilo v večer. Sonce je že davno zašlo, temnilo se je, veke učencev pa so postale težke. Odšli smo v učilnico, se posedli in ob prijetni glasbi prisluhnili kratki zgodbi. Zaradi utrujenosti pa so nekatere glave že pošteno kinkale, zato smo se pripravili na spanje in v spalnih srajčkih,

s knjigami v roki ter naglavnimi in ročnimi svetilkami odkorakali v telovadnico, našo spalnico, ter pričeli z branjem. Učenci so pridno brali in se med sabo vsake toliko časa tudi na kratko pogovorili o prebrani vsebini. Nekateri izmed njih so kmalu zaspali, drugi so z branjem nadaljevali. Nekaj minut čez polnoč je tako ugasnila še zadnja lučka.

Ko smo se naslednje jutro počasi prebujali iz trdnega spanca in obujali spomine na večer in noč, ki sta bila za nami, smo združeno ugotovili, da je mongolski pregovor, ki se glasi »*Sončni vzhod prebujaja naravo, branje knjig razsvetljuje glavo*« še kako resničen.

Janja Holcer

www.smocl.com

Pisani balon 2017

Bilo je pisano, zabavno in igrivo. Že sedmo leto zapored smo organizirali otroški festival Pisani balon, ki je 16. in 17. junija na vrt Savinje privabil številne otroke in njihove starše. Najmlajši so ponovno pokazali ustvarjalno in kreativno žilico ter

dokazali, da domišljija in razigranost ne poznata meja.

Festival barv, ustvarjalnosti in otroške igrivosti, ki je že vsa leta brezplačen, je tudi odlična priložnost za (medgeneracijsko) sodelovanje in druženje, zato se že več let pri organizaciji festivala povežujemo z laškimi društvi, organizacijami in podjetji.

Prve ure festivala smo že v petek dopoldne preživeli v družbi čebelarjev, ki so na vrtu Savinje organizirali dan odprtih vrat Čebelarkega društva Laško, popoldan pa je bil namenjen skaterjem, ki so na občinskem dvorišču izvajali trike v skate parku. A glavnina dogajanja je sledila v soboto. Na vrtu Savinje so Ofirovci in laški čebelarji najprej pripravili okusen in slasten zajtrk za otroke in starše, da so lahko polni energije nadaljevali z odkrivanjem prizorišča. Otroci so ustvarjali na likovnih in ustvarjalnih delavnicah, med drugim so na delavnicah stripa s pomočjo članov Zavoda Risanje ustvarili pravi strip, ki smo ga poimenovali po našem festivalu Pisani balon. Da so se otroci za trenutek potopili v pravljичni svet, je poskrbelo Gledališče Pravljičarna, ki je pripravilo otroško predstavo »*Moja luna*«, pri kateri so sodelovali tudi najmlajši gledalci in se pri tem prelevili v

male sovce. Za minute zabave sta poskrbela še Čarovnik Grega, ki je navduševal s svojimi triki, in Domči balonči, ki je balonom dajal prav posebne oblike.

Prvič smo sodelovali tudi s Plezalnim klubom Laško, ki je na travniku pri Savinji postavil plezalno steno, kjer so otroci preizkušali svoje plezalne sposobnosti. Vsekakor pridobitev, ki je za plezanje navdušila marsikaterega obiskovalca. Poleg nasmehov so otroške obraze krasile še pisane poslikave, predvsem dekleta pa so obiskala še Frizerijo Afnarijo in iz nje odšla s čudovitimi kitkami. Skupina Cige cage je s pomočjo otrok poskrbela za glasbeni zaključek zabavnega dopoldneva.

Sobotni popoldanski del sta pri Grajskih igralih popestrila še Smetarko Darko in nemarni lisjak Lojz iz KU KUC gledališča, ki otrok nista samo nasmejala, ampak tudi marsikaj naučila na temo ekologije. Tisti malo starejši so se v popoldanskih urah ponovno lahko preizkusili v skate parku na občinskem dvorišču.

Največje zadovoljstvo in nagrada ob koncu dneva je pristen otroški (na)smech, ki nam daje zagon za naprej in nas navdaja s pozitivno energijo, da se že lahko veselimo naslednjega Pisanege balona v juniju 2018, ki bo vsekakor poskrbel še za kakšno novost in otrokom ponudil še več zabave.

Aktivni tudi na Dnevu Laščanov in festivalu Pivo in cvetje

Tudi letos smo sodelovali z organizatorji Dneva Laščanov – večer je bil letos posvečen letu 1927, ko je Laško dobilo mestne pravice. V ta namen smo s TV Laško v tednih pred dogodkom snemali intervjuje s starejšo generacijo naših občanov, ki so

obujali spomin na »staro« Laško, in občani srednje generacije, ki so se ozrli tudi v prihodnost našega mesta. Intervjuji so bili nato predvajani na Dnevu Laščanov, kjer smo tudi v živo prenašali dogajanje z občinskega dvorišča na vrt Savinje.

Člani društva smo bili dejavni tudi na festivalu Pivo in cvetje. Pri letošnji noviteti za otroke smo skupaj z Zavodom STIK pomagali in sodelovali pri organizaciji Mavrične dežele. Preču-

dovit prireditveni prostor našega parka se je za tri dni odel v mavrične barve in oživel v polni meri.

Z ozvočenjem in lučmi smo pomagali še pri etnografski prireditvi Iz vasi v mesto Laško 1927, ki jo je v sklopu festivala organizirala Zveza MOŽNAR.

Društvo ŠMOCL

Foto: Jakob Pirš, Jurij Šuhel

Prvi otroški dan

Pravljica, risarnica, pisalnica in balonarija so delavnice, ki so 30. 6. šolskim in predšolskim otrokom popestrile počitniško zabavo ob koncu šolskega leta. Popoldansko druženje smo pričeli z zgodbico o hobotnici, katera je v risarnici dobila različna poimenovanja in barve. Naše balonaste hobotnice Kobi, Gospa Pečenka, Štefan in druge so skupaj z otroci zaplavale v popoldansko igranje družnih igrvic po skupinah, izdelovanje zapestnic in igranje med dvema ognjema.

Najlepše se zahvaljujemo vsem otrokom in njihovim staršem za zaupanje, za pomoč pri sami izvedbi pa predsednici RK Jurklošter Barbari Žagar in KS Jurklošter.

*Društvo mladih
Jurklošter*

Vroč poletje je čas za nore zabave, druženje s prijatelji ob hladni pijači, sprostitvev v senci in skok v hladno vodo. Vmes pa se najde čas tudi za kakšen LAK-ov dogodek.

Planinska šola v sodelovanju s PD Laško

Laški akademski klub vsako leto organizira planinski izlet, saj mladi izkazujejo čedalje več zanimanja za hojo po hribih. Da pa v visokogorju ne bi prihajalo do kakšnih nevšečnosti, smo se letos odločili organizirati planinsko šolo, ki so jo vodili vodniki Planinskega društva Laško, kjer so obiskovalci gora dobili osnovno znanje o gibanju in orientaciji v gorah, kako se pripraviti na turo in nekaj o prehrani na poti. Šola je potekala v treh terminih. Ob petkih smo imeli v prostorih LAK-a kratek teoretični del, ob sobotah pa je sledil praktični del - izlet, kjer smo osvojeno znanje preizkusili v praksi. Skupaj s PD Laško smo načrtovali tri pohode: izlet na Ratitovec, izlet na Stol in izlet na Lisco po ferati, kot krona vsemu pa je sledil pohod na Triglav.

Pohod na Triglav

V soboto, 22. julija, smo LAK-ovci osvojili naš najvišji vrh - Triglav. Iz Krme smo se pod vodstvom vodnikov iz PD Laško povzpeli čez Planiko in Mali Triglav ter po nekaj napornih urah hoje le prilezli do Aljaževega stolpa. Prespali smo na Planiki, naslednji dan pa smo se podali proti Kredarici, mimo Staničevega doma v dolino Kot. Kdor pa si je zaželel osvojiti še kaj bolj zahtevnega, smo zanj pripravili še podaljšanje izleta preko Vrbanovih špic v dolino. Prijetno utrujeni smo se vrnili nazaj v dolino, bogatejši še za eno lepo doživetje in ponosni nase, saj smo postali res pravi Slovenci.

Zahvaljujemo se PD Laško za pomoč pri soorganizaciji obeh projektov in za odlično vodenje naših vodnikov Urše, Davida, Marka in Tomaža po strmih poteh.

Aquaspash

V Aqua Romi v Rimskih Toplicah se je 5. avgusta zgodil še en tradicionalen LAK-ov Aquasplash. Bazeni, tobogani, koktajli, kopalke, dobra družba in nora zabava. Manjkal ni niti turnir v odbojki na mivki in v beer pongu. Za gibanje bokov je v popoldanski vročini poskrbel DJ JaxxSonn, v večernih urah pa je zabavo nadaljevala skupina STEINBRÜCK.

Napovednik dogodkov:

- 26. avgust: LAK-ov piknik
- 15.-17. september: Izlet v evropsko mesto
- 30. september: Izlet v mikropivovarne v Sloveniji

O prihajajočih dogodkih vas bomo obveščali na naši spletni strani (www.drustvo-lak.si) in na FB profilu (Društvo LAK). Spremljajte nas!

S SEZONSKO VSTOPNICO V NOVO SEZONO

Košarkarji Zlatoroga iz Laškega se pospešeno pripravljajo na novo košarkarsko sezono, ki se pričinja oktobra.

Žreb je določil, da bo Zlatorog prvi dve tekmi v sezoni 2017/18 odigral pred domačimi gledalci. V 1. krogu Lige Nova KBM bomo pričala vedno zanimivemu lokalnemu derbiju z ekipo Tajfuna iz Šentjurja (7. oktober). V 2. krogu pa v Laško prihajajo igralci Sixt Primorske (14. oktober).

Prav tako pa je potekal tudi žreb za pokalno tekmovanje Pokal Spar, kjer pa bodo naši košarkarji v 2. krogu prosti. V 3. krogu pa bo nasprotnik boljše ekipa iz

para Konjice/Radenska Creativ (24. oktober).

Celoten razpored za sezono 2017/18 lahko najdete na spletni strani www.kkzlatorog.si

Vse ljubitelje in podpornike KK Zlatorog pa ponovno vabimo, da se včlanijo v KK Zlatorog Laško. Ob plačilu članarine za sezono 2017/18 vam podarimo člansko sezonsko vstopnico za ogled vseh domačih košarkarskih tekem (državno prvenstvo, pokal Spar in Alpe Adria cup) in darilo.

Članarina znaša 40,00 EUR za odrasle in 15,00 EUR za otroke, dijake in študente.

Matej Firm, KK Zlatorog Laško

Foto: Jakob Pirš

SI UPAŠ POSTATI ZLATOROGEČ TUDI TI?

Košarkarska šola Zlatorog Laško vabi k vpisu fante letnikov 2008, 2009, 2010 in 2011.

Postani Zlatorogec in treniraj košarko v eni najboljših košarkarskih šol v Sloveniji. Poleg košarkarskega znanja pa naši strokovno podkovani trenerji skrbijo tudi za otrokov osebnostni in motorični razvoj.

Vpišite vašega sina v košarkarsko šolo, kjer se bo dogajalo skozi celotno leto.

Tudi letošnje šolsko leto pa ne bo šlo brez Igrivega Zlatorogeca, motorične vadbe za predšolske otroke.

Spremljajte našo spletno stran www.zlatorogec.si, kjer bo vse pravočasno objavljeno.

Matej Firm, KŠ Zlatorog

LAŠKI KOŠARKARSKI VETERANI ŠESTNAJSTI NA 14. SVETOVNEM PRVENSTVU

Konec meseca junija in prve dni julija je v Montecatiniju v Italiji potekalo 14. svetovno prvenstvo v veteranski košarki, in sicer v ženski in moški konkurenci po petletnih kategorijah od 30 do 75 let. Tokratno prvenstvo je bilo rekordno v vseh pogledih, tako po številu udeležencev v kateremkoli ekipnem športu v svetovnem merilu, saj se ga je udeležilo 376 ekip iz vseh kontinentov, ki so odigrali 968 tekem, s preko 5500 igralcev in 500 spremljevalcev, kot tudi po spremljevalnem programu, ki je trajalo skozi vseh 10 tekmovalnih dni.

Laščani, ki od leta 2005 redno nastopajo in osvajajo medalje na svetovnih prvenstvih (2005 v Christchurchu na Novi Zelandiji - BRON, leta 2007 v San Juanu v Portoriku - ZLATO, leta 2009 v Pragi na Češkem - SREBRO, leta 2011 v Natalu v Braziliji - 8. mesto, leta 2013 v Solunu v Grčiji -12. mesto in leta 2015 v Orlandu

- 9. mesto in leta 2016 v Novem Sadu na evropskem prvenstvu - 6. mesto), so se morali tokrat zadovoljiti z za njih navidezno skromnim 16. mestom. Verjetno bi bil njihov uspeh veliko boljši, če jim ne bi zagodel žreb, saj so že v predtekmovanju naleteli na kompletno reprezentanco Brazilije, ki je imela v svojih vrstah kar tri nekdanje NBA igralce. Pri tako visoki številčni udeležbi je namreč tekmovalni sistem Laščane, kljub samo enemu porazu, pahnil v drugi krog tekmovanja za mesta od 11 do 20. Laško moštvo, ki v vsej zgodovini svetovnih prvenstev izhaja iz najmanjšega mesta med vsemi dosedanjimi udeleženci, je tako izgubilo z Brazilijo -20 in Urugvajem -5 ter nanizalo zmage proti Salvadorju +15, Argentini +3 in Poljski +8, ko je bilo nagrajeno z bučnim aplavzom pred domala polno največjo dvorano v Montecatiniju.

Za omenjeni uspeh so zaslužni: Miha Uršič, Severin Lušin, Primož Gorjup, Jože Sadar, Zoran Blatnik, Tomaž Blagotinšek, Milan Damiš, Matjaž Cizej, Stojan Zor, Tomaž Dolgan, Kristjan Košak in kapetan ter trener moštva Srečko Lesjak.

Fotografija je nastala na tekmi z Urugvajem.

Vsak športnik potrebuje kvalitetno regeneracijo. Veteranske košarkarske mišice še toliko bolj, sploh če so za njimi naporni dnevi svetovnega veteranskega košarkarskega prvenstva. Počitek so

našli v Thermani Laško, družbi dobrega počutja. Ne slovi zaman po odličnih fizioterapevtskih storitvah in blagodejni termalni vodi, ki sprosti in revitalizira še tako utrujeno telo. Da ne bi pozabili na

žogo, jih je nanjo diskretno opominjala njihova edinstvena steklena kupola. Polni nove moči in sveže energije so sedaj pripravljeni na nove košarkarske in živiljske izzive.

TABOR MLADIH PLANINCEV NA KOPITNIKU

Zadnji dan šole so mladi planinci iz Laškega in Rimskih Toplic odložili šolske torbe in jih zamenjali za planinske nahrbtnike. Vodniki in mentorji smo jih že v petek, 23. 6., čakali na Kopitniku, kjer so imeli pripravljene postelje v šotoru za nadaljnjih 6 dni brezskrbnih počitnic.

Hude Jame preko Govc, Sedraža in Belova na Kopitnik ter iz Zgornje Rečice preko Mrzlice in Kala na Zavrata. Osvojili pa smo tudi vrh Kopitnika in Gore ter se peš podali mimo Aškerčeve domačije v Rimske Toplice na kopanje. Posebno doživetje so bili spusti po drči, taborni ogenj in zabavni nastopi v »oddaji« Kopitnik ima talent. Mladi planinci so pokazali svojo nadarjenost s plesnimi nastopi, humorističnimi točkami, petjem, »rapanjem« in akrobatiko. Igrali smo se skritega prijatelja, peli banse, se naučili kakšne nove igre s kartami in se ves čas veliko družili ter povezovali. Otroci so se učili skrbeti za svoje stvari, pomagali pospravljati in pripravljati hrano. Vse čas pa nam je družbo delala psička Dina.

Petindvajset otrok in pet vodnikov/mentorjev smo skupaj preživeli nepozaben teden v naravi, poln doživetij, raziskovanj, novih prijateljstev in znanj. Vodniki in mentorji smo se potrudili, da smo otrokom pripravili čim bolj zanimiv program. Naši dnevi so bili zapolnjeni z igro in športom, smehom in zabavo. Nasme-

ški in zadovoljstvo pri otrocih ter občutek izpopolnenosti pri organizatorjih je nekaj, česar se ne da kupiti. Lepa doživetja se zasidrajo v srce in tam ostanejo za celo življenje. V veselje nam je bilo preživeti čas s tako pridnimi in prijetnimi otroki in upamo, da se bomo naslednje leto spet srečali na taboru, pred tem pa

Program tabora je bil pester, od obveznih planinskih pohodov, kopanja v Aqua Romi, družabnih iger, tabornega ognja, ustvarjalnih delavnic, petja in igranja. Bili smo navdušeni, saj smo opravili dva zelo dolga pohoda. Podali smo se iz

še na kakšnem od planinskih pohodov v okviru planinskega krožka na osnovnih šolah.

Urša Sojč,
Planinsko društvo Laško

TRIKRAT PO REČIŠKI PLANINSKI KROŽNI POTI

Lani so se Jože in Denis Dovjak ter Matjaž Sluga v enem dnevu 24-krat povzpeli na Hum in že nekaj dni po uspešno zaključenem podvigu so si zadali novega – v 24 urah trikrat prehoditi Rečiško planinsko krožno pot, katere en krog znaša okoli 35 kilometrov. V enem dnevu so tako želeli trikrat osvojiti vrhove hribov okoli Rečiške doline in se trikrat evidentirati na vseh 10 kontrolnih točkah na Govškem brdu, Zavratih, Babi, Ostrem vrhu, Kalu, Mrzlici, Gozdniku, Šmohorju, Tolstem vrhu in Maliču. Pot je markirana za 12–14 ur hoje, a če so jo izzivalci želeli prehoditi trikrat, so za en krog morali povprečni čas pohoda krepko zmanjšati, in sicer na 8 ur. Pojasnjujejo, da so morali vse ravnine in spuste teči, če so želeli cilj doseči, kar pomeni, da so 65 % poti tekli.

24. junija ob polnoči so štartali izpred avtobusne postaje v Laškem in se optimistično podali v prvi krog. Brez večjih težav, s povprečno hitrostjo 4,86 km/h, so nekaj čez sedmo uro zjutraj že prispeli na izhodiščno točko. Čas prvega kroga je nakazoval uspeh, a pred njimi je bila še približno 70 kilometrov dolga pot s 5200 metrov višinske razlike.

Medtem ko se je Matjaž v drugem krogu počutil dobro, sta Jože in Denis že kmalu začutila, da bo cilj, ki so si ga zadali, zanj težje ulovljiv. Denisa so izdale boleče mišice, posledično je imel težave pri sestopih, Jože pa razlaga, da se je pred podvigom najbolj bal krčev, a ga je

na koncu izdala utrujenost. Šele pri Igrišah so prvič spregovorili o težavah in pomislekih. Jože in Denis sta se odločila, da bosta izziv zaključila po drugem krogu, Matjaž, ki se je počutil dobro, pa si je želel nadaljevati v tretji krog. Pri odločitvi je imel pomisleke, saj ga je skrbelo, kako bosta reagirala njegova kolega, če pot nadaljuje sam, saj so pri vseh preteklih podvigih skupaj vztrajali do konca. Ko so končno le pretrgali tišino in si zaupali misli, je Jože Matjaža spodbudil, naj pot konča sam. »Z Denisom sva se med potjo že pogovarjala, da naj gre (Matjaž, op. p.) naprej in naj vsaj njemu uspe,« pravi Jože in dodaja: »Je težka odločitev, ampak če ne gre, ne gre, siliti pa ne moreš.« Tako so se na Gozdniku ločili – Matjaž je nadoknadel izgubljeni čas in v Laško prišel okoli 16. ure, kar mu je puščalo dovolj časa, da je prehodil še zadnji krog, Jože in Denis pa sta neobremenjena s časom nadaljevala pot, odločena, da zaključita vsaj drugi krog Rečiške krožne poti. »Sprijazniš se s situacijo in nato je lažje končati izziv. Cilje vseeno moraš imeti, se je pa pri nama cilj spremenil,« pojasnjuje Jože.

Matjaž je po treh prehojenih in pretečenih Rečiških krožnih na cilj prišel ob 23.25. Čeprav je v prvih kilometrih zadnjega kroga imel nekaj težav s »težkim korakom«, je od Zavrata dalje ponovno dobil pravi občutek. »Kot bi se odvezal,« pravi. Ob zaključku ga je pričakala celotna spremljevalna ekipa in njegova soudeleženca podviga. »Bilo je čustveno,« pravi Denis in dodaja, da se je tudi sam počutil, da mu je uspelo.

Vsi trije poudarjajo, da je za uspeh zasluzna tudi spremljevalna ekipa, ki jim je cel čas stala ob strani, jih spodbujala in skrbelo, da so na poti bili popolnoma neobremenjeni glede pijače, hrane in (suhih) rezervnih oblačil. Zato je bilo treba nogavice posušiti tudi na razgretem motorju avtomobila, v smehu zgodbo pripoveduje Matjaž, ki je po nesreči stopil v kanal z vodo. Na posameznih točkah sta jih čakali dve ekipi, ki sta v avtomobilih prevažali nahrbtnike z vsemi potrebščinami. Na Kalu in Igrišah (pod Mrzlico) sta jih pričakala Anton Stefancioza in Kaja Sluga, za Zavrata in Šmohor pa sta bili zadolženi Lidija Dovjak in Tina Marinko (v zadnjem

krogu sta Matjaža na vseh postankih spremljala Anton in Kaja). Ekipi sta budno spremljali tudi live trekking, s pomočjo katerega sta lahko locirali pohodnike in tako pravočasno prispeli na vmesno točko. Podvig Jožeta, Denisa in Matjaža je budno spremljal še Boris Vrabc, ki je s fotografijami s terena poskrbel, da izziv ne bo ostal le v spominu, ampak tudi v sliki.

Jože pravi, da zaradi neprehojenega tretjega kroga ni razočaran. Verjame, da je pripravljen in da lahko trikrat v enem dnevu prehodi rečiško pot. Da človek premaga napore, ki ga čakajo pri 24-urnem podvigu, ni dovolj le dobra fizična pripravljenost. Vsi trije športni zanesejniki pravijo, da se podvigov lotevajo zato, ker v njih uživajo in jim predstavljajo izziv. Hkrati se zavedajo, kako pomembno je, da ne pretiravajo in ogrožajo svojega zdravja ter da znajo odnehati, v kolikor vidijo, da trčijo v zid.

Ali bodo meje vztrajnosti in zmognosti preverjali tudi naslednje leto, še ne vedo. Vsekakor si želijo najti izziv, s katerim se bodo spopadli na čas. Mogoče spet v laški občini.

N. T.

Foto: Boris Vrabc

TELOVADKE IZ MARIJA GRADCA

10 let telovadbe obeležujemo v Marija Gradcu članice, ki veselo telovadimo vsak ponedeljek. Smo vztrajne in vzdržljive, z veseljem prihajamo in včasih tudi utrujene odhajamo, saj nismo več mlade. Ampak to nam koristi kot razgibavanje in tudi druženje, kar je velikega pomena za tretje življenjsko obdobje. Zato vztrajamo že 10 let in upamo, da bomo še naprej.

Zdenka Turin
Foto: Foto Fleš

EPINT 2017
Laško, Slovenija
Evropsko prvenstvo
invalidov v namiznem tenisu

Samo mrežica je ovira.
26. 9. – 5. 10. 2017

KONEC SEPTEMBRA LAŠKO V ZNAMENJU EVROPSKEGA PRVENSTVA INVALIDOV

Laško se je v preteklosti s svetlimi in velikimi črkami zapisalo v svet vrhunskega športa invalidov. Zveza za šport invalidov Slovenije Paraolimpijski komite in Namiznoteniška zveza Slovenije tu že vrsto let organizirata največji namiznoteniški turnir na svetu. Glas o Laškem je

šel po celem svetu, lani tudi na Kitajsko. Letos pa gremo še korak dlje. Slovenija, torej Laško, gosti **evropsko prvenstvo invalidov, najboljših igralk in igralcev namiznega tenisa** – med 26. 9. in 5. 10. bo v Laškem potekal EPINT2017 (www.epint2017.com/#epint2017).

Slovenija si v Laškem želi tudi tekmovalnega uspeha, tega zasedba zbrana okoli mladega upa Luke Trtnika ne skriva. »Evropsko prvenstvo je zagotovo nekaj več kot pa tradicionalni turnirji. Verjamem, da bo v Laškem tudi več ljudi in več navijačev. Kar je velik izziv, da se doma dokažeš pred svojimi ljudmi«, je povedal slovenski reprezentant Bojan Lukežič.

V Laškem so športniki invalidi vedno toplo in lepo sprejeti. Letos bi radi naredili še korak naprej. Zato smo k sodelovanju povabili osnovne in srednje šole ter ostale organizacije, da bi izkoristili te dni in na delu videli vrhunske športnike, ki ne priznavajo, da je kaj nemogoče. Ovire so v glavi, bi zapisali ob koncu in dali jasno vedeti, kot pravi moto letošnjega evropskega prvenstva EPINT 2017: »Samo mrežica je ovira!«

Nasvidenje v Laškem, kjer vas bomo lepo sprejeli. Hkrati pa vas vabimo k sodelovanju, da šport invalidov spoznate tudi od čisto blizu! V sklopu evropskega prvenstva, ki poteka ravno v evropskem tednu športa, se obeta še skupna akcija Olimpijskega komiteja Slovenije in Zveze za šport invalidov Slovenije Paraolimpijski komite Slovenije. **Pri Kulturnem centru Laško bomo 28. 9., med 15. in 18. uro predstavili košarko na vozičkih, namizni tenis, golbal, parakolesarstvo in curling na vozičkih.** Dobrodošli!

POHOD PO ORIONOVI POTI

v sklopu akcije **PO LAŠKIH POTEH**

sobota, 19. avgust 2017

start ob 9.00 pred
kartuzijo v Jurkloštru

Vabljeni

Organizator: KS Jurklošter
v sodelovanju s STIK-om, Občino Laško in Zavodom ODOM Jurklošter

Več informacij TIC Laško, www.lasko.info **PO LAŠKIH POTEH**

11. POHOD PO ANZEKOVI POTI

IZ LAŠKEGA NA SVETINO
v sklopu akcije **PO LAŠKIH POTEH**

sobota, 2. september 2017

start ob 8.00 izpred ŽP Laško

Vabljeni

Organizator: Etno odbor Jureta Krašovca pri ZKD občine Laško "MOŽNAR";
Soorganizatorji: KS Svetina, KD Pihalna godba Svetina, Občina Štore, Občina Laško, STIK in družina Škofček.

Več informacij TIC Laško, www.lasko.info **PO LAŠKIH POTEH**

POHOD PO POTI TREH CERKVA

v sklopu akcije **PO LAŠKIH POTEH**

sobota, 23. september 2017

start ob 9.00 na parkirišču
Zdravilišča Laško

Vabljeni

Organizator ja: STIK in Občina Laško v sodelovanju s kra jani

Več informacij TIC Laško, www.lasko.info **PO LAŠKIH POTEH**

KOLESARSKI VZPON NA ŠMOHOR

V soboto, 26. avgusta, se bo odvijal že 12. Tradicionalni kolesarski vzpon Pivovarne Laško na Šmohor. Generalni pokrovitelj je Pivovarna Laško Union, d. o. o., organizator pa KK Laško. Da se bo kolesarski dogodek lahko odvijal, bodo vsak po svojih zmožnostih svoj delež prispevali Občina Laško, Stik in Komunala Laško. Za varnost z reditelji bodo poskrbeli gasilci PGD Rečica in člani moto kluba Goldhorn.

Vzpon se bo organiziral v 10 kategorijah. Vsi udeleženci bodo na cilju prejeli žeton za pijačo, malico in športno majico.

Prijave preko spletnih strani kluba: <http://kolesarski klub-lasko.si/> ali na <http://timing.si/slv/dogodek/453>

12. KOLESARSKI VZPON PIVOVARNE LAŠKO NA ŠMOHOR

Sobota, 26. avgust 2017

Start: Debro - Dvorana Tri lilije, ob 10.00

Kategorije:

Moški: **M1** do 30 let, **M2** od 31 do 50 let in **M3** od 51 let dalje, **DEČKI** vključno do 18 let

Ženske: **Z1** do 35 let in **Z2** od 36 let dalje, **DEKLICE** vključno do 18 let

Posebej kategorije za gorska kolesa

Prijave na startu v soboto na dan vzpona od 8.30 do 9.30

Vsak vozi na lastno odgovornost!

Info in prijave: www.kolesarski klub-lasko.si, E: luka.picej@gmail.com

GASILSKA ZVEZA LAŠKO

Tabor gasilske mladine na Šmohorju, 27. 6. – 1. 7. 2017.

Težko pričakovan čas – počitnice. Čas, ko se gasilska mladina odpravi taborit.

V torek zjutraj še zadnji poljubčki staršev, zatem pa vsi srečni, veseli in polni pričakovanj proti cilju – Šmohorju.

Približno ob 10. uri smo se nastanili v skupnem šotoru pri Planinski koči Šmohor. Sledil je dvig zastave in s tem uradna otvoritev gasilskega tabora.

Vsak dan smo vstajali med 7.00 – 7.30. Po jutranji higieni je sledila jutranja telo-

vadba, dvig zastave in priprave na zajtrk. Kosilo je potekalo med 13.30 – 14.30, večerja pa med 18.00 – 19.00.

Zaradi napovedanega slabega vremena smo se v sredo nastanili v Planinski koči Šmohor.

V dopoldanskem in popoldanskem času smo dneve popestrili z različnimi aktivnostmi kot so predstavitev preživetja v naravi in Slovenske vojske (MORS, vojniki iz Celja), simulacija požarov v naravi, gašenje z gasilniki, Kinološko društvo reševalnih psov Celje, športno – tekmovalne igre, družabne igre, časa pa je bilo tudi za počitek.

Sočasno z našim taborom je na Lovski koči Šmohor taborila gasilska mladina PGD Rečica. Po dveh srečanjih in preži-

vetih čudovitih popoldnevh so se med gasilci spletle tudi prve, prijetne in simpatične simpatije.

Tabor smo zaključili v soboto s podelitvijo medalj za udeležbo. S spustom zastave se je tabor tudi uradno zaključil.

Zahvala gre staršem za podporo mladim gasilcem, mentorjem gasilske mladine, osebju Planinske kočice Šmohor za vso prijaznost, potrpljenje in gostoljubje, tov. Jožetu Rajhu za četrtkov obisk, gasilski mladini in mentorjem PGD Rečica za prijetno druženje ter vsej gasilski mladini na taboru.

NA POMOČ!

*Janez Habe, predsednik komisije za delo z gasilsko mladino GZ Laško in
Martina Dornik Snoj*

RUDARJI KUHALI GOLAŽ

Zgodovina knapovske kulinarike je stara tako kot samo rudarjenje v naših krajih.

Naše rudarsko društvo sveta Barbara Sedraž obuja spomine na knapovsko življenje. Sem spadajo tudi prehranjevalne navade rudarskih družin. Na povabilo Turističnega društva Rimske toplice smo se rudarji prijavi na golažijado. Že v preteklem letu je naše društvo sodelovalo na tem dogodku. Kakšnega posebnega rezultata nismo bili deležni. Ostale so nam le pozitivne izkušnje, da se letos še bolje pripravimo na ta dogodek. Tako smo člani Rudarskega društva sveta Barbara Sedraž sestavili 6-člansko kuharsko skupino za kuhanje naj golaža 2017. Okrasili smo si naš delovni prostor s slikovnim gradivom iz življenja rudarjev našega kraja Sedraža. Nadeli smo si predpasnike in na znak pričeli lupiti in rezati čebulo. Na kose smo razrezali še meso in že je iz naše stare »kostrole« prijetno zadišalo. Po dogovarjanju in usklajevanju smo dodali še domače začimbe in ves čas pridno mešali s kuhlenco. Mimoidoči obiskovalci, ki so pokušali naš izdelek so bili zelo navdušeni nad okusom. Dalo nam je ve-

deti, da smo pripravili zelo okusen golaž. Komisija kuharskih mojstrov so preizkusili vzorec našega izdelka. Sledil je za našo skupino najpomembnejši trenutek. Podelitev priznanj za sodelovanje vsem sodelujočim in razglasitev treh najboljših skupin.

Strokovna komisija nam je za naš golaž dodelila odlično drugo mesto, na kar smo izjemno ponosni.

Sledilo je prijetno druženje še dolgo v noč.

Drago Podreberšek, predsednik

LOVCI OBNOVILI ZNANJE TEMELJNIH POSTOPKOV OŽIVLJANJA Z UPORABO AED

Kljub temu, da smo pridobili znanje prve pomoči, ki ga mora opraviti vsak voznik motornega vozila in pripravnik v lovski družini, se večina ljudi ob nesrečah, pa naj bodo prometne ali katere druge, predvsem zaradi neznanja ali panike ne odloči pomagati ponesrečenim. Precej časa mine do prihoda reševalcev, kar pa utegne imeti dolgoročne posledice za ponesrečenega, lahko celo smrt.

Od osvajanja osnov prve pomoči je minilo že več let, celo več desetletij. V spominu so ostali samo obrisi, v paniki pa še ti obrisi izginejo. Moje mnenje je, da lahko vsak reši življenje, največ škode pa lahko naredi tisti, ki nič ne stori v primeru kakršnekoli nesreče.

Večina poškodb in nesreč se zgodi v prometu. Tudi v lovski dejavnosti se dogajajo nesreče, zastoji srca ipd. Pomembno pa je prepoznati poškodbo in pomagati poškodovancu in tistemu, ki ne kaže znakov življenja. Verjetnost, da bomo uspešni, je relativna in je odvisna od več dejavnikov, če pa smo usposobljeni, ja ta verjetnost veliko večja.

Da sem se odločil že leta 2012 predlagati področni ZLD obnovo in osvežitev prve pomoči in temeljnih postopkov oživljanja za vse člane lovske družine, me je spodbudil dogodek na športni tekmi, kjer se je mladi športnik zgrudil in ni kazal znakov življenja. Večina prisotnih je brezglavo tekala po igrišču. Na srečo je bil prisoten mladi študent medicine, ki je prisotnim razdelil obveznosti, sam pa je s hitrim, umirjenim, strokovnim ukrepanjem pred prihodom reševalcev pričel z oživljanjem navidezno mrtvega človeka. Zgodba ima po zaslugi sedaj že uspešnega zdravnika srečen konec. Športnik, ki se je zgrudil, normalno živi in se po svojih močeh udejstvuje v športu. Vsi prisotni pa smo dobili lekcijo in videli, kako se obnašati in pristopiti k poškodovancu oziroma k človeku, ki ne kaže znakov življenja. Pobudo o osnovah postopka oživljanja sem pisno predstavil naši področni zvezi. Žal sem pri takratnem vodstvu bil deležen nemalo posmeha. Moj predlog je bil, da se v program izobraževanja, tako pri LZS in ZLD, pri izobraževanju prve pomoči vključijo tudi temeljni postopki oživljanja. Pri samem programu sem še predlagal, da vsi lovci obnovimo znanje prve pomoči z dodatkom osnov oživljanja z uporabo AED defibrilatorja. Vse je ostalo pri pogovorih, premika ni bilo nikjer.

Članek lovskega tovariša Koritnika (Lovec 3/2017), člana lovske družine Banja Loka – Kostel, pa me je spet pogljal v aktivno organizacijo tečaja prve pomoči z osnovami oživljanja, pa čeprav samo za dve lovski družini. Mladen, hvala ti. Poklical sem v Zdravstveni dom Sevnica, kjer so pripravili predlog izobraževanja, ki bi vseboval tečaj temeljnih osnov oživljanja z AED odrasli – otrok, ukrepanje ob nezavesti, zaustavitve krvavitve in test telesne zmogljivosti.

20. 5. smo se člani LD Loka pri Zidanem Mostu in člani LD Radeče skupaj z zdravstvenimi delavci ZD Sevnica zbrali pred lovskim domom LD Loka pri Zidanem Mostu. Na to izobraževanje so bili vabljeni tudi predstavniki ZLD in novinarji, ki zadnje čase pišejo v časopisih članke, ki niso ravno v ponos lovcem, prav pa je, da bi se seznanili tudi z drugimi aktivnostmi, ki jih lovci organiziramo.

Skupino 54 lovcev, brez vabljenih novinarjev, sem pozdravil kot organizator tega usposabljanja in vsem skupaj zaželel uspešno delo. Medicinsko osebje je lovce razdelilo v štiri skupine. Vsi

smo se seznanjali s temelji oživljanja otrok in odraslih, s težavami, ki nastanejo pri nepredvidenem dogodku. Prisotni smo se usposabljali tudi praktično, na pripravljenih lutkah, namenjenim izobraževanju. Tudi obnovitev znanja pomoči nezavestnemu in zaustavitev krvavitve je bilo dobrodošla osvežitev znanja prve pomoči. Vsi prisotni smo se tudi preizkusili v testu zmožljivosti - šest minut hoje. Rezultati so bili presenetljivi.

Starešini obeh LD, Ludvik Klavs in Jani Krivec, sta se zahvalila v imenu vseh prisotnih strokovnim delavcem ZD Sevnica, z željo, da podobno izobraževanje po nekaj letih obnovimo.

Prijeten dan smo zaključili s pobudo, da bi vsi lovci morali biti deležni podobnega izobraževanja in da bi vodilni v LZS in ZLD v svoj program izobraževanja k rednemu izobraževanju prve pomoči vključili temeljne postopke oživljanja.

Jani Krivec

VETERINARSKA POSTAJA LAŠKO d.o.o.
 Marija Gradec 36, 3270 Laško
 Telefon: 03 734 16 16, 051 618 179, 041 633 416
 Fax: 03 734 16 17
 E-mail: vp@veterina-lasko.com
 Internetna stran: www.veterina-lasko.com

V poletni vročini poskrbimo za živali

Najpomembneje je, da imajo živali vedno na razpolago svežo pitno vodo.

Zagotoviti jim moramo dovolj sence in hladne koticke, kamor se lahko skrijejo pred žgočim soncem.

Pse vodimo na daljše sprehode le zgodaj zjutraj ali pozno zvečer, ko se ozračje ohladi in ne čez dan.

Nikakor živali ne puščamo v avtomobilu, čeprav smo ga pustili v senci.

Večkrat jih lahko oprhamo s hladno vodo. Ali jih vodimo v bližnje potoke in reke.

Želimo vam zabavno preživetje preostanka poletnih dni z vašimi kosmatimi prijatelji.

Ekipe Veterinarske postaje Laško, d.o.o.

ZAVETIŠČE ZA MALE ŽIVALI SEVNICA

prava številka za najdene
zapuščene živali in posvojitve

07 81 60 210

vet.post.sev@siol.net

ZOFI

Prijazna, a še malo preplašena psička, srednje rasti, stara do poldruega leta, najdena na Marnem pri Hrastniku, išče odgovornega lastnika, ki bo imel čas zanjo.

REXA

Psička mešanka s pasmo nemški ovčar, stara okrog poldruega leta, najdena na Marnem pri Hrastniku, išče lastnika, kateremu bo s svojo igričnostjo in inteligentnostjo izkazala hvaležnost.

V zavetišču je na voljo za posvojitve tudi 12 muckov, vsi so razgliseni, cepljeni in sterilizirani oz. kastrirani. Na voljo sta dve odrasli mački (ena je tribarvna, druga svetlo sivo tigrasta), od mladičkov pa sta dva črna, dva tigrasta, en tigrasto bel in en črno bel samček, ter samičke želvovinaste, tigraste in bele barve, ena pa je tribarvna.

SREČANJE TREH GENERACIJ PODRUŽNIČNE ŠOLE VRH NAD LAŠKIM

Minilo je že 45 let, kakšno leto več ali manj, ko smo kot prvošolčki sedli v šolske klopi »šentlenartske« šole. V Gostišču Čater na Marija Gradcu, Vrhu nad Laškim najbližji primerni lokaciji,

smo se v soboto, 3. junija, srečali sošolke in sošolci generacij od 1963/64 (1970/71) do 1965/66 (1972/73).

Z nami so bile učiteljice Erika Knavs, Vika Kranjc in Pavla Nerat ter učitelj Drago Knavs.

Žal se srečanja zaradi nepredvidene zadržanosti ni mogla udeležiti naša prva učiteljica Mira Anišak (por. Sedevčič).

SM

SPOMIN

Med pospravljanjem po podstrešju lahko naletimo na predmete, ki v nas zbudijo lepe spomine. Takšen je tudi »cekrček«, ki je z mano že 54 let. Kupila sem ga še kot dijakinja, v trgovini z živili, ki so ji takrat vsi rekli »Pri Elsbacher«. Bilo je daljnega leta 1963. Prodala mi ga je prijazna prodajalka ga. Zofka Albreht Kolarec. Najdba »cekrčka« mi je dala idejo, da bi gospo Zofko obiskala in to sem toplo majsko soboto tudi storila. Gospa Zofka je bila obiska zelo vesela. Skupaj z njeno hčerko Marinko smo dolgo klepetale in obujale spomine na čas, ki ga ni več, in na mesto, ki letos praznuje 90. rojstni dan.

Majda Stiplovšek Velikonja

»Tanci« – Kulturno društvo Anton Tanc
Marija Gradec – **v nedeljo, 3. septembra 2017,**
ob 11.30, na Aškerčevem trgu prirejamo

MARATON FOLKLORNIH SKUPIN.

Vsi ljubitelji ljudske glasbe, plesov in pesmi,
lepo vabljeni!

Foto: Foto Fleš, Maja Štih s.p.

AVGUST**Sreda, 16. avgust**

- TIC Laško: Domači kotichek (9.00 – 12.00)

Petek, 18. avgust

- Občinsko dvorišče: Avgust pod zvezdami – filmski večer (20.30)

Sobota, 19. avgust

- Kartuzija Jurklošter: Pohod po Orionovi poti, akcija Po laških poteh 2017 (9.00)

Nedelja, 20. avgust

- Termalni Center Thermane Laško: Vodomčkov party in srečanje članov Thermana club (od 9. ure dalje)

Sreda, 23. avgust

- TIC Laško: Domači kotichek (9.00 – 12.00)

Petek, 25. avgust

- Občinsko dvorišče: Avgust pod zvezdami – Moška copata, monokomedija (20.30)

Sobota, 26. avgust

- Planinski dom na Šmohorju: Zlatorogova transverzala ponosa, pohod in kolesarski vzpon na Šmohor (9.00)
- Kartuzija Jurklošter: Osrednja prireditev ob krajevnem prazniku KS Jurklošter (17.30)

Sreda, 30. avgust

- TIC Laško: Domači kotichek (9.00 – 12.00)

SEPTEMBER**Petek, 1. september**

- Parkirišče pod Občino Laško: Laški sejem (8.00-16.00)
- Rimske Toplice, „pri Purgu“: Rimski večer z gostom (potopis; ob 19.00)

Sobota, 2. september

- Železniška postaja Laško: Pohod po Anzekovih poteh (8.00)

Nedelja, 3. september

- Aškerčev trg: Maraton folklornih skupin (11.30)

Torek, 5. september

- Kulturni center Laško: Alpska saga, muzikal z glasbo skupine Agropop (19.30)

Sreda, 6. september

- TIC Laško: Domači kotichek (9.00 – 12.00)

Četrtek, 7. september:

- Rimske Toplice: Kolesarjenje upokojencev po dolini Gračnice - Brodnice (9.00)
- Knjižnica Laško: Večer z domačinko Heleno Maček (ob razstavi njenih likovnih del; ob 19.00)

Sreda, 13. september

- TIC Laško: Domači kotichek (9.00 – 12.00)

Četrtek, 14. september

- Knjižnica Laško: Zaključek akcije Poletni bralci s Primožem Suhodolčanom (17.00)

Petek, 15. september

- Knjižnica Laško: Predstavitev knjige Zgodovina župnije sv. Mavricija v Jurkloštru ddr. Jožeta Mačka (19.00)

Sobota, 16. september

- Evropski teden mobilnosti: Kolesarjenje Marija Gradec – Rimske Toplice (9.00 – 12.00, start v Marija Gradcu pri teniških igriščih in v Rimskih Toplicah pri železniški postaji)

Nedelja, 17. september

- Evropski teden mobilnosti: Pohod na Kuretno (start ob 9.00 pred Zdraviliščem Laško)

Sreda, 20. september

- TIC Laško: Domači kotichek (9.00 – 12.00)

Petek, 22. september

- Evropski teden mobilnosti: Test hoje (8.00 – 12.00) in Zaključna prireditev (16.00) na parkirišču za Kulturnim centrom Laško in v parku

Sobota, 23. september

- Parkirišče hotela Zdravilišče Laško: Pohod po poti treh cerkva, akcija Po laških poteh 2017 (9.00)
- Aškerčev trg: Matejev sejem s prihodom kralja Aleksandra

Sreda, 27. september

- TIC Laško: Domači kotichek (9.00 – 12.00)

Petek, 29. september

- Kulturni center Laško: Vlado Kreslin, Pojezije, koncert (19.30)

OKTOBER**Sreda, 4. oktober**

- TIC Laško: Domači kotichek (9.00 – 12.00)

Četrtek, 5. oktober

- Knjižnica Laško: Predstavitev knjige Skriti biseri Slovenije Petra Skoberneteta (19.00)

Petek, 6. oktober

- Parkirišče pod Občino Laško: Laški sejem (8.00-16.00)

Sreda, 11. oktober

- TIC Laško: Domači kotichek (9.00 – 12.00)

Petek, 13. oktober

- Kulturni center Laško: Klapa Šufit, koncert (19.30)

UNIKATNI
**BAZENSKI
KOMPLEKS**
S TERMALNO VODO
KOPANJE ŽE OD
7 € DALJE ...

TO POLETJE VSE POTI VODIJO V RIMSKE TERME

AKTUALNI DOGODKI

9. 9. in 10. 9. 2017 - **VIKEND "ENERGIJSKE REVITALIZACIJE"**

16. 9. in 17. 9. 2017 - **"MINDNESS & SELFNESS" VIKEND**

Jutranje in večerne delavnice joge v parku in ob bazenu, vadba Indian balance, učenje tehnik dihanja, spoznavanje telesnih čakr ...

Cena: 5 € na posamezno delavnico

23. 9. in 24. 9. 2017 - **JESENSKI RITUAL "VITALNI V JESEN"**

Indian balance, Tai Chi, odkrivanje telesnih čakr oziroma energijskih centrov, meditacija ...

Cena: 5 € na posamezno delavnico

30. 9. in 1. 10. 2017 - **ŠPORTNI VIKEND "SPARTACUS"**

POLETJE V WELLNESS CENTRU AMALIJA

PRENOVLJENI SAVNA SVET VARINIA

Vstopite v naše **kraljestvo dobrega počutja**, ki ponazarja antično razvajanje Rimljanov in njihovih žena ter začnite potovanje v preteklost rimske aristokracije.

Na voljo so vam naslednje popolnoma prenovljene savne: **finska, rimska, dve infra-rdeči savni, bio-aroma, turška, ruska in solna.**

V **savna svetu Varinia** vam prav tako nudimo različna popotovanja po Rimskih poteh in bogate savna programe, ki jih izvajajo naši izkušeni savna mojstri.

KOPELI V HISTORIČNEM DELU:

VIKTORIJINA KOPEL (20 min)

Odišavljena naravna sproščujoča kopalnica

Cena za 1 osebo: 27 €

Cena za 2 osebi: 37 €

KOPEL VODNIH NIMF (20 min)

Kopalnica z medom in mlekom

+ zeliščni čaj vodnih nimf

Cena za 1 osebo: 28 €

Cena za 2 osebi: 39 €

KOPEL BOGINJE VALETUDE (20 min)

Kopalnica z zeliščnim dodatkom

+ vitaminski sok

Cena za 1 osebo: 28 €

Cena za 2 osebi: 39 €

IMATE TEŽAVE S HRBTENICO? VAS BOLI KRIŽ? SE TEŽKO GIBATE?

Samoplačniška zdravstvena posvetovalnica v Rimskih termah.

Z vami bodo priznani specialisti medicine.

Informacije in rezervacije:

03 574 2000 | booking@rimske-terme.si

PRIPRAVLJENI NA POLETJE?

Treniraj in pri tem maksimalno uživaj v **FITNESS CENTRU RIMSKE TERME**

sodobna oprema | osebno trenerstvo | svetovanje pri prehrani

Ob nakupu mesečne vstopnice: **brezplačen uvodni trening z osebnim trenerjem**
fitness@rimske-terme.si | 03 574 2033

RIMSKE TERME, Toplice 10, 3272 Rimske Toplice, Slovenija | www.rimske-terme.si
info@rimske-terme.si | 03 574 2000 | www.facebook.com/rimske.terme

RIMSKE TERME
MDCCXLVII

M&M TOURS

TURISTIČNA AGENCIJA

Miljo Moškočevc s.p. Mestna ulica 2, 3270 Laško
Tel.: 08 205 36 05, Fax: 08 205 36 07, M: 051 668 700,
www.mmtours.si, E: mmtours@siol.net

ORLOVO GNEZDO IN RUDNIK SOLI - 26. 8. 2017

CENA: 58€
avtobusni prevoz, vstopnina za ogled Orlovega gnezda, zunanji ogledi, vodenje in organizacijo izleta. **Doplačilo:** vstopnina v rudnik soli 14 €

GOLI OTOK IN OTOK KRK - 16. 9. - 17. 9. 2017

CENA: od 106 €
avtobusni prevoz, 1 x polpenzion, izlet z ladjo na Goli otok, kosilo na ladji, pijača dobrodošlica, ogled mesta Krk z lokalnim vodnikom, vstopnine po programu, vodenje in organizacija izleta

VIKEND V SARAJEVU, 28. 10. - 29. 10. 2017

CENA: 99,00 €
avtobusni prevoz, 1 x polpenzion, vstopnino v Tunel upanja, vstopnino na Vrelo Bosne, lokalno vodenje v mestu, vodenje in organizacija izleta

MEĐUGORJE, DUBROVNIK, OBIRANJE MANDARIN IN MAKARSKA RIVIERA

TERMIN: 13. 10. - 15. 10 TER 27. 10. - 29. 10. 2017

CENA: 179,00€
Prevoz s turističnim avtobusom, obisk Međugorja, ogled slapov Kravice, 2 x polpenzion v hotelu na Makarski rivieri, vožnja z ladjo po delti Neretve, fige in žganje, 2 kg obranih mandarin, kosilo v dolini Neretve, neomejeno količino vina ter živo glasbo, obisk Dubrovnika, ogled Konavli in degustacija, vodenje, organizacija, nezgodno zavarovanje na avtobusu.

NA POČITNICE Z AVTOBUSOM

OTOK RAB, BARBAT, APP GRCE

Termini: 23. 8. - 30. 8. 2017 in 10. 9. - 17. 9. 2017

Cena: 315 €
Cena vključuje: prevoz s turističnim avtobusom 7 x polpenzion v, 1 x enodnevni avtobusni izlet po mestu Rab in otoku Rab, 1 x večerni obisk mesta Rab, 1 x kopanje na rajski plaži San Marino v Loparju, turistična taksa.

OTOK PAG, HOTEL TONY

Termin: 2. 9. - 9. 9. 2017, Cena: 299 €

Termin: 9. 9. - 16. 9. 2017, Cena: 259 €

Cena vključuje: avtobusni prevoz, 7 x polpenzion in turistično takso, dalmatinska večerja z živo glasbo (v sklopu polpenzion), ogled starega mestnega jedra z lokalnim vodnikom, plesni večer, degustacija školjk, osnovno nezgodno zavarovanje potnikov

OTOK VIS, HOTEL ISSA***

Termin: 25. 8. - 1. 9. 2017

Cena: 310 € - 7 x POLPENZION **POLETNI HIT**

Možno doplačilo za avtobusni prevoz = 89€

Območno združenje slovenskih častnikov Laško

v a b i

na ogled tekmovanja v pripravi in kuhanju vojaškega obroka za VII. pokal Območnega združenja slovenskih častnikov Laško

ter pokušino vojaškega obroka (fižol z mesom - pasulj).

Prireditev bo potekala v petek, **1. septembra 2017**, med 10. in 12. uro, na vrtu bivšega hotela Savinja v Laškem.

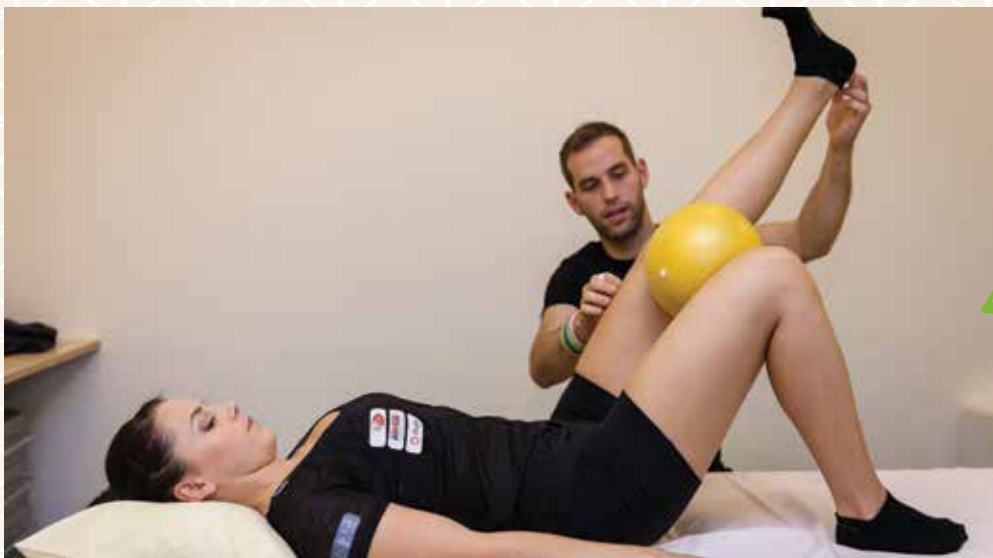
Sodelovale bodo ekipe domoljubnih in veteranskih združenj.

Pokrovitelj: župan Občine Laško Franc Zdolšek.

Dobrodošli, veselimo se snidenja!

Thermana poskrbi za

VAŠE KREPKO ZDRAVJE:

FIZIOTERAPEVTSKA OBRAVNAVA

**20 %
UGODNEJE**

(Ugodnost velja za 30- in
50-minutno obravnavo v
septembru in oktobru)

SPROSTITEV IN ZABAVO:

- **VODOMČKOV PARTY**
in srečanje članov Thermana club
Nedelja, 20. 8. 2017
- **VEČERNO KOPANJE**
od 3,99 evrov dalje
- **POČITNIŠKO VARSTVO**

IZJEMNO POČUTJE:

REKREACIJA TEDEN ODPRTIH VRAT IN BREZPLAČNIH VADB

4. - 8. september

Preizkusite in se
počutite odlično!

LAŠKO

Gremo v Hribe

Aktivnosti in dobra zabava za mlade in mlade po srcu!

Kdaj: 26. avgust 2017

Kje: Planinski dom na Šmohorju

Pohodniški projekt
Gremo v hribe
podpira Planinska
zveza Slovenije

PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE
ALPINE
ASSOCIATION
OF SLOVENIA

#NALEGENDE

WWW.GREMOVHRIBE.SI

